

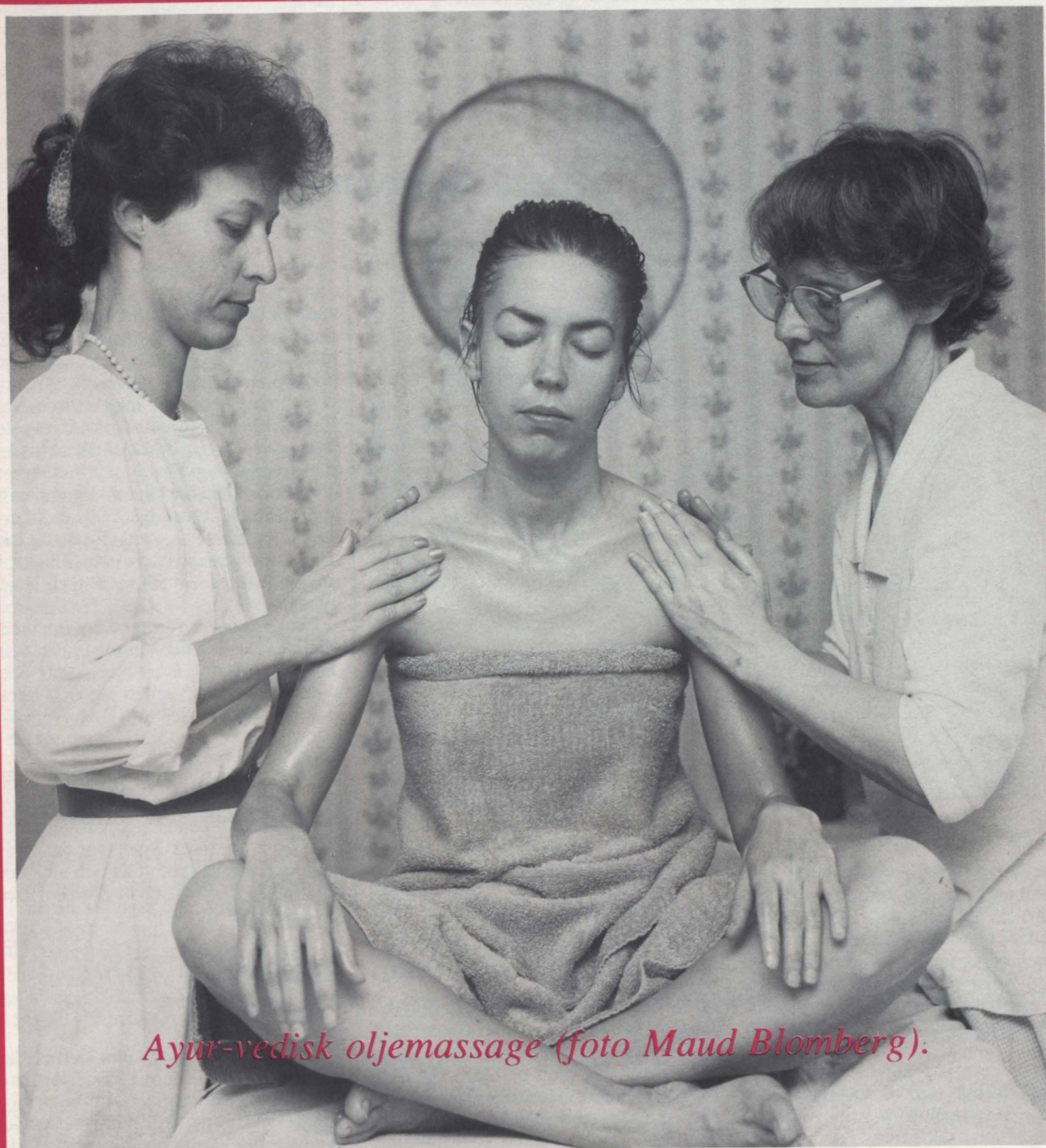
SÖKAREN

NR8

1990 ÅRGÅNG 27

PRIS 28:00 INKL. MOMS

Oberoende tidskrift för livssynsfrågor

Ayur-vedisk oljemassage (foto Maud Blomberg).

Per Ragnar – livsresenär med många yrkeskostymer

Birgitta Manners Stålhammar

– Det fanns mycket böcker i mitt barn-
domshem. Till dem flydde jag ofta, be-
rättar *Per Ragnar*. Tretton år gammal
läste jag Hermann Hesses "Siddharta".
Det blev en aha-upplevelse. Fortfa-
rande återvänder jag ibland till Sidd-
harta, vars resa bekräftar min livsresa.

Han fortsätter:

– De författare som betytt mest för
mig är Are Waerland, Gandhi och Mar-
tinus. Det var väl i 14-årsåldern som
jag kom i kontakt med frisksportrörel-
sen och Are Waerland, vilket så små-
ningom resulterade i att jag blev vege-
tarian, både för hälsans och etikens
skull. Djurens lidande, om det så bara
gällde en metmask, hade alltid berört
mig illa. Därför tog jag tacksamt emot
waerlandismen och Gandhis ord att
man inte behöver döda för att leva.

Målet är total kärleksfullhet

– Den verkliga "genomköraren" i mitt
liv fick jag under ett sommarjobb som
lillvärd på Kosmos feriehem i Varn-
hem. Det var 1964 – långt innan new
age-begreppet fanns. Där försiggick en
mängd olika andliga aktiviteter: bl a
hade spiritualisterna sin årskonferens
och Martinus undervisade om sin kos-
mologi.

Sedan dess har jag haft Martinus'
tankar så att säga i botten. Hans
"Tredje Testamentet" är min livsgram-
matik. Men det finns naturligtvis
många andra vägar att gå. Utbudet av

olika andliga riktningar är ju stort idag.
Och alla som leder till kärleksfullhet är
meningsfulla. Poängen med vår livs-
resa är just kärlek, tolerans och genero-
sitet. Martinus var själv inkarnationen
av sitt budskap – oerhört kärleksfull
och tolerant. "Av det jag säger, ta bara
till dig det som bekräftar din egen livs-
erfarenhet", brukade han säga. Och
även om han själv varken åt kött eller
fisk så såg han "hellre en kärleksfull
köttätare än en fanatisk vegetarian".

Det är klart att jag var väldigt udda
som hälsolevare, vegetarian och sökare
i början på 60-talet. Kanske också för
ambitiös i min iver att missionera. Men
det har jag slutat med. Jag behöver inte
längre bevisa för någon att reinkarna-
tion och karma är realiteter. Jag vet det
i djupet av min själ.

Det vore dock meningslöst att exem-
pelvis försöka "trösta" en familj, som
mist ett barn, med tal om reinkarnation.
I sådana situationer är det bättre att helt
enkelt finnas till hands, att vara med-
människa.

Det finns inga genvägar

– Man kan inte forcera någons utveck-
ling, varken sin egen eller andras. Det
är kanske lättare att känna sig "högt
utvecklad" om man befinner sig i ett
indiskt ashram än hemma i Bollmora.
Men egentligen finns det inga genvägar.
Inget mantra, ingen yogaställning
leder fortare framåt. Det är i vardags-

varat vi utvecklas. Det är här och nu vi
skall ha våra erfarenheter. Och varje
möte med en annan människa är en
korrespondens med gudomen.

Jag minns ett möte med ett trettiotal
förståndshandikappade på Lycksele
dagcenter, där jag läste dikter och för-
sökte prata. Jag kände stor osäkerhet
och undrade hur mycket de förstod och
uppfattade av mina ord och de stäm-
ningar jag försökte skapa. En man gick
hela tiden oroligt fram och tillbaka i
rummet. Efter en stund började han
nynna.

När jag pratat färdigt kom en bred
yngling fram, hans ögon plirade och
han tog om mig i en björnkram och
skrattade. Skrattet spred sig och flera
sträckte sina händer mot mig. Vi kra-
mades och skrattade och inga ord be-
tydde något längre.

Efteråt sa personalen: Tänk att Sven
var med, han som aldrig brukar vilja
vara med. Och han sjöng, han som ald-
rig säger ett ljud! Sven var mannen
som vankade så oroligt av och an. Han
hade alltså upplevt något positivt. Det
kändes skönt för mig.

Människor ropar efter kärlek

– Yrkeskostymerna för min livsresa är
många: jag är medlem i Teaterförbun-
det, Regissörsförbundet, Författarför-
bundet och Journalistförbundet. Och ju
längre resan varar och ju mer man lä-
ser, desto mindre vet man ...

Jag har varit ambassadör för Röda
korsets "jourhavande medmänniska"
också. Både unga och gamla männi-
skor ropar efter mera kärlek och ömhet.
Men föräldrar idag har inte tid att tala
med sina barn. Statistiken säger att de
i genomsnitt talar tio minuter med var-
andra om dagen – och att var sjätte
högstadiellev i Göteborg tex någon
gång funderat på självmord. Omkring
400 000 svenskar är gravt alkoholska-
dade och lika många använder lug-
nande medel. Det finns alltså en miljon
svenskar som går omkring med ångest.
De klarar ej av sitt liv i brist på kärlek.

Men det finns mycket positivt också.
Det har varit fascinerande att uppleva
hur tiden hunnit ifatt mig. Idag är så
många fler medvetna om livsstilens be-
tydelse: sallader har blivit lunchrestau-
rangernas populäraste rätter. Tjejmilen
och andra lopp lockar alltfler att börja
jogga regelbundet. Meditation är inte
längre något enbart österländskt eller
mystiskt.

Liksom vegetarism är en bit, är me-
ditation också en bit, ett led i utveck-
lingen. Vi kanske kallar det för avspän-
ning eller stillhet, eller att vi söker efter
oss själva, eller efter energi eller stimu-
lans. Det finns ett oändligt antal vägar,
stigar, klätterpassager och livlinor för
varje sökare, på väg mot ett av delmå-
len under livsvandringen. Men grund-
beteendet har vi sedan tvåtusen år i
klartext: Gå in i din kammare och bed!

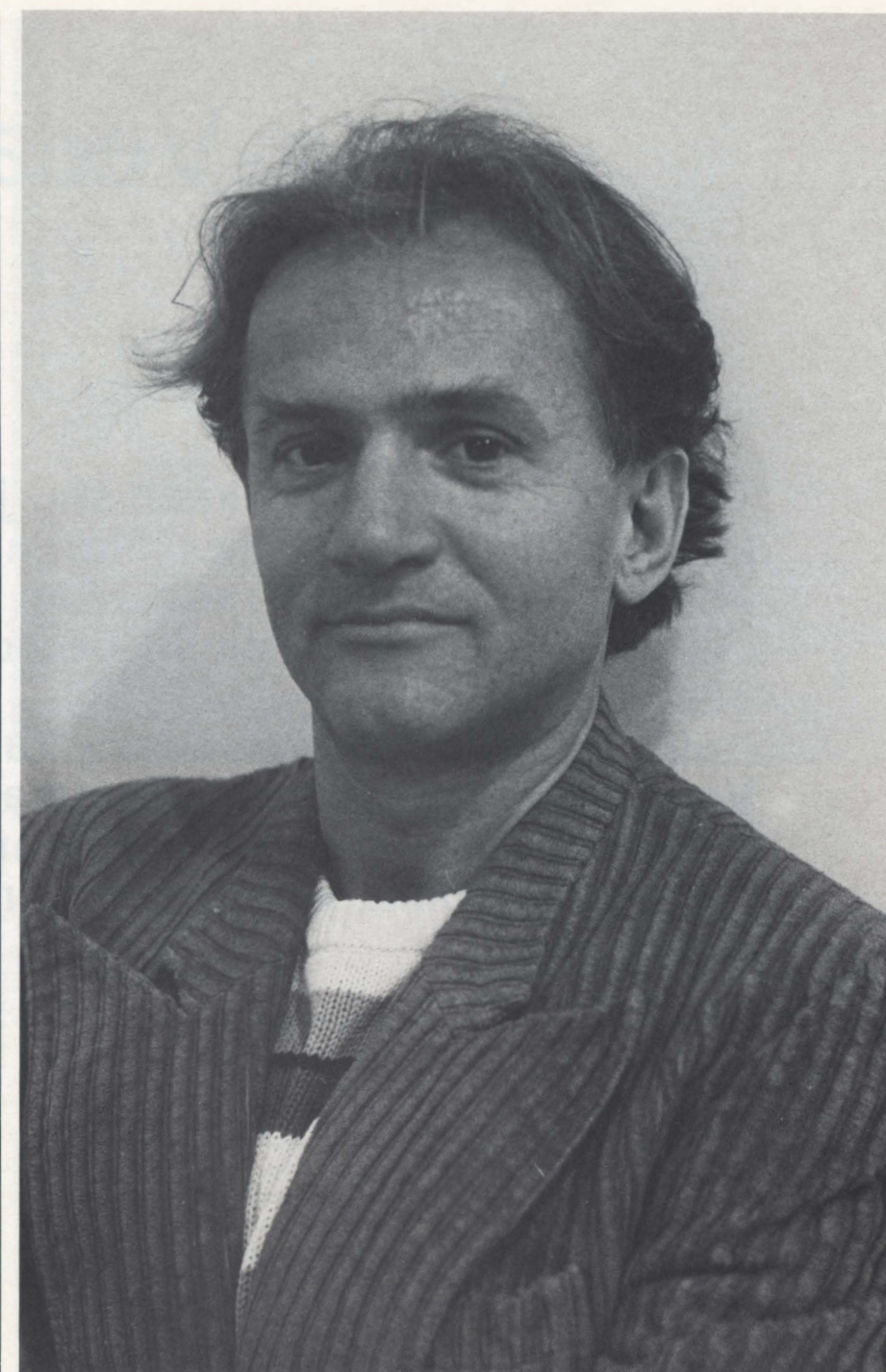
Att öva sig i inre lyssnande på ett
sätt som passar var och en är grundläg-
gande. Dock är meditationens mål
egentligen inte den egna lyckoupple-
velsen. Den är ett led i en vidgad kom-
munikation med medmänniskorna,
med allt levande, med Gudomen.

Livets enhet

– Att livet är en enhet och allt hänger
ihop, den tanken mötte jag först hos
Are Waerland. Och detta har alla tiders
stora tänkare insett. Idag har kvantfysi-
kerna kommit till samma slutsats,
konstaterar Per Ragnar och avslutar:

– Livet är och kommer alltid att
vara, till vår och alla levande väsens
disposition, för att uppleva. Att leva är
att uppleva. Och inför den skapande
intelligens, som är och som upprätthål-
ler livet, böjde sig även en Einstein i
ödmjuk vördnad ...

Per Ragnars senaste bok är "Min livsscen"
(Askelin & Hägglund 1989). "Per Ragnar
älskar att predika, påpeka och utmana"
skrev Birgit Cars i recensionen i Sökanen.

Skådespelare och regissör, journalist och förfat-
tare. Per Ragnar har många yrkeskostymer för
sin livsresa, som han säger. Men först och
främst vill han försöka vara en kärleksfull med-
människa.

På 1960-talet betraktades Per Ragnars vege-
tarism och sökande som mycket udda. Idag har
tiden hunnit ifatt honom.

Jag har slutat missionera, säger Per Ragnar.
Det är bättre att helt enkelt finnas till hands, att
vara medmänniska.

Ayur-Veda

Iris Mattsson-Kihlman

Vad har amerikanska kändisar, japanska affärsmän, vanliga indier, Margaret Thatcher, skådespelerskan Kim Anderzon och doktor Sven Wåhlin i Göteborg gemensamt?

Jo, de är övertygade om nyttan av Ayur-Veda – världens äldsta hälsolära – den indiska läkekonsten som inriktar sig på människors olika konstitution, inte på sjukdomen.

– Ayur-Veda ser människan och livet som en helhet. Hälsa är inte bara frånvaro av sjukdom utan definieras som total harmoni mellan sinne, kropp och omgivning. Ayur-Vedan fokuserar på att skapa perfekt hälsa – vitalitet, ungdomlighet, en känsla av välmående.

Så säger Sven Wåhlin, läkare vid Sahlgrenska Sjukhuset i Göteborg och föreståndare vid Maharishi Ayur-Veda hälsocenter på MIU-akademin i Norberg. Sven Wåhlin håller också kurser i Ayur-Veda runt om i landet.

Den indiska ayur-vedan är uråldrig och ligger troligen till grund för både den västerländska och den kinesiska medicinen.

Metoden, som den presenteras i dag, heter *Maharishi Ayur-Veda*. Det är nämligen Maharishi Mahesh Yogi, indiern som introducerade TM-meditationen på 60-talet, som har vaskat fram, återupplivat och renodlat de gamla indiska läkekunskaperna, som med tiden förvanskats eller fallit i glömska.

I USA har Maharishi Ayur-Veda blivit våldsamt populär. Det finns ett stort

antal kliniker och behandlingshem. I Japan betalar affärsmännen en förmögenhet för medlemskort i en ayur-vedisk klubb som ger dem tillgång till läkarkonsultation och rekreation på ett mycket exklusivt behandlingscenter. I Holland finns ett europeiskt forsknings- och utbildningscenter för ayur-vedaläkare.

Här i Sverige är metoden ännu relativt okänd. Fem svenska läkare har lärt sig tekniken.

Ayur-Veda betyder "den fulla kunskapen om livet". I en av de gamla skrifterna, Caraka samhita, står det så här: "Ayur-Veda ger kunskap om vilka faktorer som ger ett långt eller kort liv, ett nyttigt eller onyttigt liv, ett lyckligt eller olyckligt liv."

– Ayur-vedan kommer inte med en massa pekpinor, säger Sven Wåhlin. Den ger kunskap så att man sedan intuitivt kan välja rätt. Det som är bra för en människa behöver inte nödvändigtvis vara det för en annan.

Centralt i ayur-vedan är läran om de fem elementen. Allt i universum – också vi människor – består av "rymd",

"vind", "eld", "vatten" och "jord". De kombineras till tre konstitutioner (doshas): "vata", "pitta" och "kapha". Vi har alla litet av alla tre, men en eller två dominerar oftast. Det är när vi hamnar i obalans med vår egentliga natur som vi börjar må dåligt och kanske så småningom blir sjuka.

– Vi dras naturligt till det som är bra för oss, förklarar Sven Wåhlin. Det vi är sugna på behöver vi i allmänhet. Smakar det bra – och känns bra efteråt – är det rätt. Har man till exempel övervägande lätta vataegenskaper söker man sig gärna till ganska tung, stabil mat och mår bra av den. Om man är av vatakonstitution och bara äter lätt mat som sallad och råkost och dessutom ägnar sig åt lätta rörliga aktiviteter så kan det hända att det blir för mycket vata – man får en obalans som kan orsaka sömnbesvär, förstoppning och oro. Det rättar man till genom att ändra kosten så att den innehåller mer kapha och pitta.

– Ayur-vedans botemedel är enkla och naturliga. En individuellt anpassad kost, olika kryddor och örtpreparat är

Iris Mattsson-Kihlman

den främsta medicinen. TM-meditation renar sinnet. "Pancha karma" är namnet på behandlingar som renar kroppen: oljemassage, örtdoftande ångbad med mera.

En ayur-vedaläkare fastställer en människas konstitution genom att fråga om olika saker: humör, vanor, matsmältning med mera, genom att iaktta hur en person rör sig, hur han ser ut, och genom pulsdagnostik. Med tre fingrar på handleden avläser doktorn 21 olika pulslägen som berättar om grundenergi och obalanser. Utifrån diagnosen ger läkaren råd om diet, kosttillskott och behandlingar. På senare tid har svenska ayur-vedaläkare också datoriserats – de matar in diagnosen i ett datorprogram och ut rasslar personligt utformade livsföringsråd.

– Det är inte särskilt krångligt att följa ayur-vedans kostråd. Många tror att de måste lära sig komplicerad orientalisk mathållning. Inte alls, det handlar om att veta vad man bör använda och vad man bör undvika bland de vanliga varorna i skafferiet. Kanske komplettera med någon av de kryddblandningar som balanserar den egna konstitutionen.

I västerländsk hälsolära betonar man födöns kvalitet, att kosten innehåller vitaminer och mineraler. Ayur-vedan menar att matsmältningen är ännu viktigare, dvs kroppens förmåga att ta hand om födan och omvandla den så att varje cell i kroppen får sin rätta näring i rätt tid.

För att stärka "agni", ämnesomsättningen, finns några allmänna regler:

VATA

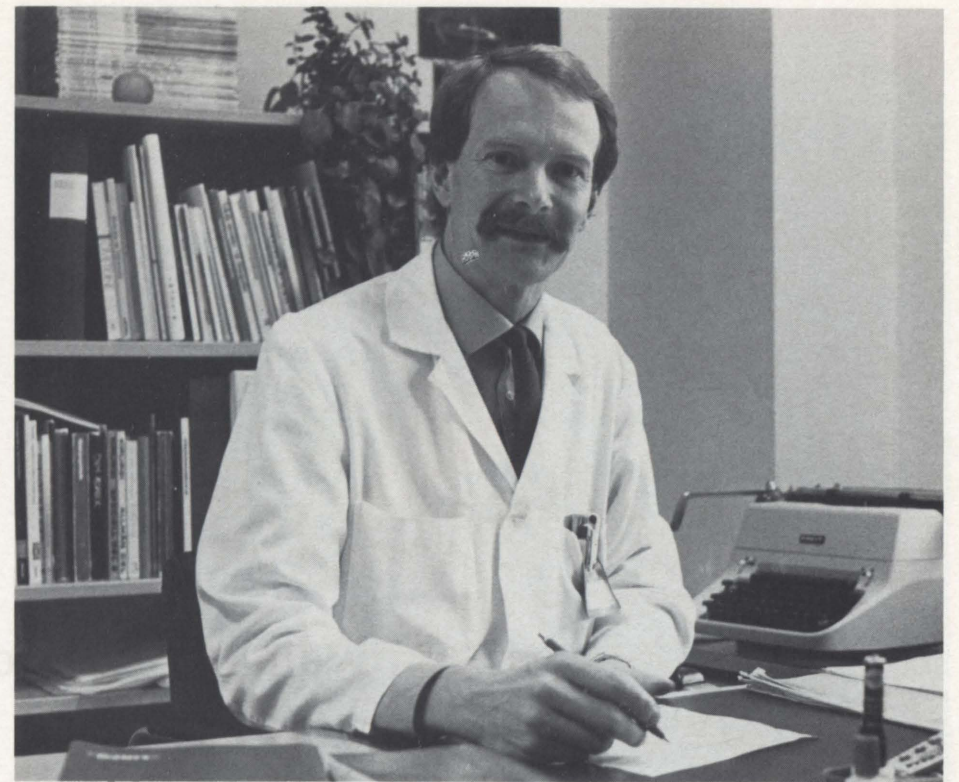
Rymd, luft

Torr, kall, lätt, rörlig, klar, föränderlig. Tunn och lätt kroppsbyggnad, torr hud, tunt hår. Fryser lätt, tycker om värme och varm mat. Har kalla händer och fötter. Aptit och matsmältning varierar. Tar lätt till sig nya tankar och idéer men har kort minne. Snabb, kreativ, flexibel. Blir lätt entusiastisk men tröttnar också fort. Pratar mycket. Han en tendens att oro sig.

Vataobalans ger nervositet och rastlöshet, darrighet och svaghet, sömnbesvär, förstoppning, gaser och dålig matsmältning, huvudvärk, ledvärk, ryggvärk, eksem.

Undvik fasta, iskalla drycker, för mycket råkost och bönor.

Mat som balanserar: lagad varm mat, kokta grönsaker och rotsaker, mejeriprodukter, nötter, oljor. Söta frukter. Kyckling, fisk. Kryddor: kanel, kardemumma, kummin, ingefära, salt, kryddnejlika. Massage med sesamolja är mycket välgörande.

Dr Sven Wåhlin: – Ayur-vedan är ett komplement till skolmedicinen.

De gyllene kostråden

• Ät inte för mycket. Kroppen kan inte smälta den överflödiga maten effektivt, den kommer att överlasta, blockera och förgifta organismen.

• Undvik att äta innan du har smält föregående måltid. Har du ätit för mycket vid ett mål kan du hoppa över nästa.
• Ät det du tycker om. Ät inte saker som du inte tycker om bara för att du tror att de är nyttiga. Njuter man inte av maten fungerar inte matsmältningen som den ska.

PITTA

Eld

Het, lätt, flytande, skarp, luktande. Härskar över temperatur och kemiska reaktioner.

Normal kroppsbyggnad. Ofta rödligt eller blond, röd ansiktsfärg, födelsemärken. Tål inte värme, svettas mycket och mår dåligt i hetta. Tycker om kall mat. Skarp hunger och snabb matsmältning. God talare, precis. Intelligent, målmedveten, effektiv, dynamisk. Kort stubin, ibland tendens till ilska.

Pittaobalans ger irritation och aggressivitet, magkatarr, diarré, klåda, inflammationer.

Undvik heta kryddor.

Mat som balanserar: svalnad mat, de flesta grönsaker, mjölkprodukter, söta saftiga frukter. Sparsamt med kryddor – och då gärna svalkande kryddor som gurkan, kummin, anis koriander och kardemumma. "Gee" är välgörande (skirat smör enligt speciell metod, som man själv kan framställa eller köpa i ayur-vedabutiken Veda Lila i Stockholm).

KAPHA

Jord, vatten

Kall, våt, tung, statisk, mjuk, trög, grumlig. Står för struktur, form, sammanhållning, fysisk styrka.

Kroppsbyggnaden solid, tendens till övervikt. Fet mjuk hud, tjockt hår. Stark, långsam, metodisk i sitt agerande. Lung, stabil, sover mycket. Tystlåten. Behöver tid på sig att förstå, men har något väl fastnat så stannar det kvar. Tolerant, tålmodig och uthållig, kärleksfull och förlåtande. Ibland tendens till girighet och avundsjuka. Långsam matsmältning. Kan lätt hoppa över någon måltid, inga problem med att fasta. Kaphaobalans ger trötthet och för mycket sömn, blekhet, depression, tyngdkänsla, astma, luftrörsbesvär och ansamling av slem.

Undvik kyla och tupplurar dagtid. Mat som balanserar: lätt, torr, varm mat. Kokt potatis, bönor, de flesta grönsaker. Råkost, sallader och groddar. Starka kryddor och bitterörter, honung. Motion är extra viktigt för kapha.

Renande ångbehandling med kokande örter (foto Maud Blomberg).

- Efter lunch kan man vila en stund, men efter middagen bör man hellre ta en promenad.
- Ät bara när du är hungrig. Om du är tveksam – ät inte! Att vara "sugen" kan bero på mental otillfredsställelse. Verklig hunger känns i magen.
- Tugga mer och prata mindre när du äter.
- Sinnet ska vara glatt och lugnt vid en måltid. Ät bara i trevligt sällskap. Duka vackert.
- Ät i samklang med dygnets rytm. Den tyngsta måltiden bör du äta mitt på dagen, då är matsmältningen starkast. Middagen ska vara lättare, då börjar kroppen stilla sig inför natten.
- Ät gärna i enlighet med årstiden och det som växer i det område där du bor. På vintern har vi här i Sverige lagrade rotfrukter, sädeslag – tung mat som motverkar "vata", kylan. På våren då det är "kaphatid" med förkylningar och depressioner passar de späda lätta primörerna. På sensommaren som är "pitta" finns svalkande frukter.

- Vatten är bästa måltidsdrycken. Skölj inte ner maten med massor av dryck. Men litet ljummet vatten mellan tuggorna rensar smaklökarna och underlättar matsmältningen. Människor med vata- och pittakonstitution behöver mer vätska än kapha.
- Ät till 75% av din kapacitet, dvs undvik att bli proppmätt. Inom ayur-vedan säger man: fyll halva magen med fast föda, en fjärdedel med flytande. Och sista fjärdedelen lämnar du åt Gud.
- Ät den tyngsta födan först och sälladen efteråt. Matsmältningen är starkast, hungern och aptiten är störst i början av måltiden.
- Mjölks är ett bra livsmedel för de flesta. Men bör inte kombineras med fisk, kött, grönsaker och sura frukter. Passar bäst ensamt eller tillsammans med sädeslag. Ett glas varm mjölk med honung är utmärkt.
- Värm inte honung över 40 grader.
- Ät inte syrade mjölkprodukter, t ex filmjolk, på kvällen.
- Glöm alla regler du nyss har lärt och

lyssna till din inre röst. Det är bra att ta till sig allmänna råd och använda det som passar. Men du ska inte låsa dig vid något som du känner är fel för dig.

– Jag tror absolut att ayur-vedan är framtidens hälsofluga också i Sverige, säger Sven Wählin. Vi behöver komplement till skolmedicinen, som är naturliga, biverkningsfria och tar hänsyn till hela människan, såväl kropp som psyke och själ.

Vetenskapliga undersökningar

Ayur-Veda lindrar AIDS och botar kroniska sjukdomar, enligt nyligen presenterade vetenskapliga undersökningar.

I Holland har en studie utförts i samarbete med försäkringsbolaget Silver Cross. Den omfattade 126 personer som i genomsnitt varit sjuka i 18 år i reumatoid artrit, astma, bronkit, eksem, psoriasis, högt blodtryck, förstoppning, huvudvärk, sinusit eller diabetes mellitus. De fick bl a dr Balraj Maharshis örtbaserade kosttillskott. Redan efter tre månader konstaterades en klar förbättring av hälsotillståndet hos 79% av patienterna.

Resultatet är anmärkningsvärt med tanke på att patienterna varit så länge och så svårt sjuka. Många hade provat alla tänkbara behandlingsformer utan framgång. Positivt var också att ayurvedakosttillskotten inte gav de tråkiga biverkningar som läkemedel ofta ger, t ex trötthet och depression. I stället berättade patienterna att de blev piggare och gladare.

En studie på 15 AIDS-patienter som genomgått ayur-vedabehandling under sju månader visade att patienterna fick ett allmänt bättre hälsotillstånd. De ökade i vikt, fick bättre aptit, mer energi, förbättrade neurologiska symptom, ökad emotionell stabilitet, starkare immunförsvar.

Det har medfört att två AIDS-kliniker i USA nu behandlar HIV-positiva och AIDS-sjuka patienter enligt Maharishi Ayur-Veda.

Ett ayur-vediskt örtpreparat från Himalaya, Maharishi Amrit Kalash, har vetenskapligt studerats vid Ohio State University College of Medicine, Indiana University Medical Center och University of Kansas Medical Center.

Djurtest har visat att Amrit Kalash ökar antalet lymfocyter och det är därför troligt att det förbättrar immunförsvaret. Det förhindrar också blodplät-

tarna att klumpa ihop sig och borde därför kunna hjälpa personer med hjärt-kärlbesvär.

Det påverkar positivt produktionen av "lyckohormoner" i hjärnan, t ex endorfiner och encephaliner. Professor Hari Sharma vid Ohio State University menar att det därför kan vara till nytta vid behandling av narkomani och depressioner. Amrit Kalash har också vid djurförsök visat sig förebygga cancer och stoppa tillväxten av cancerceller.

Behandling

Mararishi Ayur-Veda hälsocenter i Norberg och Ayur-Vedacentret Veda Lila i Stockholm är än så länge de enda ställen i Sverige där man kan få pancha-karmabehandlingar.

Innan man kommer till Norberg förbereder man sig hemma, för att lösa orenheter i kroppen.

Väl på stället får man en ayur-veda-diagnos, vilar, håller diet, lyssnar på föredrag, får praktiska råd, mediterar.

Och blir omhändertagen. En stråle ljummen sesamolja som sakta rinner ner över pannan i en pendlande rörelse ger avspänning och expanderar medvetandet. Värmebehandling i ett ortedof-tande ångskåp rensar ut gifter. Oljemassagen är en rejäl och bokstavlig rundsmörjning från topp till tå – två massörer arbetar samtidigt. Otroligt ljuvligt, man känner sig som en baby under kärleksfull omvårdnad.

Vården är personalkrävande, vilket tyvärr gör en vistelse på hälsocentret ganska kostsam. En sexdagars internatkurs med tre behandlingsdagar kostar cirka 6.000 kronor. Och man får inget tillbaka från sjukkassan.

Bor man i Stockholmstrakten och just fått barn kan man få mor- och spädbarnsbehandling i hemmet av Lisbeth Nordqvist och Lotta Spathon – ett vårdprogram som hela familjen har nytta av. Mamman får bland annat massage, stärkande örtpreparat och lär sig massera sin baby.

Veda Lila på Birger Jarlsgatan 104 i Stockholm säljer ayur-vediska kosttillskott, kryddor, oljor, band, böcker m m – över disk och per postorder.

Hos Veda Lila får du också information om kurser och föredrag, och du kan få ayur-vediska behandlingar. Personer med viktproblem kan i kursen "Blissfully slim" lära sig äta det som passar deras konstitution och gå ner i vikt utan ansträngning. Andra kurser: grundkurs i Ayur-Veda, indisk astro-

logi, självförtroende.

För inbokning på Maharish Ayur-veda hälsocenter i Norberg, ring 0223-200 19. Vill du veta mer om mamma- och spädbarnsvården, ring Veda Lila, 08-612 30 70. Dit kan du också ringa om du vill ha ayur-vedakonsultation i Stockholm för dr Sven Wählin. Dr Wählin ger också privata konsultationer på Café Pan i Stockholm, tel 08-642 02 17 och på Holistiskt Center i Göteborg, tel 031-13 28 58.

Ayur-vedaläkare i södra Sverige: dr Thomas Nordlund i Malmö, tel 040-16 04 66.

Kim Anderzon

– Normalt sett får man ju inte mer energi med åren, säger skådespelerskan Kim Anderzon. Men det känner jag att jag har fått. I dag, när jag är 45, står jag på toppen av min kraft, jag har stor vitalitet och livslust.

Det är främst meditationens förtjänst, menar Kim, som utövar TM. För en tid sedan var hon också fem dagar på ayur-vedacentret som då låg i Jord-

bro utanför Stockholm.

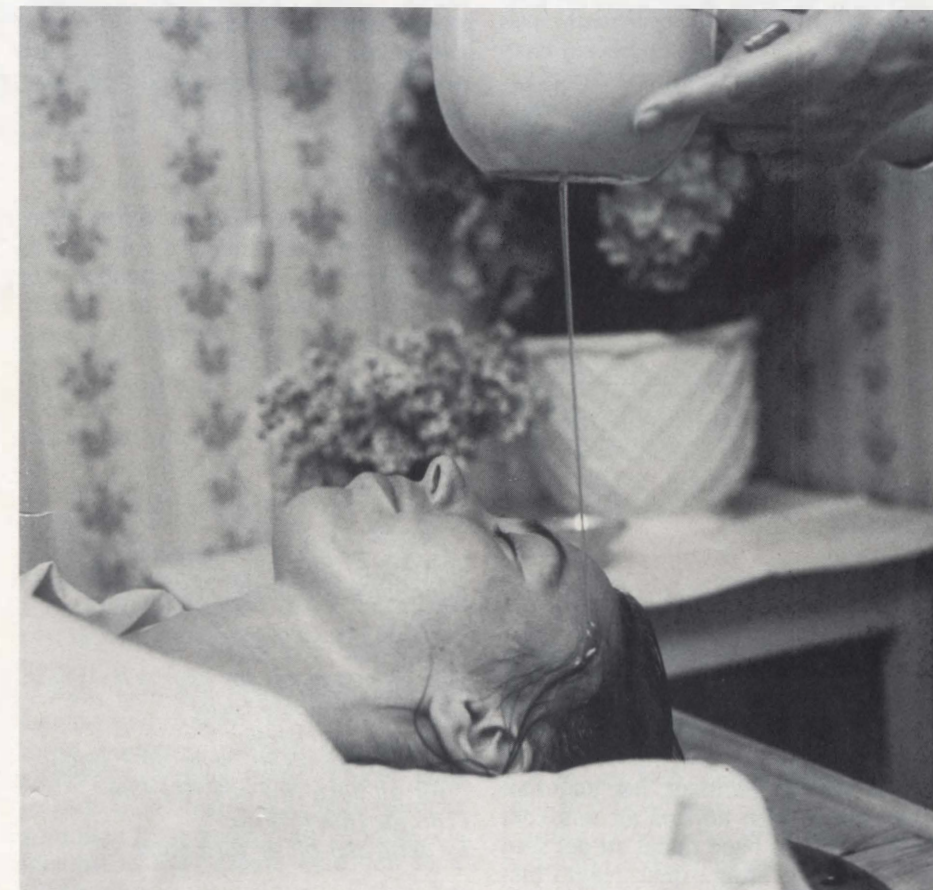
– Jag fick ett par behandlingar. Det var underbart, fantastiskt skönt och ökade på mitt tidigare välbefinnande.

– Jag tror inte att man kan bli en ny människa över en natt med någon som helst metod. Att förändra livsvanor och se effekt av det tar tid. Det är typiskt västerländskt att tro att man kan köpa "lyckliga sekunder" för en tia och snabbt uppleva hälsa och vitalitet. Ayur-Veda och TM ger en vetenskaplig grund att stå på. De ger lärdom om hur man uppnår balans. Men det långsiktiga jobbet får man göra själv.

– Att leva med TM och de ayur-vediska principerna gör att man utvecklar sin intuition för vad som är bra för en. Jag behöver inte kämpa med en massa förbud och principer för att bli av med ovanor, det ger sig naturligt.

– Jag märker också att jag fungerar bättre psykiskt. Jag har blivit en tålmodigare mamma och klarar påfrestningar bättre.

– Självklart "slarvar" jag också vissa dagar, precis som alla andra. Frossar i sötsaker eller ett glas gott vin till exempel. Med det gör inte så mycket. TM och Ayur-Veda har gett mig marginaler för sånt. Jag har funnit en livsstil som får mig att fungera optimalt.

Oljestrål på pannan, lugnande för nervsystemet (foto Maud Blomberg).

En ande i datorn – eller en spricka i tiden?

Nils-Olof Jacobson

Personer

1985

Ken Webster, 30, lärare i grundskolan
Deb Oakes, 20, hans fästmö
Peter Trinder, språklärare, kollega till
Ken

Robin Pedell, bibliotekarie vid Brasenose College, Oxford
John Bucknall och Dave Welch, SPR-agenter
Gary Rowe, UFO-entusiast
Släktingar, kolleger och vänner till Ken och Deb

1546

Lukas Wainman, pseudonym för Thomas Harden
Katherine, 14, Tomas piga
Thomas Fouleshurst, kungens sheriff

En annan tid
"2109"
"1"

Dodleston, en liten by på gränsen mellan England och Wales, nära Chester. December 1984. Ken och Deb gästades några veckor av Nic, en gemensam vän.

Kens hus är gammalt, hur gammalt visste ingen. Han höll på att renovera huset, och man hade målat en del som snickarna var färdiga med. Några lustiga märken på väggen, som såg ut som små fotavtryck, målades över. (Man

hade först lagt märke till dem tidigare på hösten. Ingen visste hur de hade kommit dit.) Nästa morgon var fotavtrycken lika tydliga igen, men inte på exakt samma ställe. Nic, som var bergsäker på att hon hade målat över dem kvällen innan, var benägen att packa direkt och åka.

Några dagar senare kom trion hem från en inköpstur till stan. En mängd förpackningar av människo- och kattmat lämnades i köket, och de gick till sängs. Nästa morgon stod burkarna snyggt staplade i pyramidform. Två dagar senare hittades ett antal förpackningar av olika slag stående på varandra som ett torn, fyra fot högt.

Lukas

Nic ville komma igång att skriva. Ken lånade hem från skolan en enkel dator av märket BBC med diskettenhet och inbyggt skrivprogram. En dag visade monitorn en textfil med beteckningen KDN, olik de rubriker som Nic brukade använda. Ken tog fram texten (bild 1).

Ken Deb Nic

Sanna är mardrömmarna hos en person som fruktar

Säkra är kropparna i den tysta världen
Vänd vackra blomma, vänd mot solen

För du ska växa och så
Men blomma när för högt och vissnar
i det brännande ljuset

Ta ut era tegelstenar
Kissekatt, kissekatt, drog till London
för att söka ära och rikedom

Tron får inte förloras

Ty detta ska bli er förlösnare

Ken skriver: "Jag kunde inte hjälpa det, den mest störande och banala känsla

kom över mig. En rysning rann utför min ryggrad och hotade att skaka mina fötter. Jag läste de två första raderna om och om igen, resten tycktes jag inte se dessa första sekunder. Det var uppenbart till oss. Det var skrämmande."

Nic reste hem. Ken lämnade tillbaka datorn och lånade den igen i februari 85 när Nic återkom för en tid. Någon dag senare kom en ny främmande text, denna gång på gammalmodig engelska. Ett utdrag: I WRITHE ON BEHALTE OF MANYE – WOT STRANGE WORDES THOU SPEKE – THOU ART GOODLY MAN WHO HATH HATH FANCIFUL WOMAN WHO DWEL IN MYNE HOME ... WITH LYTES WHICHE DEVYLL MAKETH ... LW.

Jag skriver på mångas vägnar – så konstiga ord du talar ... du är en god man med en fantastisk kvinna, som bor i mitt hus ... med ljus som djävulen gör ... LW.

Ken diskuterade med sina vänner. Någon menade att han borde skriva ett svar, om så bara av ren artighet. Han skrev in några frågor på så ålderdomlig engelska han kunde få ihop, och efter någon dag kom ett långt meddelande från "Lukas", som senare gav sitt efternamn till "Wainman".

Så började en besynnerlig "brevväxling". Till en början var Ken och Deb misstroga mot "Lukas" och trodde sig vara utsatta för ett skämt från någon som hade tillgång till huset. Trots noggrann kontroll av dörrar och fönster fortsatte budskapen att komma. Till en början fanns besvärande anakronismer i språket, men de försvann efterhand. Peter Trinder blev intresserad och gick igenom budskapen ord för ord. Han menade att de var skrivna på genuin

Nils-Olof Jacobson

Ken Deb Nic

True Are The NIGHTmares Of a pErson t hat FEARS
Safe Are the BODIES Of tHe Silent World

Turn Pr ettY FLOWER tuRn TOWARDS The SUN
For Yo u S Hall Grow aNd SOW
But T he FLOWer Reaches tOo hIgh and witHERS in
The B urning Light

GET OU T YOUR BR ICKs

PuSsy Cat PUSsy Cat Went TO LonDON TO Seek
Fame aNd FORTUNE

Faith Must NOT Be LOST
For ThiS Shall Be youR REDEEMER.

Bild 1

Bild 2

1500-talsengelska.

Under de följande 13 månaderna mottogs omkring 300 budskap från Lukas, till en början enbart i datorn, men sedan också i direkt handskrift på papper (bild 2). (Det förekom också liknande skrift med krita på väggar och golv.)

Lukas påstod sig leva med Katherine i huset, året var 1546. En kuslig "budbärare" hade visat sig i ett grönt ljus på spishälen. Han hade lämnat en "ljuslåda" efter sig. Genom den kunde Lukas, men ingen annan, uppfatta vad som hände i det nuvarande köket i huset (där datorn fanns). Han kunde också se Ken, Deb och andra.

Den initiala misstron avlöstes så småningom av en djup och varm känslomässig kontakt mellan Ken-Deb och Lukas. Det visade sig att Deb var me-

diet för kontakten; hon måste finnas i huset men inte nödvändigtvis i köket. Budskap kom också när hon hela tiden fanns i ett annat rum, i sällskap med andra. Hon började få spontana trans tillstånd, då hon upplevde sig förflyttad till Lukas miljö. Hon kunde tala med honom, men Katherine kunde inte se henne, vilket gjorde Lukas uppretad. Lukas var förälskad i den vackra Deb och skrev vemodiga kärleksdikter i datorn.

Ken, Deb och Peter skrev brev till Lukas med frågor om hans liv och miljö, språkliga problem och diskussioner om tidens natur. Lukas kom ibland med historiska upplysningar som man först trodde var felaktiga, eftersom de inte stämde med den först tillgängliga informationen. Robin Pedells djupdykningar efter sällsynta do-

kument i arkiven kunde dock vanligen bekräfta att Lukas hade rätt.

Lukas förstod att Ken och Deb levde i framtiden, och tyckte att de hade för många "som gudar".

Lukas liv var dramatiskt denna period. Han kastades i fängelse för svartkonst, eftersom han påstod sig ha kontakt med någon i framtiden genom sin ljuslåda och inte kunde bevisa det för sheriffen. Ken trodde Lukas var död och kände sig skyldig till det. Thomas Fouleshurst skrev själv i datorn och ville veta Lukas verkliga namn – man hade en tid förstått att Lukas var en pseudonym. Ken försökte i desperation skrämra sheriffen att frige Lukas, och det lyckades. Sämre gick det för unga Katherine, som också blev fångslad och sedan bränd som häxa.

Poltergeist

Under hela det första året fortsatte "poltergeistar" att hemsöka huset. Travandet av matburkar på varandra kom av och till, men var närmast komiskt. Värre var steg på taket och övervakningen när ingen fanns där, möbler som vräktes omkull och bitar av avsågade kopparrör (vattenledningarna hade dragits om) som kom flygande och gjorde märken i gipsskivorna, och en gång gav Deb ett blåmärke på axeln. Även hantverkarna blev vittnen till sådana händelser.

Datorn flyttades "av sig själv" från köket ut i badrummet. En annan gång föll diskettenheten i golvet och gick sönder (Ken hade vid det laget köpt en egen dator). Ken beskriver målande hur stämningen i huset alltmer präglades av dessa störningar. Man började känna en krypande oro som förstärktes till rädsla, och sov med ljuset tätt. När det var som värst föredrog Ken och Deb att sova i hennes lägenhet.

Lukas, i sin tid, beskrev hur "djävulen vänder upp och ner på huset".

Till slut kunde Ken förmå "2109" (se nedan) att hjälpa till, och störningarna minskade.

2109

27.4.85 skrev Lukas bl a: Du sa att er tid är 1985. Jag trodde ni också var från 2109 liksom er vän som kom med ljuslådan, eller?

Ken och Deb förstod inget av detta, men Ken fick för sig att skriva i datorn Calling 2109-. Efter en timme kom ett budskap i helt annan stil än Lukas vanliga, skrivet på nutida engelska men med stavfel:

Ken, Deb, Peter

Vi beklagar att vi bara kan ge er två val

1) att ni antingen får ert predikament förklarat på ett så prosaiskt sätt att ni genast förstår men då orsakar vad som inte får hända, eller

2) försöker förstå att ni tre har ett ändamål som i er livstid kan ändra historiens ansikte. Vi, 2109, får inte påverka era tankar direkt men ger er en sorts vägledning som ger utrymme för ert eget öde. Allt vi kan säga är att vi är alla del av samma gud, vad än han, den (?), är.

Från denna tidpunkt började "2109" alltmer blanda sig i händelserna. De identifierade sig som en grupp väsen från framtiden, om de menade år 2109 blev aldrig klarlagt. De skrev modern engelska men slarvig, full av stav- och språkfel och godtyckliga förkortningar. De hade ofta en överlägsen, lätt ironisk ton i sina budskap som var mer eller mindre gåtfulla.

Det kom så småningom fram att det allra första budskapet var skrivet av 2109, och att de också stod bakom några av Lukas första budskap, vilket skulle kunna förklara anakronismerna i språket under den perioden. 2109 påstod att hela kommunikationen med Lukas var ett experiment med tiden som de hade startat. De hade dock inte fullständig kontroll över förloppet när det väl hade kommit igång. De beskrev sig själva som en grupp av en sorts rymdväsen utan fysiska kroppar.

Ken tyckte intensivt illa om dem och uppfattade dem bara som ideliga störningar i kontakten med Lukas. Han hade nu gett sitt verkliga namn, Thomas Harden – vilken liksom sheriffen kunde återfinnas i historiska källor. 2109 visade ett påfallande intresse för Thomas Hardens förhållanden och begärde att få alla kända fakta om honom.

Experimentet föreföll ibland gå dem ur händerna. Ett par gånger avbröts kontakten med Thomas, och 2109 förklarade att de hade stoppat hans tid relativt till vår. Den sista pausen blev flera veckor lång (delvis på Kens begäran; han hade det så rörigt med arbetsbyte m m att han inte kunde koncentrera sig på kommunikationen). När kontakten återupptogs visade Thomas inga tecken på att vara medveten om något avbrott.

Lukas skrev också om någon som kallades "1", en mystisk budbärare. 2109 föreföll inte veta vem denna "1" var, och frågade irriterat om honom. Några gånger förekom i datorn häftiga diskussioner mellan okända medde-

lare, som man gissade var 2109 och denna "1".

SPR

Redan tidigt sökte Ken och Deb hjälp att få någon förklaring på mysterierna. Vad var då naturligare än att vända sig till det anrika SPR, *Society for Psychological Research*? Ken skrev dit. Från SPR kom så småningom några "detektiver", ledda av John Bucknall. Han visade klart från början att han trodde alltsammans var ett elektroniskt bedrägeri. Först bland de misstänkta stod givetvis Ken och Deb själva, men det kunde inte uteslutas att någon annan på något sätt tog sig in i datorn. Andra händelser, poltergeistfenomen och direktskrift, var ointressanta eftersom de inte kunde kontrolleras. Men datorn borde kunna kontrolleras. Man försökte olika arrangemang, som att skriva in en fråga till 2109 och låsa alla dörrar, varefter hela sällskapet gick till puben en stund. Detta gjordes några gånger, alltid med samma resultat: inget svar när man kom hem, men någon timme senare kom 2109 med förargliga kommentarer till "psykabilles", som de kallade SPR-agenterna. Tonen blev allt mer ömsesidigt irriterad, trots att SPR ibland fick intressanta budskap. Astronomiska och matematiska problem diskuterades. 2109 lovade t ex att ge Dave Welch lösningen på Fermats sista teorem, ett hittills olöst matematiskt problem från 1600-talet – men bara om Dave kom ytterligare två gånger till huset. Men Dave kom bara en gång ...

2109 föreslog att man skulle låta experimentet bli offentligt – därigenom skulle man kunna få kontakt med andra experter. Efter lång tvekan samtyckte Ken. 24.12.85 kom en femspaltig artikel i lokaltidningen. Thomas och hans språk diskuterades, men Ken vägrade att låta 2109 nämnas. John Bucknall var intervjuad och sa att för hans vidkommande var saken klar: Kommunikationen kom från någon mänsklig varelses hand. Det var det sista man hörde från honom. Han lämnade aldrig någon rapport till SPR. Istället lämnade han SPR 1986 och kunde inte kontaktas sedan.

SPR var alltså ute ur bilden. 2109 gav i stället namn och telefonnummer till en för Ken okänd person vid namn Gary Rowe. Han presenterades som "UFO-entusiast". Peter ringde honom; han kom på besök och var villig att samarbeta. 2109 ville ha "privat" kontakt med honom och utväxlade ett antal meddelanden som ingen annan fick

läsa. Han försvann sedan, och Ken fick aldrig veta vad han hade fått ut av kontakten.

Farväl till Thomas

Hösten 85 började 2109 tala om att experimentet närmade sig sitt slut. Thomas skrev att han måste lämna byn – han var illa sedd av folket där. Han skulle ge sig tillbaka till Oxford där han tidigare hade studerat vid Brasenose College. Han arbetade på en bok om sina sällsamma kontakter med framtiden. Ur hans sista brev 21.3.86:

... jag ska skriva min bok om mina bröder och jungfru och om slutet för Lukas ...

En dag ska ni alla sitta vid mitt bord med vin och kött vid floden i Oxford, där vi ska läsa varandras böcker och skratta och tala om sanning och goda män ...

I er tid är min bok gammal men jag ska inte gå till min Gud innan den är skriven ...

Tomas Harden

Samma dag kom det sista budskapet från 2109. Ett utdrag:

Ken, Deb, Peter

Sanna är mardrömmarna för dem som fruktar

Vad ni fruktar blir er verklighet om ni låter det ske; tro på er själva

Trygga är kropparna i den tysta världen

Så länge som ert släkte inte kan tränga in i vår värld är vi trygga

– Kunskap blir ert framsteg men ert släkte är nära att få era fingrar brända ... indirekt kan ni hindra detta!

Få ut era tegelstenar

Sätt igång och bygg (skriv boken!)

– Förlora inte tron

Ni litar alla på varandras tro.

En annan person ska komma, de blir den hjälp vi behöver. Ni känner dem när de kommer. Tomas skrev med tiden sin bok och dog snart därefter. Han placerade den på ett säkert ställe. Det borde inte ta alltför många år att finna den.

– Vi slutar nu, ni har en massa arbete att göra!! Ni behöver inte skriva tillbaka, för vi har gett oss iväg. Tack för ert samarbete.

2109

Efterspel

Juli 86 fick Ken och Deb besök av en bekants vän, som uttryckte starkt intresse för 2109. Ken hade lovat sig

själv att aldrig mer släppa in en BBC-dator i huset, men gav efter. Till hans stora förvåning fick hon faktiskt ett budskap. Det var dessutom så starkt att hon svimmade när hon läste det. Hon ville inte förklara vad det var, men ville skriva ett svar för att "hjälpa dem". Ken vägrade, stängde av datorn och packade ner den. Den gavs sedan till Debs mor.

22.7.87 fick Harsch-Fischbach i Luxemburg ett budskap på sin dator, som bl a skrev: "KONTAct kEEen WEBStEr during HOLLtydaIs – mutch iMPORTRance. – 2105". Kontakta Ken Webster under ferien – mycket viktigt. 2105.

19.8.87 träffade Ken paret Harsch-Fischbach som var på besök i England. Till hans förvåning kunde de ge kommentarer som var relevanta till hans upplevelser, trots att de inte visste mer om dem än vad som sades i artikeln i *Chester Observer*. De ville att Ken skulle sätta upp datorn igen och försöka få kontakt med 2109, men han vägrade.

Harsch-Fischbachs kontakt "Teknikern" förklarade kommunikationen som "en överlappning av tid i båda dimensionerna". Han sa också att dokument om saken från 1500-talet med tiden kommer att återfinnas.

Påhitt, bedrägeri, fakta?

The vertical plane heter Kens bok om händelserna. Han är besviken för att den inte har fått seriösa recensioner. Antingen har den blåsts upp i sensationspressen, eller blivit förlöjlighad i fackpress. Ett exempel är *Journal of the SPR*, juli 1990, där boken avfärdas som "fiction", dvs påhitt. Kritikern menar att intrigen är så komplicerad och innehåller så mycket drama och känslomshet att den avslöjar sig själv. Boken är alltså en roman och inget annat. Jag kan i viss mån förstå henne – Ken sätter in händelserna i deras vardagsmiljö, skriver livligt och lättläst, och boken är spännande som en god deckare.

Men recensenten gör det väl lätt för sig. Vissa händelser har ju bevisligen inträffat, och alla budskapen finns. Frågan är då hur de har kommit till. Bedrägeri? I så fall en komplott med inte bara Ken och Deb utan även Debs mor och bror inblandade, samt ett antal av Kens vänner och kolleger och inte minst Harsch-Fischbachs i Luxemburg.

Inte blir det lättare att anta att Ken beskriver händelser som verkligen har

inträffat. Hur kan de då förklaras?

Linjär, cirkulär, spiralformad tid?

Vi tänker oss vanligen tiden som en rät linje från vänster till höger. Rörelse i motsatt riktning är möjlig bara i tanken.

Andra kulturer har ett cirkulärt tidsbegrepp – det måste då betyda att all tid finns samtidigt. Ken Webster spekulerar om tiden som en spiraltrappa som passerar genom olika våningar eller tidsplan.

Varför inte låta spiraltrappan vidga sig uppåt, som en tratt? Den som befinner sig upptill i trappan har en viss överblick över varven nedanför.

Jag har hört åtskilliga personer berätta om egna upplevelser av tidsförskjutning (exempel finns i *Liv efter döden?*, sid 130f). Plötsligt och oväntat ändras intrycket av omgivningen – man upplever sig bokstavligen förflyttad till en gången tid. Det är som att se en film utspelas tredimensionellt, täckande hela synfältet. Tyvärr har ingen haft med sig en kamera ... Vanligen kan man inte heller få kontakt med dem som agerar i "filmen", men undantag finns. De är populära ämnen för fantasifulla böcker och filmer, som *Tillbaka till framtiden* och *Miraklet i Valby*.

Sådana upplevelser förefaller knutna till vissa platser. En kvinna berättade för mig hur hon var ute på skogs promenad med sin hund. Hon upplevde plötsligt att ett område i skogen kändes "halt" – hon kunde inte beskriva kvaliteten i andra ord. Hon kände inte riktigt igen omgivningarna. En pojke i åttaårsåldern kom springande undan några förföljare till häst. Hon svepte sin kapp om honom tills faran var över, och släppte honom sedan. Förföljarna kunde tydligen inte se henne, men pojken kunde. Upplevelsen kom plötsligt och oväntat och tog mindre än en minut. Hunden hade lagt sig en bit därifrån, utanför det "hala" området, och låg stilla hela tiden. (Debs hundvalp, som hon kallade Lukas, reagerade däremot märkbart för datorn i köket.)

Kanske Kens hus var ett sådant "halt" område, och kanske alltsammans började när man under reparationsarbetena i husgrunden under köket fick fram några stenblock som kunde vara från Tomas tid. Kanske därmed betingelser skapades för experimentet, i och med att en medial person (Deb) fanns i huset? Var i så fall Tomas "bara" en telepatisk – psykokinetisk skapelse av hennes undermedvetna? Vi kan inte veta, bara spekulera.

Vi skapar vår egen värld. Det är påfallande likheter mellan delar av budskapen från 2109 och de som kommer från meddelare via transkommunikation på andra håll. Vi kan jämföra det sista budskapet från 2109 med det som Homes och Malkhoff i Rivenich fick 25.1.90. I TV kom en bild av ett mansansikte, med en mansröst som sa bl a:

Thomas: Gott och ont, båda begreppen ger en enhet. Er tillvaro skapas genom alla sorter av känslor. Varje känsla är verklig, och ni är ansvariga för allt. Därigenom får er tillvaro sin mening. Djävulen, som inte finns, har bara så mycket energi som ni ger honom. Genom era energier skapar ni alltså Gud och Djävul. –

Ken Webster arbetar nu på en bok där han försöker formulera en teori för vad som hände. Han hoppas att någon ska finna ett manuskript på latin från 1500-talet, där en Tomas Harden berättar om en mystisk ljuslåda ...

Ken Webster: *The vertical plane*. 1989, 350 sidor. Grafton Books, 8 Grafton Street, London W1X 3LA.

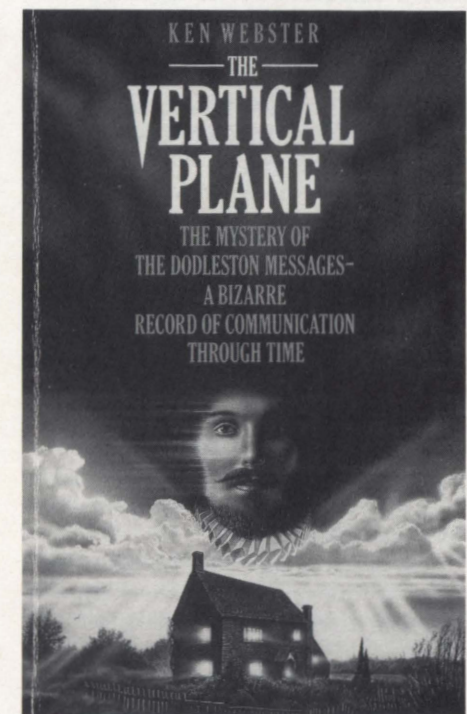

Bild 3

Om sinneslugn, ensamhet och tystnad

Varför man bör prioritera lugna stunder i sitt liv

Susan Smith Jones

En av sinneslugnets verkliga mästare var Thomas Edison. Det sägs att när hans fabrik brann ned, så jämrade han sig inte över sitt öde. När journalisterna kom och skulle intervjua honom omedelbart efter olyckan, fann de honom helt lugnt i arbete med planerna till ett nytt hus. En annan mästare i denna konst var Emerson. När hans bibliotek av dyrbara böcker brann upp vid en eldsvåda, försökte Louisa May Alcott trösta honom.

"Ja, ja, Louisa, de är borta allesammans", sade den store filosofen åt henne, "men låt oss nu njuta av brasan."

En anmärkningsvärd och inspirerande kvinna, som levde hela livet som döv och blind – Helen Keller – kände också till sinneslugnets glädje. Hon sade:

"Jag lärde mig att det är möjligt för oss att skapa ljus och ljud och ordning inom oss, vilka olyckor som än drabbar oss i den yttre världen."

Och det är moder Teresa, en människa som förkroppsligar sinneslugn och frid, som så enkelt och kärleksfullt har sagt:

"Lyssna till tystnaden i hjärtat!"

Alla dessa vördnadsvärda människor bemästrade sinneslugnets konst. Om vi skall kunna ta efter deras attityd, måste vi först bemästra en annan konst, nämligen konsten att vara ensam och att finna frid i vårt eget sällskap.

Vad tycker du om att vara för dig själv? Ensamhet kan betyda helt olika

saker, som på engelska uttrycks med olika ord – "loneliness" för den psykiska, smärtsamma ensamheten, och "aloneness" för den fysiska, underbara avskildheten.

Om den sistnämnda hade Henry David Thoreau följande att säga:

"Jag älskar att vara ensam. Jag har aldrig funnit något sällskap som varit lika sällskapligt som ensamheten."

Han sade också:

"Du tror att jag utarmar mig själv genom att dra mig undan människorna, men i min ensamhet har jag vävt åt mig själv en väv eller puppa av siden, och som ur en puppa skall snart brista fram en fullkomligare varelse, lämpad för ett högre samhälle."

I en annan stämning uttryckte sig den andlige ledaren Paramahansa Yogananda:

"Varje människa behöver någon plats dit hon kan dra sig tillbaka, en tystnads 'dynamo' dit hon kan bege sig utan något annat syfte än att laddas upp av oändligheten."

Yogananda sade också:

"Lugnet är Guds odödlighets levande andedräkt inom dig."

Även om inte många av oss skulle välja ensamheten som ett livslångt tillstånd, så behöver de flesta av oss åtminstone en viss tid för oss själva. Vi kanske skiljer oss från våra vänner, kolleger och partners i fråga om hur mycket, hur ofta och hur angeläget vi behöver vara för oss själva, liksom i fråga om hur vi tillbringar denna tid.

Vi kanske har svårt att hitta stunder för detta, och vi kanske till och med får skuldkänslor när vi kräver dem. Men när vi berövas möjligheten att vara ensam allt för länge, får vi problem.

"Det finns naturligtvis vissa människor som behöver osedvanligt mycket avskildhet, liksom det finns andra som inte står ut med att vara ensam", säger Stuart S Asch, professor i klinisk psykiatri vid Cornell University Medical College och *attending psychiatrist* vid New York Hospital. Han påpekar att dessa båda ytterligheter hänger nära samman.

"Den som har ett stort behov av avskildhet kanske i själva verket önskar sällskap så mycket att han är rädd att duka under för den andra och uppslukas av denna. Därför grips han av panik och undviker närhet helt. Den till synes motsatta individen vill också ha närhet och måste i själva verket ha ständig kontakt hela tiden, men eftersom han har en annan utveckling bakom sig är han inte lika rädd för närhet."

"Jag tror det är möjligt att några människor når ett stadium där de inte behöver särskilt mycket gemenskap med andra, även om de kanske tycker om det när det erbjuds", spekulerar doktor Asch. "Men de flesta av oss behöver både det umgänge och den närhet som vi får från andra och, med olika tidsmellanrum, tid för oss själva, tid då vi kan tänka på att komplettera vårt liv på vilket sätt som helst som

kan vara nödvändigt för oss."

Ibland är det svårt att hitta tid att vara ensam. I sin bok *Gift from the Sea* skrev Anne Morrow Lindbergh:

"Världen i dag förstår inte, vare sig hos man eller kvinna, behovet av att vara ensam... Vad som helst annat accepteras som en bättre ursäkt. Om man avsätter tid för ett affärssammanträde, ett besök hos frisören eller ett socialt engagemang, accepteras den tiden som okränkbar. Men om man säger 'Jag kan inte komma för det är min ensamma timme', betraktas man som ohövlig, egoistisk eller konstig. Vad säger inte detta om vår civilisation, där det anses misstänkt att vara ensam, där man måste hitta på ursäkter och dölja att det är just det man vill vara – som om man gav efter för någon hemlig last."

En väninna till mig, en trebarnsmor, har sällan någon tid för sig själv. Hon är mycket upptagen med arbetet, och dessutom uppföstrar hon sina barn och sköter om katten, hunden och hamstarna. Hon kommer ofta på sig med att rusa mellan barnens danslektioner, läkarmottagningen, speceriaffären och andra ärenden. När hon berättar för mig hur hon tillbringar dagarna, blir jag alldeles slut bara av att höra på.

Jag föreslog henne att hon skulle tillåta sig att ha en viss tid för sig själv. När hon nu har fått i väg ett av barnen till en lektion, tar hon fram en av sina älsklingsböcker och sitter och läser i bilen. Då distraheras hon inte av någon telefon eller några människor, och hon har en lugn och ensam timme då hon kan göra eller tänka vad hon vill. Det är privat och det är i allra högsta grad hennes eget.

Ofta när jag leder en workshop, vare sig det är i Europa, Amerika eller någon annanstans, ber jag deltagarna att gå ut tio minuter eller en kvart och släntra omkring ensamma i tystnad. Jag föreslår att de skall uppleva och öva sig i att vara helt uppslukade av det som de just ser, luktar, smakar, känner eller hör – att vara tillsammans med naturen, att släppa in dess skönhet i sitt medvetande. Oavsett miljön och landet är det alltid minst en deltagare som efteråt kommer till mig och säger att detta var hans eller hennes första positiva upplevelse av att verkligen vara ensam och finna frid i sitt eget sällskap.

Det jag har upptäckt när jag själv tagit sådana promenader (och det gör jag minst en gång i veckan) är att jag känner en subtil, vänlig gemenskap med naturen. Blommorna, träden, fåglarna, till och med insekterna tycks vara i harmoni med mig. Denna promenad och upplevelse föryngrar hela mitt väsen och tillåter mig att vara mer fullt

medveten om min omgivning, min känslighet och mitt samband med universum.

Nyligen tillbringade jag en tid i ett kloster, där disciplinerad tystnad krävdes tjugofyra timmar om dygnet. Till en början var det svårt, eftersom jag ville dela mycket av det jag kände, upplevde, såg eller läste med andra. Och sedan, långsamt och subtilt, upptäckte jag att tystnaden var en stor välsignelse. Det var nästan som om en vänlig våg av frid hade rullat över mig under denna lugna period. Det fanns ingenting annat än tystnad – i mig, kring mig, genom mig – och överallt expanderade den och sträckte ut sig tills den rörde vid hela skapelsen. Dessa ting som rör hjärtat är ofta svåra att uttrycka i ord, och just det var en av upplevelserna. Jag visste bara att jag älskade tystnaden, gav mig hän åt den, alltid ville ha den kvar.

Sedan min vistelse i klostret har jag fört med mig denna tystnad inom mig. Jag kan samtala med en människa eller en grupp och ändå vara medveten om ett lugn bortom ljuden från människornas röster. Och även om jag ibland mister denna medvetenhet, så behöver jag inte göra någonting annat för att återfå den än att komma ihåg den och då finns den där, än en gång som en källa till stor frid och glädje, som medvetenheten om en nära och kärleksfull vän.

Vilken undergörande kraft tystnaden rymmer! Den kan övertala, avråda, läka, inspirera, befalla, trösta, främja en god hälsa och skapa större lycka och harmoni i ditt liv. Till och med i sällskap med andra ger tystnaden ett tillfälle att dela med sig av idéer, känslor, skönhet, styrka eller förståelse utan att man behöver ge ett enda ljud ifrån sig. Vi föddes med två öron men bara en mun. Kanske försökte Gud säga oss någonting med det.

Ändå tror många människor att effektiv kommunikation bara består av klart och övertygande tal. De har bara rätt till hälften. Lika viktigt för kommunikationen är att veta när och hur man skall vara tyst. Poeten Vittorio Alfieri skrev:

"Det finns en tystnad, kärlekens barn, som förkunnar och ger uttryck med högre röst än tungan förmår."

President Abraham Lincoln kunde ha malt på i timmar när han höll sitt berömda Gettysburgtal. Men han valde att uttrycka sig kortfattat. Sällan ha någon någonsin sagt så mycket med så få ord, eller sagt någonting mer värtaligt. Som Shakespeare påpekade:

"När orden äro få, de sägas ej förgäves."

Bemästrandet av konsten att vara tyst och uttrycka sig kortfattat tror jag är någonting som växer fram naturligt ur den tid man tillbringar för sig själv. Den tiden kan man ägna sig åt fysiska övningar eller åt något slags meditation eller lugn eftertanke. Många människor övar nu något slags meditation ett par gånger om dagen, vanligen när de har gått upp och innan de går och lägger sig. Eric Butterworth säger att "meditation är en viss, mycket allvarlig andlig övning, utvecklandet av livets stötdämpare, tystnadens viktiga kud-dar". E V Ingraham har påpekat att meditation är "tystnad... inte i något avseende upptäckt av en ny psykisk process, utan en praktik som är mycket väl känd för varje geni, varje filosof, i själva verket varje individ som har gått det minsta längre än sina medmänniskor och fört tillbaka till världen någon ny idé eller uppfinns från andra sidan de invanda tankarna och upplevelserna."

De människor som lever i en ständigt larmande miljö och som försummar att gå in i sitt "tempel" och lyssna på tystnaden, berövar sig själva en av livets djupaste upplevelser. Ett obrutet larm alstrar upprördhet, aggressioner och disharmoni. Oljud gör sinnet dövt för den inre rösten, för vårt samband med allt liv, för frid och glädje.

Vetenskapen har kommit på att oljud kan vålla sjukdom i människans kropp – och inte bara i innerörat, som man en gång trodde. William Steward, före detta chefskirurg vid U S Public Health Service, sade en gång att oljudet "i nittonhundratalets liv är en viktig bidragande faktor" till de dödsfall som varje dag inträffar i hjärt- och kärlsjukdomar. "Oljudet måste betraktas som en hälsofarlig för människor överallt", sade han.

För tjuo år sedan fann *Committee on Environmental Quality of the Federal Council for Science* att "allt fler forskare fruktar att de farliga verkningarna av intensivt oljud på människans hälsa har allvarligt underskattats". Likaså anmärkte Nelson Rockefeller, när han skrev om vår tids miljökris, att när människor är helt medvetna om de skador som oljud kan vålla människan "kommer lugn och tystnad säkert att räknas till vår generations främsta prioriteringar, precis som ren luft och rent vatten".

När var du sist ensam, lyssnade på tystnaden och kände frid i ditt eget sällskap?

"Den viktigaste tiden för mig att ha mig för mig själv är den första halvtimmen, när jag har kommit hem efter en jäktad dag med att köra till sammanträ-

den och sköta uppdrag", erkänner Jamie Smith, försäkringsagent i Woodland Hills, Kalifornien. "Min familj och mina vänner förstår ibland inte varför jag, när jag har varit ensam större delen av dagen, ändå vill det; men hemma har jag verkligen den halvtimmen för mig själv och kan slappna av. Och om jag får det, hämtar jag mig igen och kan gå ut och umgås och ha roligt, eller till och med fara tillbaka till arbetet."

Att man behöver litet lugn, litet privatliv som bara är ens eget, kan man förstå och känna igen. Hur du skall kunna passa in detta privatliv i ditt tidschema måste du själv komma på. Vissa människor gymnastiserar ensamma, och det är allt de behöver för att upprätthålla jämvikten under hela dagen. Andra, som Jamie Smith, tillbringar flera minuter ensamma efter arbetet innan de börjar umgås med sin familj eller sina vänner.

Vilken aktivitet som helst kan ge dig den näring du behöver för att fylla på det som du, metaforiskt sett, har tömts på eller gjort slut på tidigare. Jag tycker om att springa ensam. Det är en tid som jag har för mig själv, för att se naturen och världen omkring mig, för att tänka (eller inte tänka), för att känna och för att helt enkelt vara. Och jag känner mig upplivad inte bara fysiskt därför att jag gymnastiserar och blir ordentligt svettig, utan också andligt därför att jag är ensam och trivs med mitt eget sällskap, med tanken att "det här är för mig". Det finns ett lugn som kommer ur att var självständig och känna sig fullständig, hel och tillfreds med sig själv och med det man gör.

Att förstå, acceptera och respektera en annan människas behov av att vara för sig själv är svårare för dem som själva inte vill vara ensamma. Vilken människa som helst känner sig lätt

Susan Smith Jones, Ph.D.

bortstött när någon tackar nej till hennes sällskap till förmån för "ingenting" – det vill säga den andra människans önskan att vara ensam.

"Samvaron har överidealiserats sedan mitten av fyrtiotalet", anmärkte doktor Asch. "Alla känner ett krav att vara vänliga och engagerade. Många människor ryggar nästan undan som om det häftade negativa aspekter vid

att inte vilja umgås, och jag tror att detta är fruktansvärt fel."

Artikeln är översatt från den amerikanska tidskriften New Realities, maj-juninumret 1989. Författaren, Susan Smith Jones, är fil dr i hälsovetenskap. Hon har i mer än femton år undervisat vid Kalifornienuniversitetet i Los Angeles.

Översättning GUNNAR GÄLLMO.

Ömhetsbetygelser

Smeker och kramar vi om varandra tillräckligt?

Att röra vid en annan person, när man känner kärlek, tillgivenhet, tacksamhet, förståelse, sympati eller lycka, är naturligt. Kramar och andra yttre ömhetsbetygelser är inget specifikt kvinnligt drag, utan snarare ett mänskligt. Kanske om vi, i alla åldrar, kom i mera bokstavig kontakt med varandra, så skulle familje- och samhällslivet bli rikare och mindre utsatt för förlamande stress.

Många av våra mänskliga problem

är orsakade av det enkla förhållandet att folk misslyckas med att komma i kontakt med varandra. Vi har svårt att kommunicera, även med dem vi tycker om. Klagomål som "han förstår mig inte" och "vi kan inte tala med varandra" hörs ofta i psykiaternas, psykologernas och äktenskapsrådgivarnas mottagningsrum.

Vi måste kunna slå hål i isoleringens yttre skal och nå fram till den andre. Och beröringens språk är en av de säkraste vägarna. Det är också den naturligaste och mest okomplicerade.

I naturen ser vi många enkla ömhetsbetygelser, när intelligenta djur trycker sig intill varandra, smeker eller slickar

varandra på ett sätt som tydligt menas som ömhet.

Beröring innebär inte endast älskandes traditionella puss och kram. Det kan göras på många andra sätt. Det kan ske betydelsefull kontakt genom att man håller i handen eller armen, går arm i arm, tumlar om med barnen på golvet, rufsar om i en pojkes hår, klappar någon på huvudet, kinden eller axeln, ger en tyst kram om armen eller skulderna.

Beröringen har sin egen magi. För allas vår skull gjorde vi väl i att oftare använda oss av den.

Efter D Gunston

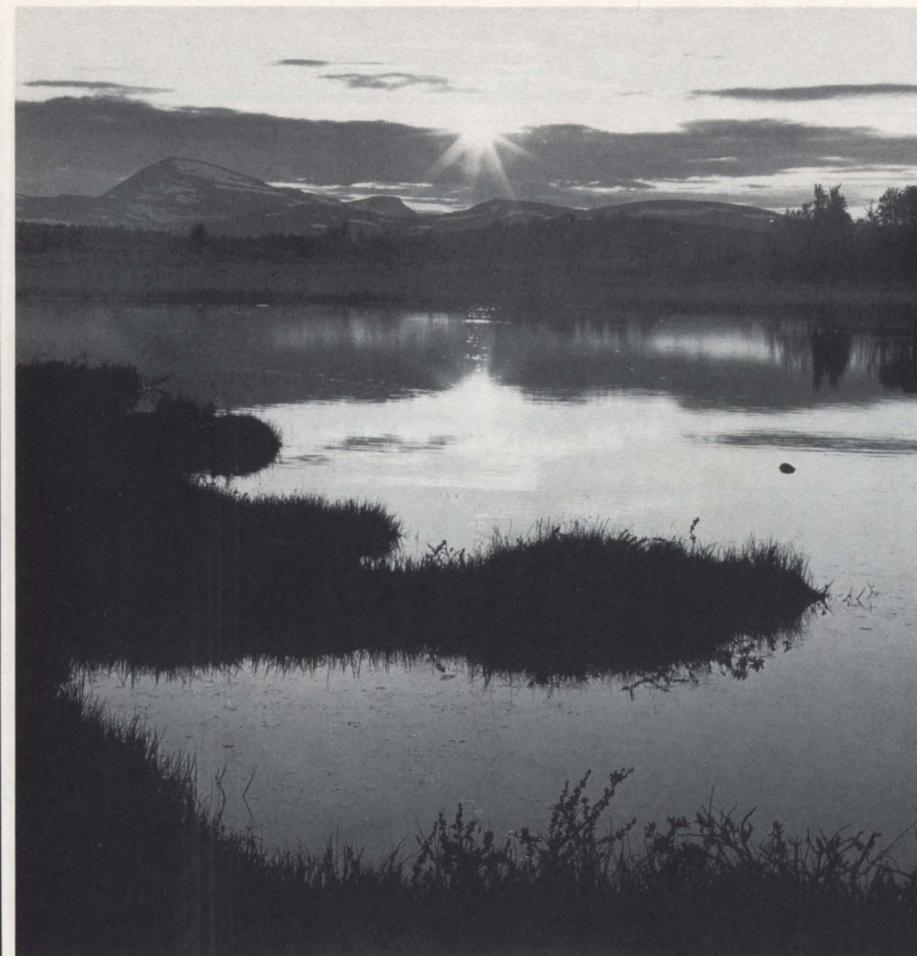

Foto Pär Lundqvist

Ann-Caroline Manhof

CONSENSUS

En tidig morgon
parade sig
det översinnliga
med det sinnliga

det omedvetna
omfamnade
det medvetna

det särskilda
var ej mer

Värme och kyla
förenades
och bjöd fluidium
att dricka välgång med
ur daggkåpans blad
denna fullbordans gryning
då tillvaron återfann
sin consensus

och den gränslösa
människan återskapades

Kristina Bryngel

FRI OCH MEDVETEN

En fri och medveten
människa
håller på att födas

födslovåndorna är
svåra

före insikten

och ändå
är det så enkelt

DAGEN D

I dag börjar livet
Livet i dig
min gudomliga vägledare –
min intuition

Tilliten
som varit så svår
Kampen är över
Jag är fri
Fri
från mina bojor

Ske din vilja!

Eva Jagrell drar sina strån till New Age-stacken

I 20 år har Eva Jagrell stått bakom katedern som högstadielärare i religionskunskap, svenska och historia. På fritiden har hon uppfostrat dottern Liv, skrivit dikter (fyra diktsamlingar) och en barnbok, arbetat med flyktingar samt hållit en del kurser inom området personlig utveckling. I Sökaren har hon syns rätt ofta med dikter, bokrecensioner och några reportage.

Under ett par år har hon känt att hon velat göra något annat än undervisa i skolan, och från och med i höst har hon tagit tjänstledigt – en termin i taget – för att på heltid syssla med det som är allra viktigast i hennes liv, vid sidan av familjen, nämligen skrivandet och livsfrågorna. Hon arbetar på ännu en diktsamling, hon håller kurser, föreläser, och arrangerar seminarier och föredrag. Kurserna hålls i samarbete med Medborgarskolan, och Laholms Sparbank ställer lokal till förfogande.

I september anordnade hon i Laholm ett seminarium med Rolf Österberg, VD:n som lämnade karriären för att föra ut en ny syn på arbete och företagande (se Sökaren nr 3, 1990). "Det primära syftet med företagande är inte längre att företagen skall ge vinst", anser Rolf Österberg. "Det primära syftet med ett företag är i stället att det skall tjäna som plattform för mänsklig/personlig utveckling. Vinsten är en biprodukt."

– Under 80-talet har det väldigt mycket handlat om kroppen, säger Eva. Det har varit friskis och svettis, bodybuilding och jogging, kost och motion. Det är gott och väl. Men jag tror att under 90-talet kommer själen att vakna till liv! Det kommer att handla väldigt mycket om insidan av oss människor. Vi har hittills lidit av ett slags själslig anorexia, en själslig självsvält alltså. Men när nu kroppen har börjat må bra, då vaknar själen, och det betyder att den gör sig gällande på ett annat sätt än tidigare. Många står

idag bokstavligen talat med själen i sin öppna hand och vet inte riktigt vad de skall göra med den.

– Många mår dåligt i själen idag. Det ser vi bland annat i den höga sjukfrånvaron. För många människor har livet inget riktigt innehåll. Därför finns det ett stort behov av att finna mening i livet. Och i det läget vill jag vara med och dra mina strån till stacken. Jag vill hjälpa människor till en djupare livskunskap och en positiv personlighetsutveckling.

Eva har bland annat skrivarkurser – en av dem heter "På diktens vingar".

– Lyrik är ett viktigt själsläkande medel, utan biverkningar och dessutom receptfritt. Både att läsa och att själv skriva lyrik har en helande verkan, säger hon.

Eva menar att olika former av kreativ verksamhet kan ha stor betydelse för en människas personliga utveckling. Störst intresse har det emellertid varit för hennes kurser i avslappning och meditation.

Det är ingen speciell meditationsmetod som Eva förespråkar, utan hon presenterar olika metoder.

– Kroppens avslappning är viktig för själens hälsa och utveckling. Man måste till exempel vara avspänd för att kunna uppleva meditation.

Vad är då meditation bra för? Jo, när man tittar in i sig själv, lär känna sig själv, kan man i sitt eget inre finna en kraftkälla, själva livets urgrund. Dessutom finns det flera positiva medicinska effekter av meditation.

Eva talar inte för någon särskild tro eller livssyn. Men vad hon har upplevt och tagit till sig väver hon samman, och det sätter förstås sin prägel på hennes undervisning.

Hon har en mycket positiv syn på livet och människan.

– Jag tror, säger hon, att vi alla har en uppgift här på jorden, och då är det viktigt att försöka fylla sin plats, att

göra det bästa av sitt liv. Var och en kan fråga sig: Vilken är min uppgift i helheten? Vad kan jag uträtta?

Vi lever nu i en brytningstid, säger Eva också, i en föränderlig värld. Vi tvingas kassera gamla system och mönster och ersätta dem med nya. På alla områden märker vi uppbrott, som följs av stora förändringar. Då är det viktigt att inte fastna i kriserna, mörkret och den allmänna klagosången och i stället se framåt, se möjligheterna i förändringarna och att tillsammans skapa visioner för våra liv och vår jord. Egentligen handlar det om att våga, att visa mod att följa det man tror på och känner inom sig vara rätt.

Även bland de kristna finner man intresse för nya tankar. Två diakonissor har exempelvis kontaktat Eva och bitt henne hålla föredrag om den hela människan och drömmar.

Eva å sin sida är inte avogt inställd till kristendomen, även om hon söker inom New Age-området. Hon har en tro på Gud, och hon ber – ofta är det så att meditationen övergår i bön. Den katolske munken Wilfrid Stinissen i Tågarp, Skåne hör till hennes andliga favoriter.

Eva understryker att hon inte bedriver någon missionerande verksamhet utifrån en position av färdig övertygelse. Det är mycket för sin egen skull som hon nu valt en annan väg än skolans trygga. Den är stimulerande för henne själv: hon lär sig och utvecklas vidare genom sina kurser och seminarier, genom nya möten och kontakter.

– Det är spännande att ställa sig till förfogande, och nästan varje dag händer nya och oväntade ting. Energin kan flöda i nya banor när vi väljer att gå utanför våra vanliga traditionella ramar. Livet lockar och bjuder upp till ny dans varje dag, men hur vi följer eller vilka steg vi tar det avgör vi själva.

SM

Eva med skrattduvan Pax.

KÄRLEKSMEDITATION

Låt dina kärleksfulla ögon
tända din nästas låga
uppväcka krafter
som ingen anat

din omtanke
omfamna darrande själar
att stå upp och jubla

spegla dig i din nästas öga
stäm möte där varje dag
vem är du?
vem är jag?
bär fram respekt och medkänsla
vårt dagliga bröd

Eva Jagrell

Michel Gauquelin

en forskare som stöder astrologi

Den franske psykologen Michel Gauquelin och hans hustru François, som också är psykolog, har påvisat överraskande överensstämmelser mellan personlighetstyp och planeternas ställning vid födelsen. Deras resultat har prövats kritiskt av andra vetenskapsmän, som kommit till skilda resultat. I alla händelser måste makarna Gauquelins forskning tas på allvar. Den är av hög kvalitet.

Michel Gauquelin föddes i Paris 1928. Han blev tidigt intresserad av astrologi genom sin far, som var tandläkare. Fadern ställde horoskop och tolkade dem. Vid sju års ålder visste Michel vilka soltecken som hans lekkamrater var födda i, och han lärde sig tidigt att räkna ut sin ascendent. Under sin uppväxttid var han nästan dagligen på ett eller annat sätt i kontakt med astrologin, som han trodde på.

Som student läste han psykologi och statistik vid Sorbonneuniversitetet (och blev doktor i psykologi). Han lärde känna den skeptiska inställningen och började tvivla på astrologin. För att få reda på om det låg någon sanning i astrologin, testade han en del av dess teser. Men sina kunskaper i statistik kunde han undersöka om astrologiska utsagor överträffade de resultat som blotta slumpen skulle ge. Vad han undersökte var sådana påståenden som att vissa yrkesutövare oftare var födda i vissa astrologiska tecken än i andra. Det han testade höll inte måttet.

Men efter en tid började Gauquelin få positiva resultat! Detta var överraskande, eftersom astrologin allmänt i akademiska kretsar anses vara vidskepelse. När han studerade berömda personer med skilda yrken fann han att vissa planeter syntes ha befunnit sig i speciella lägen vid tidpunkten för deras

födelse. Det visade sig bland annat att framstående franska läkare ofta varit födda när Mars och Saturnus just hade gått upp över horisonten eller just hade passerat himmelmitten.

Gauquelins resultat har blivit omdiskuterade, och ofta betvivlade, i vetenskapliga kretsar, men de tas på allvar. Själv är han övertygad om att resultaten håller.

För några år sedan gjorde Per Frisk följande intervju med den franske forskaren.

– *En av de första astrologiböcker som jag sålde, när jag arbetade med bokhandeln Vattumannen, var din bok "The Cosmic Clocks". Var det din första bok?*

– Nej, jag gav ut min första bok 1955. Jag var ganska ung då. Den var på franska, men översatt till engelska blir titeln "Influence of the stars" (stjärnornas inflytande). Det var en experimentell, kritisk studie av astrologin, en tjock bok i två delar. Första delen tog upp de negativa sidor som jag funnit, och andra delen redovisade en del positiva resultat som jag börjat få i min forskning.

– "Cosmic Clocks" innehöll inte bara mina egna idéer och min egen

forskning, utan även andras. Boken har fått stor spridning; till och med till ryska har den översatts. Jag har skrivit ett tiotal böcker om astrologi. Men de flesta av mina böcker handlar om psykologi. Det vet inte folk.

– *Hur blev du intresserad av astrologi?*

– Faktiskt genom min far. I 18-årsåldern började jag fundera mer allvarligt på om astrologin fungerade eller ej. Det gick upp för mig att det fanns mycket inom astrologin som kanske inte var helt sant. Men jag hoppades att jag skulle hitta något som styrkte astrologins teser. Och så satte jag igång med att göra omfattande statistiska undersökningar.

– *Ställer du själv horoskop?*

– Nej. Jag kan lätt tyda ett horoskop, men jag ställer inte horoskop för vänner och bekanta.

– *Många menar ju att dina forskningsresultat bevisar astrologins sanning.*

– Om folk hänvisar till min forskning, är det okej, eftersom jag anser att den tål en kritisk granskning.

– *Din fru har ju ganska nyligen gett ut en astrologibok!*

– Ja, det stämmer. Men vi är å andra sidan inte längre sammanboende, säger Michel och ler. Det är en bra bok.

Michel Gauquelin bor i Frankrike,

Michel Gauquelin. Foto Per Frisk.

men han reser mycket, framför allt i USA, mest för astrologins skull.

– Jag har ett bra samarbete med folk i USA. Där har jag också samlat hela min forskning i en dator. Avsikten är att den skall vara tillgänglig för seriösa forskare. Jag kan också själv lätt få tillgång till alla data.

– *Lever du på astrologin?*

– Nej, jag tjänar mest pengar på mina psykologiböcker, mer än ett dusin. Jag är också redaktör för en serie psykologiböcker i Frankrike och för en psykologisk tidskrift.

– I början av min karriär var jag knuten till Sorbonneuniversitetet. Men jag fick så mycket problem med min forskning att jag föredrog att lämna universitetet, innan de sparkade ut mig. Jag gjorde mitt största misstag, när jag 26 år gammal gav ut min första astrologibok under mitt riktiga namn.

Vad har du för planer för framtiden?

– Jag gör nu astrologiska experiment med vanliga människor. Jag har ju tidigare, hos berömda personer, visat att det finns ett samband mellan vissa yrken och vissa planetställningar i födelseögonblicket. Nu vill jag visa att detta också gäller för vanliga människor.

– *Har det hänt något betydelsefullt inom astrologin de senaste åren?*

– Svårt att säga. Jag representerar ju något nytt. Vi kan vänta oss nya idéer och resultat om några år. Men det finns inga nya riktningar nu, vad jag kan se.

– *Men är det inte en risk med alla amatörastrologer som finns nu, när det är populärt med astrologi? Kan de inte skada astrologin?*

– Jovisst, många är intresserade och vill arbeta med astrologi, men har inte de rätta kunskaperna.

– *Behövs det inte litet stramare riktlinjer från exempelvis American Federation of Astrologers? Alla dessa olika hussystem, vad säger du om dem?*

– Jag har ingen åsikt om det. Hussyttemen kommer kanske att försvinna. Själva meningen med husen är litet luddig.

– *Har du själv använt astrologin som en ledstjärna i ditt liv?*

– Ibland tittar jag av ren nyfikenhet i mitt horoskop, för att se hur transiterna ser ut. Men jag använder mig inte av astrologin som någon ledstjärna.

– *Hur ser din världsbild ut?*

– Jag är mycket intresserad av astrologi, men jag ger den inte en sådan betydelse att den länkar mig samman med universum. För mig har astrologin fört med sig en positiv inställning till den holistiska världsbilden.

– *Är du andligt orienterad?*

– Jag kan inte säga att jag helt och

hållet är materialist. Jag har en ganska naiv inställning till frågan om universum är andligt uppbyggt eller inte. Mycket återstår att förklara. Många gåtor är ännu olösta.

– *Tror du på reinkarnation?*

– Nej, men jag skulle bli glad om man kunde visa att reinkarnation är en verklighet!

– *Det är ju ett stort motstånd mot astrologin, och även mot din forskning, i vetenskapliga kretsar. Varför?*

– Om det finns en sanning i astrologin, så kan vetenskapsmännen inte förstå hur universum fungerar. Därför reagerar de så starkt mot mina resultat.

Michel Gauquelin och hans hustru har lagt ner ett oerhört arbete på de statistiska undersökningarna. Men han säger att det inte bara varit jobbigt. Han har haft mycket roligt också.

Kan någon form av astrologi använ-

das inom psykologin? Ja, Gauquelin menar att "Gauquelinastrologin" borde kunna användas som ett psykologiskt hjälpmedel.

En fin presentation av makarna Gauquelins arbete finns i Eysencks och Nias bok "Vetenskap eller vidskeplighet?" (Natur och Kultur 1984). Författarna skriver bland annat att bevisen redan är starkare än de som godtas på nästan alla psykologins forskningsområden. Det är bara arten av resultaten med deras innebörd att planeterna skulle ha ett av vetenskapen icke erkänt inflytande, som gör att det krävs mer övertygande bevis.

Den som vill veta mer om makarna Gauquelins forskning rekommenderas att läsa Eysencks och Nias bok. (Eysenck är framstående brittisk psykolog.)

Kriya Babaji

BABAJIS KRIYA YOGA

för kropp, sinne och själ. Lektioner varje mån & fre, kl 18, Bredängs Allé 8, T-banest. Bredäng. Portkod 3927, 20 kr/lektion. Egen filt medtages.

Tommy Brodd

Känd siare och fjärrskådare ger Dig konsultationer per telefon

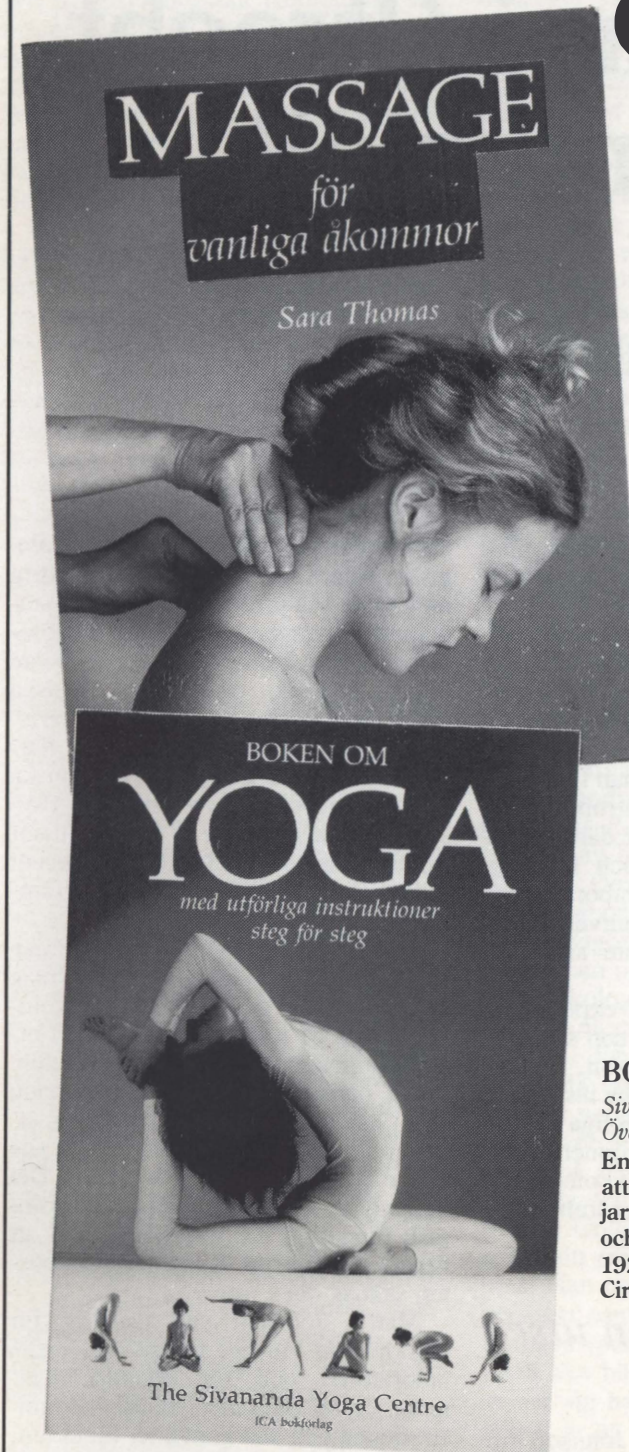
För Dig som vill veta mer om Din framtid. Ring: 0502-201 15 och beställ tid.

Du kan även gå kurser i healing och medial utveckling. På dessa kurser lär Du Dig att använda Din intuition i vardagslivet.

För information ring 0502-201 15!

För KROPP och SJÄL!

Nya böcker för ditt välbefinnande från ICA bokförlag

MASSAGE FÖR VANLIGA ÅKOMMOR

Sara Thomas

Övers Synnöve Olsson

Boken är upplagd så att den utgår från var du har ont. Detta i sin tur bestämmer vilken sorts massage, och var, den behövs. Här finns bl a anvisningar om miljö, oljor och grundgrepp. Instruktionerna visar, steg för steg, hur man behandlar. Man får även veta när det är direkt olämpligt med massage. 96 sidor, färgfoton, teckn, hft. Cirkapris: 150:-

BOKEN OM YOGA

Sivananda Yoga Center

Övers Páter Szil

En klassisk yogabok, som innehåller allt man behöver veta för att utöva yoga på rätt sätt. Boken vänder sig både till nybörjare och mer avancerade. Det finns också program för gravida och äldre samt för barn.

192 sidor, färgfoton, sv/v foton, teckn, hft. Cirkapris: 255:-

Böckerna finns i din bokhandel eller kan köpas direkt från ICA bokförlag, 721 85 Västerås. Tel: 021-19 42 80, 19 42 81.

ICA bokförlag

Parapsykologin i Utrecht nu ett minne blott

Rolf Ejvegård

Universitetet i Utrecht, Holland, var i många år ett akademiskt centrum för parapsykologisk forskning och undervisning. Redan 1933 blev psykologen W. H. C. Tenhaeff *privat-docent*¹ i parapsykologi där. 1953 utnämndes han till *extra professor* i detta ämne vid det då inrättade Parapsykologiska institutet. Professuren betalades av det holländska sällskapet för parapsykologisk forskning. Parapsykologi blev därigenom ett officiellt undervisningsämne vid universitetet.

En extra professors skyldighet gentemot universitetet består i att ge föreläsningar. Universitetets motprestation inskränker sig till att förse den extra professorn med lämpliga undervisningslokaler.

En *ordinarie professor* betalas lön av staten, och universitetet har skyldighet att inom rimliga gränser förse denne med forskningsmedel inklusive material, lokaler och personal. Den reguljära verksamheten vid ett universitet i Holland finansieras således genom skattemedel. En ordinarie professor är skyldig att utöver sin undervisning och forskning delta i universitetets administration.

Som ett kuriosum kan nämnas att en professor i Holland i rang och värdighet kommer närmast efter regeringens ministrar, vilket bland annat avspeglas vid bordsplaceringar i officiella sammanhang. Dessutom kan nämnas att en holländsk professorslön i genomsnitt är ungefär dubbelt så stor som en svensk professorslön – samtidigt som den holländske professorn bara betalar hälften så mycket i skatt.

Tenhaeff representerade vad som kom att kallas en *antropologisk* syn på parapsykologin.² De som har den in-

riktningen motsätter sig reduktionismen, som är utmärkande för den experimentella parapsykologin.³

Vid inrättandet av den ordinarie professuren i parapsykologi uppstod strid mellan Tenhaeff och det parapsykologiska sällskapet å ena sidan och universitetet å den andra. Tenhaeff ville ha den nya professuren, och han förespråkade att den skulle vara antropologiskt inriktad. Universitetet ville däremot ha *experimentell forskning* och föreslog inrättandet av ett speciallaboratorium för detta ändamål. Att universitetets vilja blev gällande är inte svårt att gissa.

En forskare med starkt experimentell inriktning fann man i den svenska psykologen Martin Johnson, vilken 1971 knöts till Psykologiska institutionen vid Samhällsvetenskapliga fakulteten i Utrecht. Vid institutionen fanns redan (sedan 1966) en psykolog med intresse för parapsykologi, nämligen dr Sybo Schouten.

Martin Johnson utses till professor

1973 utnämndes Martin Johnson till professor. Utnämningen hade fördröjts bland annat av Tenhaeffs försök att stoppa honom.⁴ Striden ledde fram till en kompromiss. Den extra professuren skulle få finnas kvar. Universitetsledningen godtog att det fanns två parapsykologiska riktningar, en antropologisk och en experimentell och att det var rimligt att bägge var representerade vid universitetet. Det råder ingen tvekan om att universitetsledningen höll den experimentella parapsykologin för

mer "vetenskaplig" än den antropologiska. Något samarbete uppstod aldrig mellan de två professorerna. – De studerande i parapsykologi gick på föreläsningar hos Tenhaeff (och senare van Praag – se nedan) på Parapsykologiska institutet. Den huvudsakliga undervisningen och forskningsarbetet var däremot förlagt till det parapsykologiska laboratoriet (en integrerad del av Psykologiska institutionen) där professor Martin Johnson med hjälp av docent Sybo Schouten ansvarade för verksamheten.

Efter Tenhaeff blev H. van Praag extra professor i parapsykologi. Praag var filosof och ansåg att parapsykologin kunde ge nya dimensioner vid utforskningen av den mänskliga naturen. Praag pensionerades 1987, och ännu 1990 har ingen ny extra professor utnämnts. Huruvida det kommer att ske under de närmaste åren är ovisst. Det holländska sällskapet för parapsykologisk forskning har inte pengar till att finansiera tjänsten. Kandidater till posten saknas dock inte.

Martin Johnson var ansvarig för forskningen vid det parapsykologiska laboratoriet och för utlandskontakterna. Sybo Schouten skötte administrationen och alla kontakter inom universitetet. H. G. Boerenkamp, som var assistent på deltid, skötte kontakterna med de personer utanför universitetet som vände sig till laboratoriet i olika ärenden. Ytterligare några assistenter var tidvis anställda på heltid eller deltid. Dessa assistenter hade vanligen hand om utrustningen vid laboratoriet, byggde försöksanordningar och hjälpte till vid experiment. Skrivhjälp delade laboratoriet med den psykologiska institutionen.

Internationell verksamhet

Det parapsykologiska laboratoriet var mycket utåtriktat, främst beroende på systemet med gästprofessorer. Sammanlagt har 20 gästprofessorer tillbragt ett eller flera år vid universitetet. De flesta av dessa har varit parapsykologer, men även andra discipliner har varit representerade.

Undertecknad är en av dessa gästforskare, och även om jag är tämligen beläst i den parapsykologiska litteraturen, så var min bakgrund filosofisk och vetenskapsteoretisk. Jag menar att parapsykologin ur vetenskapsteoretisk synvinkel utgör ett högst intressant forskningsområde. Inom parapsykologin ryggas man inte tillbaka för några svårigheter. Säg mig det universitetsämne där man inte sopar en del ohanterliga frågor under mattan och låtsas att de inte existerar!

Undervisning

Den undervisning som getts vid laboratoriet har riktat sig till alla studerande vid den samhällsvetenskapliga fakulteten. Särskilt psykologistuderande har för sin examen valt att läsa en eller flera kurser i parapsykologi. Kurserna var vanligen utformade så att de hade anknytning till andra discipliner. Att delta i experimentell parapsykologisk verksamhet var utan tvekan givande för de studerande. Det är nämligen så att den experimentella verksamheten inom parapsykologin är av betydligt högre kvalitet än inom andra samhälls- och beteendevetenskapliga discipliner. Att det är så beror på ämnets karaktär. Man kan inte genomföra ett parapsykologiskt experiment och efteråt upptäcka att man glömt bort att vidta alla nödvändiga säkerhetsåtgärder. Då kan hela arbetet plötsligt bli värdelöst.

Varje år deltog ett femtiotal studerande i parapsykologikurserna. Under min tid vid universitetet i Utrecht bidrog jag till undervisningen.

Doktorsavhandlingar

Under årens lopp lades en handfull doktorsavhandlingar fram. Jag skall här nämna tre av dem.

Den mest givande anser jag vara Johannes (Joop) Marinus Houtkoopers *Observational Theory. A Research Programme for Paranormal Phenomena* (1983). Den är rätt avancerad och behandlar olika observationsteorier, vilka diskuterats inom parapsykologin.

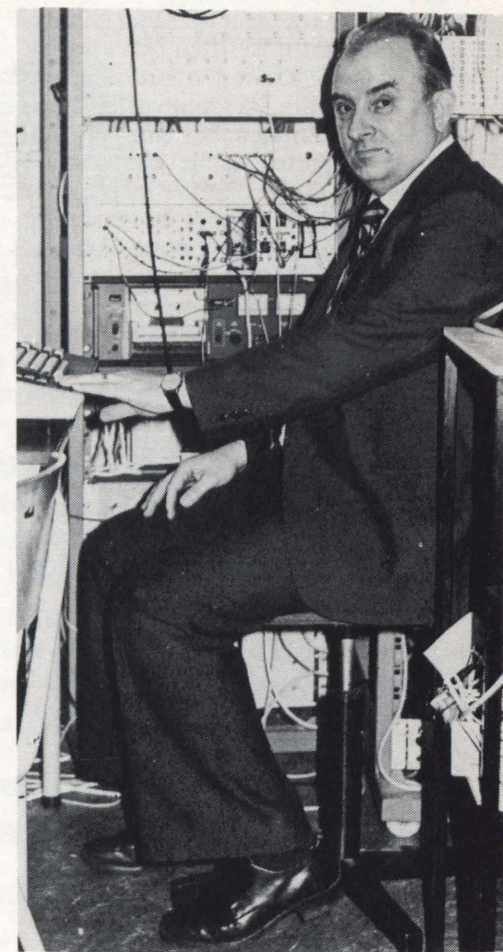
Observationsteorierna knyter an till Einsteins relativitetsteorier och till kvantmekaniken, särskilt till den tolkning som Niels Bohr förespråkade, den så kallade köpenhamnstolkningen. Dessa frågor har under ett par decennier diskuterats inom parapsykologin och ser först nu under 1990-talet ut att bli mer penetrerade inom naturvetenskaperna. Nyckelordet är "medvetande", och huvudproblemet är hur människans psyke begränsar möjligheterna att beskriva naturfenomen. (Den svenska fysikprofessorn Tor Ragnar Gerholm har försökt lösa problemet genom att skilja mellan världen så som den kan vara i sig, utan att någon intelligent varelse betraktar den, och världen så som vi uppfattar den. Många filosofer har tidigare gjort denna distinktion. Bland dem kan särskilt irländaren George Berkeley och tysken Immanuel Kant uppmärksammas. Gerholm menar att det vi kan ha kunskap om endast är vår uppfattning av världen, inte världen själv. Uppfattningen är en del av vårt medvetande. Vi kan t ex "veta" att solen är gul, eftersom vi uppfattar den som gul, men vi kan inte uttala oss om vilken färg solen i sig har, om den nu alls är "färgad".)

Den andra avhandlingen jag vill nämna är *Research into Paranormal Healing* av Johannes Theodorus Maria Attevelt. Den lades fram 1988 och är en mycket omfattande undersökning av helbräddagörelse. Vissa resultat är positiva, men om de skall betecknas som parapsykologiska eller psykologiska kan diskuteras.⁵

Även den tredje avhandlingen är från 1988, och den är den sista avhandlingen i parapsykologi som lades fram vid universitetet i Utrecht. Den heter *A Study of Paranormal Impressions of Psychics* och är författad av Hendricus (Henk) Godefridus Boerenkamp. Den är till sitt material ett imponerande arbete. Han undersöker bland annat om personer som påstår sig ha paranormal förmåga (paragnoster) klarar psykologiska test bättre än personer som inte menar sig ha sådan förmåga. Slutsatserna är att skillnaden mellan de två grupperna i sin helhet inte är signifikant, även om vissa positiva resultat kunde visas upp i några av deltesten. Jag var fakultetsopponent på denna avhandling.

Kongresser och seminarier

Det parapsykologiska laboratoriet anordnade seminarier och konferenser

Professor Martin Johnson.

med deltagare från hela världen. 1976 hölls en kongress för forskare som var intresserade av parapsykologi. Världskongressen var en angelägenhet för hela universitetet och öppnades av rector magnificus. Ett stort antal skandinaver, undertecknad inräknad, deltog i kongressen.

En vetenskaplig tidskrift

Laboratoriet började 1975 utge en vetenskaplig tidskrift, *European Journal of Parapsychology*. Den är värd att uppmärksammas för sin publiceringspolicy. Den vanliga proceduren för publicering i tidskrifter är att färdigt manus sänds in till redaktionen för bedömning. Avgörande för publicering blir bland annat i vilken mån artikeln anses komma med intressanta, givande, nya och utvecklande resultat. Experiment som inte gett annat än förväntade, redan kända och vedertagna resultat har svårt att få plats, hur väl skrivna de än är. Här har EJP brutit med traditionen.

På EJP har det gått till så att en forskare kontaktat tidskriften och visat ett utkast som beskriver den forskning han tänkt genomföra. På grundval av utkastet har redaktionen bestämt om den slutliga rapporten skulle komma in i tidskriften. Först därefter påbörjades experimentet, och något år senare låg kanske artikeln färdig och trycktes.

Denna metod motverkar selektivt urval på grund av själva forskningsresultaten, eftersom de inte är kända när artikeln antas för publicering. Framför allt föreligger inte någon frestelse för forskaren att manipulera sina resultat för att de skall passa tidskriftens syfte. Det är viktigt för vetenskapsmän att få sin forskning publicerad, oavsett resultat, och det behovet har EJP tillgodosett på ett utmärkt vis. Jag har publicerat några artiklar i den.

EJP kommer inte att läggas ned. Den parapsykologiska institutionen vid Universitetet i Edinburgh, Skottland, kommer att garantera den fortsatta utgivningen. Däremot kommer antalet nummer att dras ner till ett minimum, ett per år. Så länge tidskriften hålls vid liv är det dock möjligt att den går ljusare tider till mötes och att behovet av tätare utgivning återuppstår.

Verksamheten upphör

Budgetåret 1982-1983 företogs kraftiga nedskärningar vid Universitetet i Utrecht, bland annat drabbades samhällsvetenskapliga fakulteten. Parapsykologiska laboratoriet tillhörde den fakulteten, men klarade sig relativt sett hyggligt. Resultatet för dess del blev att en av två tjänster för gästforskare måste slopas.

Budgetåret 1987-1988 företogs ytterligare drastiska nedskärningar i samhällsvetenskapliga fakulteten. De 315 heltidstjänsterna reducerades till 240. Denna gång drabbades det parapsykologiska laboratoriet på hårdast möjliga sätt: nedläggning.

Martin Johnson pensionerades 1988, och även om Sybo Schouten finns kvar på den psykologiska institutionen, så har nu all organiserad parapsykologisk verksamhet upphört vid universitetet i Utrecht.

¹ En privatdocent håller föreläsningar på universitetet, men får inte betalt. Föreläsningarna är offentliga och ingår inte i den vanliga undervisningen.

² Det innebär att i stort sett endast spontanfall behandlas, dvs att parafenomen skall

ses i ett naturligt och alldagligt sammanhang.

³ Reduktionisten söker föra tillbaka händelser och handlingar till en mer "grundläggande" nivå, exempelvis fysik eller kemi. Tänkande, känslor, telepati osv skulle då endast vara elektrokemiska impulser och reaktioner i en hjärna. Skillnaden mellan en mänsklig hjärna och en superdator av Craytyp är då bara att den mänskliga hjärnan (åtminstone ännu så länge) är mycket mer komplicerad i konstruktionen.

⁴ Tenhaeffs invändningar var av det mer perifera slaget, exempelvis att Johnsons språkkunskaper var dåliga. Att Johnson inte kunde holländska var klart och att hans kunskaper i tyska och franska var rudimentära råder det inte delade meningar om, men det var från början från universitetets sida fastslaget att undervisningsspråket mycket väl kunde vara engelska, och där var Johnsons kunskaper mer än tillräckliga och blev sedan under årens lopp mycket gedigna. En annan sak Tenhaeff tog upp var att Johnson ändrat stavningen av sitt efternamn (från Jonsson), alltså något i sammanhanget helt irrelevant. Det senare slog väl närmast tillbaka på Tenhaeff och visade, att han inte hade mycket att komma med i sin kritik.

⁵ De positiva resultaten bestod i att signifikanta korrelationer i vissa fall kunde påvisas mellan behandling av helbrägdagörare och medicinska resultat (tillfrisknande). Sådana resultat är numera legio inom läkemedelsindustrins forskning, då placebogruppen (de som äter sockerpiller) får bättre resultat än gruppen som inte intar någon medicin alls. Gruppen som prövar den nya medicinen får bäst resultat i de fall medicinen verkligen är verksamt (placeboeffekt + medicineffekt).

Vi tystnar inte.

Varje år tystnar ca 400 personer i Sverige.
Drabbade av cancer i struphuvudet eller munhålan.
Vi behöver din hjälp för att göra oss hörda.

Sätt in ditt bidrag på Laryngfonden

Postgiro 91 82 58 - 5

LARYNGFÖRBUNDET

Vi tystnar inte för det.

Tel. 08/58 58 07

MAGNETTERAPI – ett bra alternativ

"Tusentals människor har fått lindring och hjälp för sina sjukdomar och krämpor med just magnetterapi".

Prof O Lindahl i AB 22.8.1987.

Vetenskapliga tester visar att: *blodtrycket sjunker, *cirkulationen förbättras, *sår och benbrott läker snabbare, *immunförsvaret förbättras, *syreupptagningen blir bättre, *krampstillstånd släpper etc.
Prospekt gratis.

TERAPIMAGNETER AB

Måsvägen 65

312 06 MELLBYSTRAND

Tel 0430/258 25, 250 10

DEN MAGISKA

Denna bok handlar om den oändligt stora och mångdimensionella verklighet i vilken vår fysiska värld bara är en mycket liten och obetydlig detalj.

Författaren har utforskat psykiska paranormala fenomen under mer än sextio år, ända sedan han vid två års ålder fick minnen ur förgångna inkarnationer. Med tillgång till kunskaper ur tidigare liv förde vägen vidare till en väldighet där magi och mirakler är någonting helt naturligt.

Denna bok skildrar magins och miraklernas verklighet, och anvisar hur man skall förändra sitt psyke för att nå dit.

DEN MAGISKA GÅVAN kan sägas vara en reseskildring från mystikens trolska riken men ger även utförlig väganvisning så att läsaren själv kan resa dit.

Billigast vid beställning direkt från förlaget; **endast kr 70:-**. Sätt in denna summa på postgiro 63 46 41-5, betalningsmottagare **Psi-Cirkeln**, skriv bokens titel till vänster på postgiroblanketten. Skriv eget namn och adress tydligt! Boken kommer inom 7-14 dagar i vadderat kuvert.

En lista med titlar och priser på de av författarens tidigare böcker som fortfarande kan köpas bifogas varje leverans.

Dénis Lindbohm: Den magiska gåvan

ELDENS LÄRA

Eldens lära är ingen ny religion eller ideologi. Det är läran om självförverkligande, beskydd och läkedom. "Känn dig själv..." är grundtanken i själva Läran.

Kurser

ELDENS DANS

Långsamma rörelser i samklang med tanke och andning

- För självförverkligande och bättre hälsa
- Minskar aggressivitet i världen
- Utmärkt terapifunktion (de 12 övningarna inverkar stärkande på olika organ och kroppsdelar).

Eldens dans kan man lära sig genom att gå på kurs eller läsa boken "The teachings of the Fire" av Paul Amon (på engelska). Snart utkommer "Eldens dans" på svenska.

TEL 0755-73 993

LÄKEKONST enligt Eldens lära

1. Principerna för diagnostisering av sjukdomar
2. Behandlingsmetoder enligt Eldens lära
3. Recept för de mest använda örtblandningarna SJÖVATTEN, ÖRNENS VATTEN, FJÄLLVATTEN osv och deras verkan (20 olika recept).

Välkommen till en unik Kunskap som kan komplettera andra medicinska behandlingsmetoder.

Gäller för varje kurs: Pris: 900:- inkl. förfriskningar. Minimum 5 deltagare. Tid: 2 dagar (lö-sö) eller efter överenskommelse (tid och plats). Anmälan senast 2 veckor före kursstart.

Anmälningsavgift 300:- betalas på pg 29 13 28 – 3 Eldens lära, c/o Z. Novak.

HJÄRTLIGT VÄLKOMMEN!

CENTRET FÖR ELDENS LÄRA

c/o Zora Novak, Mossv. 34, 153 00 Järna

Att skåda i kristallkula

Raymond A. Moody

Det följande är ett avsnitt ur
Raymond A. Moodys nya bok
"Tidigare-livupplevelser"
(Natur och Kultur 1990,
övers Göran Grip).

Jag har upptäckt en annan metod att undersöka tidigare liv, en metod som är mycket enklare och bekvämare än självhypnos. Det är en metod som innebär att man skådar¹ i en kristallkula.

Jag har i många år varit djupt engagerad i psykologin. I college hade jag filosofi som huvudämne och doktorerade så småningom i det ämnet. Sedan började jag läsa medicin och utbildade mig till psykiater. Jag har arbetat på mentalsjukhus och har nu öppnat egen praktik. Men trots alla dessa år i branschen var det först för något år sedan som jag första gången hörde talas om konsten att skåda i kristallkula.

En dag när jag var i en bokhandel i Atlanta och letade igenom några dammiga bokhyllor fick jag syn på en bok som fängade mitt intresse. Den hette *Crystal Gazing*² och skrevs år 1905 av Ernest Schall. När jag ögnade igenom de första sidorna förstod jag att författaren, som frossade i detaljer, inte själv kan ha varit särskilt lättsgestibel eller lätthypnotiserbar.

Det han beskrev var sina studier i den uråldriga och obskyra konsten att skåda i kristallkula. Enligt Schall utövades denna konst så långt tillbaka som på faraonernas tid i Egypten, där man använde den för att försöka finna svar på olösta frågor.

"Skådandet" har en anrik historia. På medeltiden fanns det personer som för omkring och skådade i speglar och besvarade människors frågor med hjälp

av vad de såg i spegeln. Skådandet användes också för att se in i framtiden och för att finna brottslingar. När någonting blev stulet kunde man anlita en skådare som då stirrade in i spegeln och frågade vem som hade begått brottet. Så småningom dök ett ansikte upp i spegeln och det var han som blev anklagad.

Man bad också skådare om hjälp med att återfinna förlorade föremål. Man beskrev hur föremålet såg ut och sedan använde skådaren spegeln som ett slags hittegods magasin.

Så småningom kriminaliserade katolska kyrkan skådandet på grund av dess skenbart mystiska egenskaper och därefter praktiskt taget försvann det från västvärlden.

Av och till kom det dock på modet igen. En man vid namn Dr D kom över en spegel av obsidian,³ som astekiska präster hade använt att skåda i. Han utvecklade skådandets konst i England, där till och med drottning Elisabet blev intresserad. Hon konsulterade Dr D regelbundet för att titta in i hans "skådesten" och få svar på sina frågor.

Olyckligtvis föll skådandet åter i vanrykte när det började användas av spåmän och spågummor och utmönstrades då från arsenalen av "acceptabla" psykologiska fenomen.

Hur kan det komma sig att man betraktade skådandet som något icke acceptabelt? Jag tror att Carl Jung besvarar den frågan i ett avsnitt om vårt omedvetna.

Det kan vara svårt för den oförberedde läsaren att förstå varför det är ett farligt företag att möta det okända inom sig själv. Det är bara erfarenheten som kan lära en hur skrämmande det kan vara att vända sig bort från vardagslivets medvetna värld och rikta sin uppmärksamhet mot det fullständigt okända som finns i ens inre, omedvetna värld.

Jag tror att skådandet försvann från västvärlden därför att det är en teknik som lockar fram sådant inom oss som vi egentligen inte vill kännas vid.

I Asien har man en annan attityd till skådandet. Tibetanska vise män skådar i sjöar. I detta höglänta, trädlösa land är sjöarna djupa och klara och när den vise mannen tillräckligt länge ser ner i deras djup ser han svaren på många frågor.

I Tibet skådar statsoraklet i en spegel för att besvara ministrarnas frågor. De sitter runt omkring honom och lyssnar uppmärksam medan han ser i spegeln och beskriver den väg de bör följa i politiken.

Vi känner bäst till skådandet i form av zigenarnas spåkärringar som sitter på marknadsplatsen och skådar i kristallkulan och berättar om framtiden. Jag har alltid trott att de bara hittade på vad de såg i kristallkulan, men efter att ha läst om Schalls forskning har jag varit tvungen att i viss mån ompröva den ståndpunkten.

Raymond A. Moody

Att finna ett redskap

Efter att nu själv ha forskat i saken inser jag att man inte hittar på det man ser i kristallkulan, utan att man verkligen ser dessa bilder. Efter att ha läst Schalls bok, gick jag och köpte en kristallkula. Jag lade den på mitt bord, släckte ljusen, tände ett stearinljus och började stirra in i det klara djupet framför mig.

Efter bara några minuter såg jag moln. Sedan dök det upp visioner. Jag såg en man klädd i en brun regnrock som gick på en öde gata i staden. Staden bleknade bort och jag såg i stället ett vackert rött hus högt uppe i bergen med en veranda som stack ut över en klippkant. Det var en solig dag och jag kunde se de blå dimhöjda bergen i fjärran.

Sedan började jag se en kvinna som jag känner. Jag såg hennes ansikte mycket tydligt, som om hon hade stått där framför mig. Därefter såg jag ett barndomsminne av min farmors hus, med dess vackra trämöbler och fint mönstrade, vävda mattor.

Dessa visioner kom och gick utan något inbördes sammanhang. Bilderna var märkliga. På ett plan var det uppenbart att bilderna kom inifrån mig själv. Jag hade inte någon känsla av att de skulle kunna komma någon annanstans ifrån. Och ändå projicerades dessa bilder klart och tydligt in i kristallkulan tredimensionellt och i färg. Det var som att titta på en holografisk TV.

Jag satt i över en timme och tittade i kristallkulan. Efteråt var jag häpen. Varför, undrade jag, är det aldrig någon som under alla mina år av forskning i människosinnet har berättat för mig om detta märkliga fenomen? Samtidigt var jag medveten om att jag är en mycket fantasifull person. Min första tanke var att detta var ett sällsynt fenomen, som bara kunde upplevas av någon som var lika fantasifull som jag själv.

Därför lät jag min fru som är en människa som står med båda fötterna på jorden pröva på att skåda. Hon höll på i en halvtimme. Sedan tittade hon upp och sa med ett leende: "Mycket intressant." Hon beskrev många bilder, många livfulla återskapelser från barndomen och andra bilder från mystiska källor.

Men jag var inte nöjd. Jag engagerade en kollega, en underbar terapeut som är mer praktiskt lagd än jag. Jag tog med mig kristallkulan hem till honom och undervisade honom i skådandets konst. Han blev förbluffad över vad han såg.

Sedan tog jag med mig fyra kristall-

kulor till en kvällskurs där jag undervisade. Jag placerade ut dem mitt i rummet, dämpade belysningen och spelade avslappnande musik. Märkligt nog hade mer än hälften av eleverna mycket dramatiska upplevelser.

En av eleverna tackade mig efteråt för denna "verkliga resa till drömlandet".

En annan elev, en kvinna från Pakistan, blev röd till tårar av bilderna från hennes barndom i det gamla landet.

Två olika grupper berättade att de såg samma bild. Två elever som satt vid samma kula beskrev en gestalt i lång mörk kåpa. Två andra elever berättade att de såg en ballerina som dansade i takt med musiken jag spelade. Flera andra elever sa att bilderna de såg gick i takt med musiken.

Ett mycket märkligt resultat. Jag upprepade experimentet i en annan klass och samma sak hände igen. Nästan hälften av studenterna kunde berätta om mycket dramatiska bilder.

Från föreläsningssalen till mottagningen

Vår nyfikenhet fick oss att pröva kristallkulan på några patienter. Vi har funnit att det är en mycket väl fungerande projektiv teknik.

Inom psykologin använder man sig ibland av projektiva tekniker för att finna ut vad det är som rör sig i en människas sinne. Rorschach-testet är en sådan teknik. Patienten får betrakta en bild av en bläckfläck och får berätta vad han tycker att den liknar. Detta kan ge undersökaren ledtrådar till vad som rör sig inom honom.

Kristallkulan är ett mycket renare projektivt test eftersom det inte på förhand är strukturerat så som en bläckfläck är. Kristallkulan är alldeles tom, så därför vet vi att vad det än är som patienten ser i kulan så måste det vara en produkt av hans eget inre, opåverkat av yttre styrning.

Vi har upptäckt att det förekommer flera typiska bilder när man skådar. En typ av bilder är ansikten eller folksamlingar där en del av människorna är bekanta för patienten. Dessa gestalter brukar delta i olika händelser och scenarier. Patienten kan också få se barndomsminnen, händelser som inträffat för så länge sedan att han inte tänkt på dem på många, många år.

Precis som vid en hypnotisk regression går det inte att styra bilderna.

Om man till exempel ser några människor som sitter vid ett bord kan man

inte "säga åt" dem vad de skall göra. Risken är då att bilden bleknar bort.

Därmed inte sagt att man inte kan styra det "sammanhang" där bilderna skall dyka upp.

Om man slår sig ner vid kristallkulan och omger upplevelsen med en tanke, ett inre beslut där man säger till sig själv: "När jag slår mig ner för att titta i kulan kommer jag att se sådant som har att göra med mitt förhållande till min fru" – eller med en fobi eller en ovana – då brukar bilderna ofta handla om det temat.

En eftermiddag bestämde jag mig för att försöka se ett tidigare liv. Jag slog mig ner i ett bekvämt rum med kristallkulan och föreslog mig själv att bilderna i kulan skulle visa mig ett tidigare liv som var relevant för mitt nuvarande liv.

Jag stirrade in i kulan och det började dyka upp bilder. Märkligt nog såg jag det liv där jag hade varit en kvinnlig kinesisk konstnär.

Efter att ha gjort det här testet på mig själv bestämde jag mig för att pröva metoden på mina patienter.

Margaret från Manchuriet

Min första patient var Margaret, en trettioåring som kände till tidigare-livupplevelser i samband med hypnos. Jag inledde med några minuters avslappning och föreslog sedan att hon strax skulle öppna ögonen och titta in i kristallkulan.

"Och när du gör det", sa jag, "kommer du att se ett tidigare liv som har samband med sådant som du upplever just nu."

Medan hon tittade i kristallkulan skiftade hennes ansiktsuttryck mellan sorg och lycka. Efteråt berättade hon följande fantastiska historia:

"Jag var en liten flicka i en gammal kinesisk stam. Vi bodde i tält och vandrade fritt över slätterna. Några av mina tidigaste minnen var att min far var mycket grym mot en häst, slog honom med en piska för att få honom att gå. Jag minns att jag grät över hans grymhet och att han skrattade åt mig för att han inte kunde förstå varför jag var upprörd.

Sedan gick jag framåt i det här livet. Jag var klädd i läder och hade tunga stövlar och plagg av ull. Det var mycket kallt och snöigt. Jag var i tonåren och det kändes som om jag hade blivit hård på grund av miljön. Jag hade också känslan av att vi var ett mycket

slutet samhälle och att vi var grymma mot utbölingar. Jag blev inte längre störd av grymhet eftersom jag hade accepterat att det var så det skulle vara.

Jag gick igenom andra scener i mitt liv. Den här stammen drog fram med en stor armé. Vid ett tillfälle såg jag hur vi brände ner ett värdshus. Vi bara slog ner på det och brände ner det.

Jag såg en annan scen där vi anföll en murmgärdad stad med en katapult som slungade in eldklot i staden.

När jag blivit äldre kände jag att jag blivit utsliten av det här sättet att leva. Jag var dödsstrött och bokstavligen utpumpad. Jag hade flera barn som samlades runt mig. Min man var mycket grym mot utomstående, men han var ändå öm mot mig. Vid ett tillfälle såg jag hur vi gick ner till floden för att hämta vatten. Det var en liten gåsmarsch av familjemedlemmar, precis som man kan se på vilket varuhus som helst.

Till sist såg jag mig i ett tält omgiven av några av mina barn. Jag var en gammal kvinna med stripigt, grått hår och jag var döende. Och det var det hela."

Denna regression speglade hennes nuvarande liv på många sätt. Hon hade gift in sig i en familj med mycket stark sammanhållning, där man höll hårt på blodsbanden men var ganska intolerant och oförstående mot utomstående. Hennes make personifierade familjens attityd. Han var öm och kärleksfull mot henne, men inte särskilt vänlig mot dem som arbetar för honom i hans affär. När han kom på en anställd med att göra något som han inte gillade "slog han ner på honom", och "anföll".

Den här kvinnan hade bara två barn, men hon ville ha många fler eftersom barn innebar bekvämlighet för henne.

David på ön

Efter Margaret lät jag flera andra patienter skåda, med mycket goda resultat.

David var en grovhuggen man från det lantliga Söder. Varken han själv eller hans föräldrar var särskilt sofistikerade. Hans mor var hemmafru och hans far sålde försäkringar.

David såg mycket urblekt ut. Håret var sandfärgat, ögonen är ljus grå och till och med kläderna var bleka och färglösa.

Jag nämner hans färglöshet eftersom hans upplevelse i kristallkulan var en av de mest färgstarka jag någonsin fått höra. Här är hans berättelse:

"Jag såg en folksamling på en strand. De hade gjort upp en eld och några lagade mat som såg ut som fisk.

Jag var inte lika intresserad av maten som av människorna och platsen.

Vi var på en ö och den var inte särskilt stor. Jag kunde se upp och se kulorna på ön bakom oss. Jag visste att jag kunde vandra runt hela ön på nolltid.

Vi hade mycket färggranna kläder som vi hade målat på det här materialet som nästan såg ut som papper. När folk gick omkring prasslade skjortorna nästan som silkespapper. De var i klara färger och skar sig bjärt mot de klargröna träden och de knallröda blommorna.

I nästa scen var jag tillsammans med några av de här människorna och sprang på de lägsta delarna av stranden och plockade fisk som hade blivit instängd av ebban. Vi var lyckliga. Det fanns ett slags frukt på den här ön också, mycket söt och mättande.

De här känslorna i gruppen var som en stamkänsla. Jag hade ingen känsla av att det var någon som var min mamma eller pappa, utan vi var tillsammans en enda stor familj. Det konstigaste av alltihop var att jag inte visste om jag var man eller kvinna. Jag var bara mycket liten.

Det fanns en människa som jag hade ett nära förhållande till. Det var en gammal man i stammen, en glad människa med jättetjock mage och lockigt, svart hår. Han var den fasta punkten i mitt liv. Jag minns att jag satt på stranden och pratade med honom och kände mig mycket behaglig till mods, men jag minns inte vad vi pratade om."

Jag tyckte att det var intressant att han i sin regression bodde på en ö och att han inte kunde växa upp. Det återspeglade hans nuvarande liv där hans ängsliga föräldrar reagerade med harm varenda gång han gav sig iväg "utanför boet" för att undersöka sådant som de själva inte riktigt förstod sig på. Som David uttryckte det: "De försöker alltid dra mig tillbaka ner i skiten."

Den gamle mannen i stammen som David kände sig stå nära var inte hans far, eftersom hans far tydligt och klart inte respekterade honom. Inte heller kunde det ha varit hans farfar eller morfar eftersom de hade dött innan han föddes. Efter diskussion kom David fram till att mannen på stranden var en vänlig kvarterspolis som hade varit snäll mot honom som barn.

Den mystiske Michael

En av de mest levande och mest motsägelsefulla tidigare-livregressioner jag någonsin lett är Michaels. Hans regres-

sion var en kombination av hypnos och skådande och den är förbluffande i sin originalitet och komplexitet.

Det bästa sättet att beskriva Michael är att säga att han var konkret. Han skulle vara fullständigt övertygande som kylskåpsreparatör eller mjölkbud.

Han hade vuxit upp på en gård på trehundra tunnland i North Carolina där han tog hand om djuren och också jagade och fiskade mycket tillsammans med sina bröder.

Michael var inte någon intellektuell typ och medgav att han inte var ett dugg intresserad av historia. Trots detta utspelade sig hans regression i Östeuropa på 1600-talet. Han växte upp i en rik familj, blev fattig och blev till sist byråkrat i kungariket Ungern. Här är hans egen redogörelse:

"I första scenen i min regression såg jag hur jag åkte i en vagn. Jag frös och var påbyltad och satt bredvid min mor. Jag såg ut genom vagnsfönstret och blev lite rädd, för vi befann oss i en fattig stadsdel och en flock hundar sprang efter vagnen och skällde.

Vagnen stannade och plötsligt upptäckte jag att jag hade bytt perspektiv. Jag befann mig utanför vagnen och såg hur dörren öppnades och vi klev ur för att gå in i huset. En gammal kvinna som var klädd i trasiga kläder kom ut ur huset för att hälsa på oss. Jag såg hur jag själv steg ut ur vagnen. Jag hade en brun, stickad mössa på huvudet för att hålla mig varm, men håret stack ändå fram lite grand. Håret var svart och hängde ner i ansiktet som var runt och mycket platt.

Jag kunde till och med tydligt se hur jag var klädd. Mina kläder var i ordning och såg ut att vara mycket dyra, och mina föräldrar – som steg ur vagnen efter mig – var också välklädda och uppenbarligen rika. Min mor hade på sig något slags juvelhalsband och min far bar en dyrbar hatt.

När mina föräldrar kommit ut ur vagnen brydde de sig inte om mig. De diskuterade någonting och var mycket upprörda. Min far var arrogant, mycket dryg och samtidigt mycket osäker.

Min mor var flaxig och nervös och såg ut som om hon skulle bryta samman när som helst bara av att prata med min far.

I en av scenerna var jag tillbaka i huset i Budapest. Jag kunde se hur jag och mina föräldrar gjorde en utflykt med båt på floden. Det var ett av våra favoritnöjen.

Jag gick fram till en av de traumatiska händelserna i det här livet, min fars sjukdom. Han höll på att dö i lung-sot (TBC). Jag minns att jag såg hur

Raymond A. Moody

han låg och flämtade och kämpade efter luft under sina sista timmar i livet. Jag såg hur min mor blev helknäpp av den här fruktansvärda scenen.

Jag hade en känsla av stor skräck vid det tillfället, när jag såg på min mor. Jag begrep att hon inte skulle kunna beskydda mig.

Sedan kunde jag minnas några år när våra pengar snabbt tog slut och vårt möblemang såldes efterhand ända tills det inte fanns någonting kvar utom mig, min mor och de nakna väggarna. Till slut var hon tvungen att sälja huset och flytta hem till sina föräldrar i den stad där hon var född.

Jag minns hur imponerad jag blev av de vackra, ålderdomliga husen i den här staden. Men jag minns också hur betryckt jag blev av den desperata stämningen hos stadens invånare. Alla mätte väldigt dåligt.

Jag såg en scen i staden där det var översvämning. Jag såg hur jag och min mor blev väckta och att de sa till oss att springa. När vi sprang på vägen upp till högre belägen mark såg vi hur det strömmade mörkt vatten uppför gatorna.

Vi överlevde den händelsen, men alla våra ägodelar hade gått förlorade. Allt som hade funnits kvar från mitt rika liv hade blivit förstört av vattnet.

Jag stod inte nära någon enda människa i den här staden utom en mycket snäll lärare som tyckte om mig. Han fick mig intresserad av att lära mig saker, vilket inte var någon enkel uppgift vid den tidpunkten i mitt liv. Min far hade alltid insisterat så häftigt på att jag skulle studera flitigt att han nästan hade misshandlat mig. Jag såg en scen där jag försökte lära mig någonting i en bok medan min far stod över mig och skrek åt mig att jag inte kunde förstå vad jag läste. Jag blev skrämmd av den upplevelsen.

Men den här läraren fick mig att inse värdet i att studera. Ju mer han arbetade med mig desto mer insåg jag att jag borde skaffa mig någon sorts bokhållarsyssla, vilket jag också gjorde.

Jag gick framåt flera år och fann att jag var en ung man på väg till Budapest i en vagn.

Jag återvände till huvudstaden och började arbeta inom byråkratin. Varje dag gick jag till kontoret från min lilla lägenhet. Ironiskt nog låg lägenheten så nära huset jag hade bott i att det var mycket smärtsamt för mig att behöva gå förbi det varenda dag.

Jag gifte mig aldrig utan valde att leva ett ensamt liv.

I stället levde jag för att arbeta med en meningslös byråkratisk syssla. Varje dag gick jag genom de här tunga

trädörrarna och gick över en stor mar-morhall till mitt kontor. Där satt jag hela dagarna och sorterade skattelängder.

Jag kunde gå fram till dagen för min död, vilket var i fyrtioårsåldern. Precis som min far dog jag i lung-sot. Jag minns att jag såg mig själv uppfra när läkaren kom på besök. Jag hade blivit svagare och tunnare och hade nästan förlorat allt hopp om att jag skulle överleva. Jag frågade läkaren vad det var för fel på mig, och han ville inte tala om det för mig. Men jag kunde förstå av hans uppsyn att jag skulle dö av samma sak som min far hade gjort."

Både jag och Michael häpnade över denna regression. Han trodde själv att han var en alldeles för konkret människa för att kunna få en tidigare-livupplevelse.

Vi granskade de olika elementen i Mikaelns regression. Hans mor var en mycket klartänt person som inte alls liknade den förvirrade, splittrade kvinnan i kristallkulan. Även hans far skilde sig från mannen i upplevelsen. Mikael hade aldrig varit med om någon översvämning och hade aldrig varit med om att förlora sin förmögenhet och bli fattig.

Mikael och jag har gått igenom hans regression många gånger utan att kunna finna några samband med nuvarande problem. För närvarande är det en av de märkligaste regressioner jag någonsin lett.

Tekniker för att skåda

Som du kan se är de regressioner man utför med hjälp av att skåda lika detaljerade som de man utför under hypnos. Den största skillnaden består i att man upplever att man har mer kontroll över sin regression medan man skådar än när man befinner sig under hypnos. Av den anledningen kan den som är rädd för att förlora kontrollen under en hypnossession ändå få möjlighet att genomföra en regression.

Här är en checklista som du kan följa om du själv vill prova på att skåda för att utforska tidigare liv:

- Du behöver ett *speculum*, något slags föremål att titta i. Det bör antingen vara en kristallkula eller en spegel, men jag känner människor som med framgång har använt sig av en skål med vatten. Man kan alltså skåda i många olika slags medier. Det enda kravet är att det har klarhet och djup.
- Om du tänker använda en kristallkula, köp en som är billig. Det finns kristallkolor gjorda av slipad kvarts

Biorytm

Din biologiska klocka

För 40 kr får Du Ditt biorytmschema och intressant läsning om svängningarna i Ditt liv. Sänd 40 kr, namn, adress och födelsedag till pg 491 24 11-8, @ "Visibel", Box 17001, 402 61 GÖTEBORG

DR B TAMMAM, PhD

International Registered consultant. Psychologist Psychotherapist. Spiritual (NFSH, ISF, UCH) colour, magnetic, contact & absent healing.

A special interest: hair problems

57 Buckmaster Hse, Holloway Rd (opposite Johns Brothers) London N7 9SB

Tel: 609 6305

som är mycket dyra, men det är en onödig utgift.

- Om du använder en kula, skaffa då en hållare och ett stycke svart sammet som du lägger på bordet och som den kan stå på. Sammeten förhindrar att det uppstår distraherande reflexer i kristallkulan.
- Levande ljus är den bästa belysningen. Prova dig fram med olika belysningsvinklar och avstånd. För min egen del tycker jag att det är bäst att ha ljuset ca 60 cm från kulan. Det ger den rätta, diffusa belysningen.
- Följ samma induktionsteknik som vid vanlig hypnos. När du är avspänd och redo för en regressionsupplevelse, säg då åt dig själv att öppna ögonen och titta in i kristallkulan.
- Var beredd på att du måste sitta och titta in i kulan ganska länge. Vänta dig inte att få se någonting med en gång. Att skåda kräver tålmod.

Den rätta attityden är att vara avslappad – och, självklart, att ha stora förväntningar! Många människor tänker sig att de inte kommer att kunna lyckas med denna underliga metod. Och när de tänker på det viset kommer de automatiskt att misslyckas.

¹ scrying

² Ung "Att skåda i kristallkula". Övers anm.

³ Glasartad vulkanisk bergart. Övers anm.

INGA LINDSJÖ

Kammaren

Tystnadens väg finns inom dig.
I kyrkorna och templen ropar man
som om han vore döv.
Gå in i din kammare!

I tystnad

Där två eller tre
är församlade –
men i tystnad.

Inåt

Att omvända sig
(som någon sade)
är att vända sig inåt.

Ur *Det återfunna ordet* (Bokförlaget Artemis 1990).

UNITED LODGE OF THEOSOPHISTS

KRISTUSPRINCIPEN

"Kristi återkomst" innebär närvaron av CHRISTOS i en pånyttfödd värld och alls inte en förkroppsligad "Kristus" Jesus... ty Kristus - den sanne esoteriske FRÄLSAREN - är inte en människa, utan DEN GUDOMLIGA PRINCIPEN i varje mänsklig varelse. Han som strävar efter att återuppväcka Anden inom sig, som *han själv korsfäst genom sina jordiska passioner*, och begravt djupt i "griften" av sitt syndfulla kött, och han som har kraft nog att välta undan *materiens sten* från öppningen till sin egen *inre helgedom*, han *har den uppståndne Kristus inom sig själv*.

HELENA P BLAVATSKY

United Lodge of Theosophists:

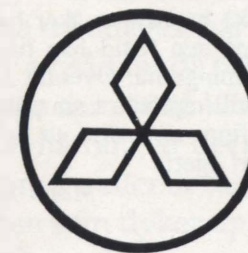
Gråbrödersgatan 10 1tr ög
211 21 Malmö, 040-91 91 89
Onsdagsföreläsning 19.30-20.30
Teosofiska Biblioteket
Teosofiska Kompaniets Bokhandel

United Lodge of Theosophists:

Stadsbiblioteket
Bredgatan 3 b, Lund 046-13 75 94
Torsdagsföreläsning 19.30-20.30

TEOSOFISKA RÖRELSEN

Nr 60 DET FINNS INGEN RELIGION HÖGRE ÄN SANNINGEN

Och Jesus och hans lärjungar gick ut till byarna i Caesarea Filippi, och på vägen frågade han sina lärjungar och sade till dem: "Vem tror folk mig vara?" De svarade honom och sade: "Johannes Döparen"; och andra: "Elias"; andra åter: "en av profeterna". Och han frågade dem: "Men ni, vem tror ni att jag är?" Petrus svarade och sade till honom: "Du är Messias."

Mattusevangeliet 8:27-29

Årgång 10

1989

Nummer 6

Teosofiska Rörelsen - en temabaserad ULT-tidskrift som behandlar den grundläggande teosofiska filosofin och som utforskar det terapeutiska användandet av *tidsåldramas samlade visdom*.

Teosofiska Rörelsen utkommer med 6 nr/år:
Helårsprenumeration 1990 kostar 120:-
Lösnummer 20:-

Beställ provexemplar av tidskriften, prenumeration, litteraturlista, böcker, program för ULT:s föreläsning, genom:

TEOSOFISKA KOMPANIET ROSLINSVÄG 8 IV, 217 55 MALMÖ, 040-91 91 89, POSTGIRO 444 58 09 - 9

EN TEOSOFISK RESUMÉ

av William Quan Judge

Teosofiska Kompaniet Malmö

EN TEOSOFISK RESUMÉ.

Resumén är en kortfattad framställning av de mest grundläggande teosofiska läroarna och utgör den första av *WQ Judges* triologi i detta ämne.

Häftad 40:-

En tidningsidé: bara goda nyheter

Till en lägenhet i Hallunda, Botkyrka strömmar goda nyheter från hela världen in. Därifrån ska de också spridas ut över Sverige.

Dagspressjournalisten Mona Sundquist har tröttnat på alla dåliga nyheter i massmedia och bestämt sig för att förverkliga en dröm: att göra en tidning som sätter det som är bra i centrum.

– Vad är det då som är "goda nyheter"?

– Ja, en del undrar skämtsamt om vi vid exempelvis tågolyckor ska skriva att det var bra att inte fler dog... Riktigt så är det inte, säger Mona. Fast det finns mycket positivt, som skymms av det negativa, även i samband med olyc-

kor, såsom räddningsbragder och åtgärder som kan förhindra liknande katastrofer i framtiden. Men med "goda nyheter" menar vi framför allt sådant som kan bidra till lösningen på problem och som ser problem som utmaningar i stället för tragedier samt sådant som framhåller goda föredömen och framtidstro.

– Vi vill både framhålla små, vardagliga goda nyheter och sådant som rör de stora gemensamma frågorna, såsom fred, miljö, hälsa och relationer. Vi utgår från en holistisk syn på livet, där allt hänger samman: kropp och själ är en enhet, och människan är en del i ett större sammanhang. Vi vill upp-

märksamma att allt påverkar allt.

– Men goda nyheter är inte alltid nyheter. Det finns mycken gammal och glömd eller förbisedd kunskap, som det kan vara bra att lyfta fram i ljuset.

En gång i kvartalet ska Goda Nyheter komma ut till en början. Årsprenumeration kostar 95 kronor och lösnummer 25 kronor. Annonsintäkter ska hjälpa upp ekonomin, men avsikten är att annonserna aldrig får uppta mer än en fjärdedel av innehållet.

Goda Nyheter blir en tidning av ny typ i Sverige, men den har släktingar och föregångare i andra länder, inte minst i USA, där det även finns populära TV-program med denna inriktning.

Mona framhåller att tidningen skall vara väl med i samhällsbevakningen och att den inte görs för någon "inre krets". Kändisar kommer inte heller att saknas. Hon nämner att statsminister Ingvar Carlsson, känd för att vara svårintervjuad, villigt medverkat i en enkät i första numret.

Åsa Freij

"Vi har en bärbar himmel inom oss"

Skådespelaren Dennis Weaver – känd för svenska TV-tittare som den ridande sheriffen "McCloud" i New York – var en av de sextio talarna på Campaign for the Earth i Göteborg 23–28 oktober.

Han är ett bra exempel på de många personligheter som under senare år engagerat sig alltmer för jordens framtid. Fortfarande är han en av USA:s mest populära och anlitade skådespelare. I de många kanalerna i amerikansk TV kan man se honom i olika program ett par-tre gånger om dagen.

Samtidigt ägnar han sig åt att samla in mat till de fattiga i sin hemstad Los Angeles. Och han reser jorden runt och talar om allt det som "bara bubblar upp i världen nu".

En sådan sak är just Kampanjen för jorden, förklarade han när han tidigare talade hos Nytänkarna i Stockholm. Campaign for the Earth är en rörelse, inte en organisation, kan han berätta:

– Människor över hela världen håller på att upptäcka att de är personligt ansvariga, och att lösningen på alla de stora problemområden vi nu står inför börjar hos dem själva.

För Weaver är det en spännande tid att leva i nu, men också en farlig:

– Vi åker skridsko på ett äggskal ...

Weavers budskap är att tidens utmaningar kan te sig skrämmande – därför att vi alltmer börjar inse vårt eget ansvar, att vi inte kan skylla det som sker på andra.

– Allt vi kan tänka och föreställa oss kan vi också skapa, menar han. Alla stora byggnadsverk, alla komplicerade tekniska maskiner, alla naturens formationer har en gång börjat som en tanke.

Weaver talar enkelt och rakt på sak. Utan att ge sig in i några filosofiska djupsinnigheter vänder han sig till publiken:

– Vi längtar alla efter lycka, inte sant? Men inte bara det, utan en *förblivande* lycka. Den kan vi inte hitta här i världen, helt enkelt därför att ingenting i den är stabilt och evigt.

Det vi inte hittar utanför oss finns i stället inom oss. Vi har alla en bärbar himmel inom oss, fast vi inte alltid vet om det. Fred, kärlek, glädje finns i våra

hjärtan.

– Världens helande börjar inom oss.

Försök inte förändra andra. Börja med dig själv, och du kommer att påverka världen med din egen förändring, förkunnar han.

Det var också utgångspunkten för honom när han – tillsammans med sin fru Geraldine och en grupp medhjälpare – för sju år sedan startade LIFE (Love Is Feeding Everyone).

– Det finns en miljon människor i Los Angeles som lever under existensminimum. Vi ger mat åt 70 000 av dem varje vecka.

Varje morgon går de till de stora livsmedelsaffärerna och får den färskmat som annars skulle slängas. Närmare 600 medarbetare går dessutom runt i affärerna om dagarna och frågar kunderna: "Vill ni köpa en extra burk bönor eller tomater?"

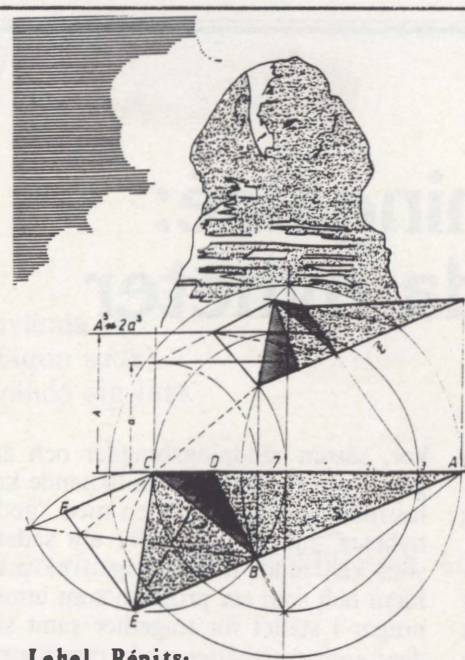
Allt delas sedan ut – i ett projekt som vuxit snabbt under de år det varit igång.

– Jag har upptäckt samarbetets väg, säger Dennis Weaver, tillsammans kan vi göra vad som helst ...

Med det budskapet åker han runt i världen på den fritid han har mellan filminspelningarna. Överallt är det en sak han vill inpränta i sin publik:

– Det finns ett hjärta att hela – och det är vårt eget!

Mona Sundquist

Lehel Répits:

El Giza pyramidernas

generalplan

EL GIZA PYRAMIDERNAS GENERALPLAN innehåller 104 sidor med 51 ritningar och detaljritningar. Priset är 100:- Kr (inkl. post-förskott och moms). Tryckt i begränsat antal (endast en enda upplaga på 1000 ex).

Distr. Lehel Repits., tel: S-0500/127 14.

Världens enda landskap som kan avbildas genom geometrisk konstruktion: Pyramiderna vid El Giza. Den glömda och gömda SKALAN för pyramidernas GENERALPLAN är återfunnen. Det Antropocentriska (Människocentriska) måttssystemet innehåller utöver pyramidernas byggskala även en del – så antika som moderna måttssystem.

Har Pythagoras studerat Pyramidernas Generalplan, inristade på pyramidernas täckyta? Allt tyder på det. Stora Sfinxens position relaterad till Stora pyramidens och den Centrala (Mykerinos) pyramidens centrum avbildar den oregelbundna pentakeln.

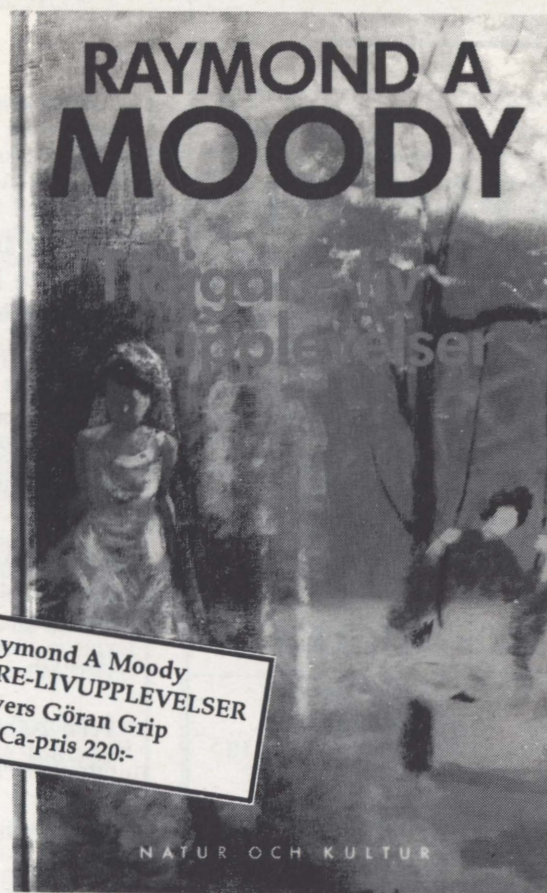
Platon i sin "Dialog" placerar ATLANTIS på rätt breddgrad, men på fel halvklot. Före den allomfattande världskatastrofen existerade en kontinent på planetens dåvarande södra halvklots 30:e breddgrad. Kontinentens namn är idag: ANTARKTIS.

HAR DU MINNEN FRÅN ETT TIDIGARE LIV?

Många människor bär på märkliga minnesbilder av sådant de vet att de *inte* varit med om men som ändå känns upplevda i ett diffust fjärran. Är det ett "bevis" för ett tidigare liv eller är det gamla barndomsminnen som dyker upp under hypnos hos psykologen?

Raymond A Moody, känd för sin forskning kring nära-dödenupplevelser, tar sig an ett nytt spännande område: Tidigare-livupplevelser.

Natur och Kultur
ALLMÄNLITTERATUR

Raymond A Moody
TIDIGARE-LIVUPPLEVELSER
Övers Göran Grip
Ca-pris 220:-

Modern schamanism!

Rörelsens helande kraft

av Gabrielle Roth

Boken som tar oss med på en inre resa genom hela vårt jag – kroppen, hjärtat, sinnet, själen och anden – för att vi ska nå bortom vårt ego. Gabrielle Roth är en modern schaman, artist och healer som arbetat hela sitt liv med att lära människor hur man rör sig.

Gabrielle visar hur vi kan nå ett tillstånd där vi är fulla av energi, öppna och kärleksfulla, är klartänkta och kreativa till sinnes och där vi med inspiration och extas upplever att vi är i harmoni med vårt andliga jag.

I *Rörelsens helande kraft* finns flera övningar inom bl.a. dans och teater, genom att skriva och meditera som gör det möjligt för oss att återknyta kontakten med våra latent schamanska krafter.

Hft. 263 sid. 172:-

Portofritt om du betalar i förskott på Pg 35 16 37-4 Energica eller om du bifogar check med din beställning.

Ordertel dygnet runt:

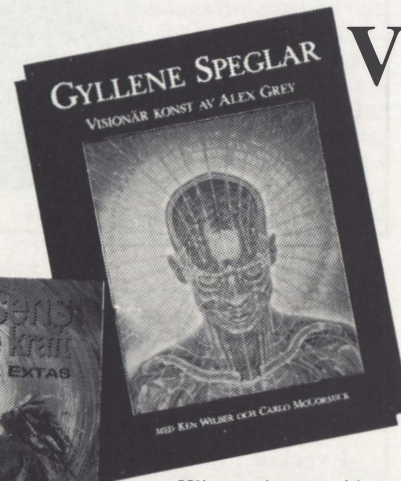
0250-424 40

Visionär konst!

Gyllene speglar

Av Alex Grey

En resa genom bild och ord i människans inre. Fantastiska meditativa och transcendenta färgbilder av människan fysiskt och metafysiskt sett, med konstnärens egna reflektioner. Boken kan användas som ett redskap för att kanalisera helande energier till olika delar av den fysiska och metafysiska kroppen. Essäer av Ken Wilber och konstkritikern Carlo McCormick. Folieformat 96 sid. 292:-

Klipp och posta idag till: Energica Förlag, Box 8, 794 00 Orsa

JA, jag beställer följande och får dessutom en innehållsrik bok- och kassettkatalog.

☐ Rörelsens helande kraft 172:-

☐ Gyllene speglar 292:-

28:- tillkommer i porto och pfs. avg.

Namn

Adress

Postadress
TEXTA TYDLIGT!

Energica Förlag

Svarspost
780105600
S-794 00 Orsa
Sverige

Frankeras
ej
Energica
betalar
porto

TEOSOFI

är inte en nyuppfunnen livs-
åskådning, dess tankar kan
spåras ända tillbaka till de
första mysterieskolorna – teo-
sofi har en universell karaktär
och dess läror överensstäm-
mer med de stora religioner-
nas djupaste grundtankar.

TIDSKRIFTEN TEOSOFISKT FORUM

kommer att innehålla många
intressanta artiklar, bl a föl-
jande:

- Medeltidens esoterik och mystik
- Lika attraherar lika genom födelse, död och återfödelse
- Våra dagars kris
- Platons myter och mysterietraditionen
- "Kaos" – en ny vetenskap?
- Vårt hemliga liv
- Guds natur – – –
- Nedstigande till Hades – uppstigande till Himlen
- Under i djurens värld
- En fransk tolkare av den forntida visdomstraditionen

Prenumerationsavgift:
60:-/år/4 tidskrifter
Postgiro 25 07 65–5

Teosofiskt Forum
Åvångsgatan 13
252 71 RÅÅ

PAUL AMON: DITT ÖDE ENLIGT ELDENS LÄRA

Hur du upptäcker dina dolda färdigheter
och undanröjer hindren på livets väg
Översättning av Gunnar Lindquist

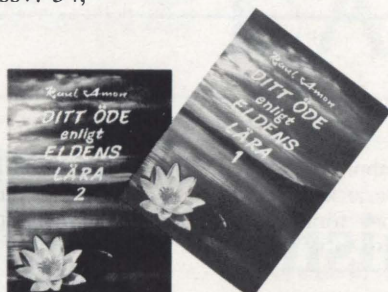
Det här är den första bok som någonsin skrivits om Eldens lära. Enligt legenden härstammar Eldens lära från Apollons tempel i Delfi. Fram till idag har denna läras hemligheter förmedlats muntligen genom generationer av utvalda lärare. Äntligen har vi en bok framför oss som systematiskt behandlar "ödet" enligt Eldens lära. Den beskriver dina 12 Andens kvaliteter. Du kan på grundval av ditt födelsedatum och de tabeller som finns i boken fastställa på ett enkelt sätt, vad som är din ljusaste kvalitet – din styrka och din mörkaste kvalitet – din svaghet.

Både den som tycker om förströelse och den som gör någonting för sin andliga utveckling kommer att hitta någonting i denna bok. Hur? Ja, det får du se själv. Den här boken är programmerad att framkalla under hos läsaren.

Pris: 200 kr, 260 s. (2 böcker).
Skickas mot postförskott. Porto + pf-avgift tillkommer.

Beställning: tel 0755/73 993.

Centret för Eldens lära,
c/o Z. Novak, Mossv. 34,
153 00 Järna

PILGRIMSRESA TILL INDIEN

4 veckor i mars -91. Pris 16 500 kr. Resor och logi ingår. En specialresa för andliga sökare till några av de största mästarna som finns idag. Vi flyger inrikes runt Indien och besöker dem i deras ashrams.

Det finns också möjlighet att konsultera ayurvedaläkare, få palmbladsläsning, bada vid Kovalam Beach och mycket annat.

Reseledare är Jan Kuni, som har lång erfarenhet av pilgrimsresor i Indien. Han är konsult i nyandliga frågor med meditation som specialitet.

OBS! I augusti -91 återkommer denna resa!

Ring 08-10 61 65 Ett samarrangemang

PILGRIMSRESOR/INDIA CENTER

Brev

Bästa Örjan Björkhem!

Det är Din recension av min bok "Skymningsgästen" i Sökaren nr 6, 1990 som föranleder detta genmäle, eftersom jag omöjligt kan låta Dina uttalanden däri få stå oemotsagda.

En kritiker har givetvis rätt att tolka en historia efter egen åsikt. Däremot bör han helst inte komma med påståenden som är grundlösa och gripna ur luften. Detta är emellertid vad som sker, då Du framt påstår att jag i min bok använder mig av ett språkbruk och en upplevelsevärld som är hämtade ur Friddegårds "Torntuppen".

Jag kan försäkra Dig på heder och samvete, att jag aldrig någonsin har läst denna bok, och vid tiden för entiteten Signes sökelse av mig, stod jag helt främmande för all spiritualistisk och teosofisk litteratur, uppvuxen som jag är i en miljö som hade föga till övers för dylik "övertro". I min mysterieberättelse har jag därför sökt åskådliggöra det motstånd och tvivel jag i början upplevde under min söksetid.

Vilken omskakande men nydanande händelse denna tid utgjorde för mig är sannolikt svårt att fatta för utomstående.

Tvivlande kom jag ju därigenom att stå inför företeelser, som dock var så påtagliga i sina ytringar att de omöjligt kunde förnekas av mig. De starkt brakande ljud, egenomligt dova, men samtidigt bristande till sin karaktär, vilka i skymningen kunde upprepas ett tiotal gånger varje kväll, tycktes mig först komma från bokhyllorna i det rum, där jag då uppehöll mig. De fyllde mig med häpnad, eftersom de inte liknade något jag förut hört under mitt liv.

Då hörsel fenomenen inte upphörde, utan istället tilltog i styrka för varje kväll och ingenting tycktes finnas som föranledde dem, greps jag givetvis av allt större förundran. Tillsammans med min nu bortgångne make satt jag i vår soffa i vardagsrummet och väntade att skymningen skulle falla och att de egenartade ljuden därmed skulle ta sin början.

Då vi tillsammans lyssnat till dem under några veckors tid, fick vi en kväll till vår häpnad se, hur vår stora bladväxt, som stod på en låg bänk några meter ifrån oss, började röra sina grenar på ett oförklarligt sätt, alldeles som skulle någon osynlig person ha gått tätt förbi växten och därigenom fått bladen att röra sig på ett svepande vis. Men därmed var det inte nog.

Växten började bokstavligt darra och skälva, löven slog rasslande emot varandra, som skulle växten ha skakats av en osynlig varelse, och den lampa, som stod bredvid den, ristes så häftigt fram och tillbaka att den kunde ha fallit vilket ögonblick som helst.

Små prydnadssaker på en hylla inte långt därifrån kunde under denna söksetid plötsligt lyfta sig högt upp i luften ifrån sina platser och ramla till golvet. Brev, som låg på bordet framför oss, började liksom svepande röra sig över dess skiva för att sedan i en vid bäge falla ner på mattan.

Att sådana företeelser brukar benämnas poltergeistfenomen kände jag då inte till; det hade sannolikt inte minskat min gripen-

het inför dem. De upphörde emellertid, sedan jag fått kontakt med det hjälpsökande andeväsendet, som därefter använde sig av ett svagt varselljud – en serie av små, snabba knäppningar – för att säga mig att det var närvarande och väntade att jag skulle ställa någon av mina andliga förbindelsekanaler öppen för det –.

Du skriver vidare i Din boken att min osynliga skymningsgäst Signe i vissa *partier* talar direkt till förf och syns göra detta bortom döden.

Till detta påstående måste jag foga, att min bok *enbart* består av den bortgångna flickans meddelanden, som jag anser mig ha kunnat avlyssna på ett telefonliknande sätt i mitt innersta.

Att dessa meddelanden skulle vara utan egentligt innehåll eller "budskap", som Du påstår, måste jag avvisa som grovt felaktigt, eftersom Signe så småningom delger mig hela sitt liv, också de traumatiska upplevelser, som varit avgörande för hennes själutveckling under jordevistelsen.

Men också min boks orientering baksidestext tycks ha givit upphov till feltolkning från Din sida.

Du skriver i Din recension: "Det framgår av bokbaksidan att det rör sig om en mysterieroman som innehåller mycket mer än läsaren förstår. Signe ska uppfattas som en verklig ande som har ett budskap till författaren."

Till detta genmäler jag: Signes ärende till förf är absolut inte budbärarens. Hon är istället den hjälpsökande, den rolösa, som i sin nya tillvaro förtvivlat ser sig om efter en hjälpare ur sin meningslösa existens i de yttersta djupen. Hon söker sin sanna identitet, sitt ifrågasatta livsmål men också sina bortträngda egennamn, som hon i sin utsatta belägenhet upplever som förlorade för henne. Överlevandets villkor oröar henne, liksom att hon inte förmådde falla till ro i sin andliga syskonkrets. Hennes svaglyssande väsende med suddig kontur och med klarna lyspunkter får henne att undra, varför hon, den nästan utplånade, ännu rör sig bland de fortlevandes skaror.

Hon säger till sin lyssnerska: "På avstånd, på väldiga avstånd, tycks det mig, ser jag rolösa andeväsen av hög dignitet skrida förbi ovan de brusande djupen.

Som eldpelare färdas de framåt i oåtkomlig höghet.

Deras bana kan aldrig korsa min, deras kraftiga utstrålning gör dem till fyrbåkar i luftthavet omkring dem.

Själv rör jag mig i vingklippt flykt över djupen; en svaglyssande med ringa täthet i min andekropp och med konturer så svaga att de är en skam för mig.

Men orsaken till att jag ännu hålls bland de fortlevande känner jag ännu inte.

Men visst är jag väl kvarhållen bland de kringirrandes skara av den börda som en outhärdlig plåga utgör?"

Du fortsätter Din anmälan: "Det finns ingenting i berättelsen som antyder att den kommer från någonting annat än den teosofiska litteraturen. Här finns ingenting övernaturligt och den yttre tidsskildringen kräver knappast någon medhjälp från andra sidan."

Härtill svarar jag att såväl språkligt som innehållsmässigt ger Signes berättelse en trovärdig och tillräckligt detaljerad bild av småborgerliga samhällsförhållanden i selskiftets Sverige och fram till tjugotalets första år.

Hennes strikta moralbegrepp, pliktfyllda arbetsmoral och ödmjuka attityd till sin egen person och till hennes beräknande anklingar, står mycket långt från vår egen tids.

Det är därför beklagligt, anser jag, att finna en så missvisande anmälan i en liberal tidskrift som Sökaren. Recensionen kastar nämligen inte skugga över Signes rena och självuppförande jordeliv men väl över den förståelsens anda, som talar ur den.

Lo Quarnström

BUDDHASASANAFÖRLAGET Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas stora meditationstal
40 sidor, ca 20:–

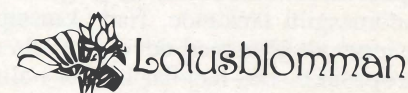
Buddhas tal till Sigala
24 sidor, ca 16:–

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:–

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:–

I bokhandeln eller direkt från förlaget

— bokhandeln med böcker om personlighetsutveckling, filosofi, religion, astrologi, terapi, meditation m m.

Öppettider
Vardagar 14.30–18
Lördagar 10–13

Västergatan 8,
352 30 VÄXJÖ
Tel 0470/237 37

Johannes Ljungquist

Replik till Håkan Blomqvist

Uppbackad av några meningsfränder i Human-Etiska Förbundet och föreningen Vetenskap och folkbildning har Håkan Blomqvist det senaste året etablerat sig som antroposofins veder-sakare nummer ett.

Efter sin stora uppgörelse i Sökaren har han publicerat sig flitigt i ämnet. Hans antipati är stark, vilket gör att hans analyser mer har karaktär av partsinlagor än seriös undersökning. Tydligast märks detta i hans uppfattning att det inte finns något av värde i antroposofin eller den antroposofiska rörelsen, något som måste förvåna åtskilliga som uppskattar det antroposoferna gör.

Detta skämmer hans framställningar och gör det svårt att ta dem på det allvar han själv säkert hoppas på. Hans kritik har åtskilliga svagheter och kan på intet sätt jämföras med det kvalificerade arbete Hjalmar Sundén presenterade i början på 60-talet.

Blomqvists kritik berör inte det i antroposofin som attraherar ett moget och omdömesgillt tänkande. Hans korståg har inget att göra med det essentiella i antroposofin. Det handlar istället i allt väsentligt om en vidräkning med hans eget förhållningssätt till antroposofin.

Detta synsätt ser antroposofin som en fundamentalistisk lära och kan därför bara äga relevans för dem som studerar Steiner som Jehovas vittnen studera Bibeln. Blomqvist tror att antroposofin bara är summan av Steiners texter, och eftersom han inte har sinne för dess allmänmänskliga, moraliska, etiska och humanistiska implikationer, missar han andemeningen, om uttrycket tillåts, dvs själva vitsen med antroposofin. Detta fundamentalistiska synsätt kan bara leda till felaktiga slutsatser.

En sådan är när Steiner talar om raser och Blomqvist därför tror att han är rasist. Steiners övergripande syn, där

alla raser har lika värde, förstår han inte utan stirrar sig blind på en handfull citat som han menar styrker hans påstående att antroposofin är rasistisk.

Om hans påstående ägde relevans borde det vara lätt att påvisa konkreta yttringar av denna rasism. Det skulle för länge sedan ha varit i var mans mun om antroposofier i det här landet skulle ha sagt eller gjort något rasistiskt. Men varken tidningar, radio eller TV har rapporterat om något sådant, och det enda Blomqvist lyckats uppbunga är en holländsk antroposof som för nästan trettio år sedan yttrat sig fördomsfullt i frågan. Det är inte precis någon övertygande bevisföring.

Verkligheten vederlägger Blomqvists påstående om antroposofin som rasistisk. De enda etablerade icke-segregerade skolor som sedan länge funnits i Sydafrika är nämligen waldorfskolor. Att människor med en rasistisk ideologi skulle ligga bakom sådana strävanden faller på sin egen orimlighet.

Blomqvist har som den funamentalist han är bara intresserat sig för det i antroposofin han betecknar som *läran*. Hans intresse för de praktiska konsekvenser denna lett till är minimalt, liksom hans kunskaper på området. Hans slutsatser när han konstaterar framgångar för waldorfpedagogiken, den biodynamiska odlingsmetoden etc är inte att antroposofin därmed visar sin praktiska duglighet. Så enkelt är det inte, menar han. Framgången beror på att antroposofier slår blå dunster i ögonen på folk. Det hela är helt enkelt ett resultat av skicklig marknadsföring! Eller, med andra ord – antroposofin som den stora konspirationen: "Antroposoferna är en skickligt missionerande sekt, experter på dimridåer och missvisande marknadsföring", säger han i Sökaren 4/90, där han bemöter mitt genmäle till hans stora uppgörelse

med antroposofin.

Allmänheten är alltså förd bakom ljuset. Men inte nog med det – även regeringen. "Om Göransson, Skolöverstyrelsen och lokala skolstyrelser inte vore så okunniga vad gäller ockultism, så vore waldorfskolor en omöjlighet" och – säger Blomqvist om vår förre skolminister – "det är bara att konstatera att Göransson m fl blivit lurade när det gäller waldorfskolorna".

Med samma logik måste då också jordbruksministern vara lurad som häromåret beslutade stödja det biodynamiska jordbruket. Och de som delade ut det prestigefyllda Kasper Salinpriset till ett av Erik Asmussens hus i Järna – för att inte tala om Konstakademien som valt in honom – de är alltså helt enkelt offer för en marknadsföringspöj. Blomqvist kan inte förstå det på ett annat sätt. Det är för honom bara "lustiga hus", som han uttrycker saken.

Beslutsfattare inom omsorgsvården som i årtionden remitterat svårt förståndshandikappade till antroposofernas läkepedagogiska hem därför att de kunnat konstatera häpnadsväckande behandlingsresultat skulle alltså vara förda bakom ljuset enligt Blomqvists sätt att se det.

Blomqvist menar allvar då han hävdar att han har rätt och alla andra har blivit vilseförda. Därmed sällar han sig till dem som under historiens gång mot bättre vetande förfäktat sin åsikt.

Vad Blomqvist uppfattar som antroposofi är i själva verket *steinerism*, ett fundamentalistiskt förhållningssätt som ser antroposofin som en religion styrd av upphovsmannen. Visst finns det steinerister i det här landet, men denna gruppering är en försvinnande minoritet som inte har spelat någon roll i den process som givit upphov till antroposofins goda rykte.

Om man skulle karakterisera skillnaderna mellan dessa båda förhållnings-

sätt, kan man säga att steineristen styrs medan antroposofen *inspireras* av antroposofin. Där steineristen tolkar allt bokstavligt och har en okritisk hållning till Steiners texter, intresserar sig antroposofen för antroposofins grundläggande intentioner och deras förhållande till en föränderlig tid. Det är en flexibel och självständig hållning, som på intet sätt strider mot sunt bondförnuft.

Det är uppenbart att Blomqvist aldrig varit antroposof i ordets egentliga mening. Allt han publicerat i ämnet antroposofi visar oss en tvättäkta steinerist. Han har aldrig inspirerats, han har fjättrats i en tro. Därför blir hans kritik i allt väsentligt en kritik av steinerismen – inte antroposofin. Följaktligen är det irrelevant när Blomqvist ställer den svenska antroposofiska rörelsen till svars för de Steiner-citat han ständigt gräver fram.

Bland de 6 000 föredrag Steiner hållit finns naturligtvis tidsbundna uttalanden, oklarheter som härrör från bristfälliga stenogram och här och där rena sakfel. Det vore märkligt om det vore annorlunda – det rör sig om över 300 band!

För en steinerist kan upptäckten av sådana ofullkomligheter kanske kännas ödesdiger. För en antroposof ändrar de inget i sak. Tror Blomqvist på fullt allvar att några obegripliga uttalanden av Steiner plötsligt skulle ogiltigförklara praktiskt fungerande verksamheter och ett djupt känt livsengagemang? En allvarligt sökande pragmatisk livshållning, inspirerad av antroposofiskt färgade ideal har för länge sedan lämnat den osjälvständiga avhängighet av personbundna utsagor som Blomqvist i sin naivitet fortfarande tror är avgörande.

Antroposofier "företräder" inte allt Steiner sagt, som Blomqvist tycks tro, av den enkla anledningen att få har läst alla hans föredrag. Hur skulle de kunna företräda allt det de ännu inte har något förhållande till? När Blomqvist tror att han kan ställa den antroposofiska rörelsen till svars med citatviftande och fundamentalistiska tolkningsmodeller, har han bara visat att han inte förstått grundläggande antroposofiska bevekelsegrunder och deras konsekvenser i det praktiska arbetet. Det är som att ställa dagens socialdemokrati till svars för saker Hjalmar Branting sagt.

Blomqvist framför inte en aktuell kritik av den antroposofi som företräds i det här landet idag. Hans kritik har därför mycket lite att göra med den rörelse den är adresserad till.

Gåvor

Hjalmar Kehlman, Farsta, 300:-, K. Lidberger, Sollentuna, 20:-, Curt Löfgren, Öjebyn, 25:-, Thomas Andersson, Oviken, 95:-. Hjärtligt tack!
Red

Glöm inte att fylla i Ditt namn och Din adress på postgirotalongen, när Du betalar prenumerationsavgiften!

3-årig utbildning i FELDENKRAIS-metoden med Yochanan Rywerant som lärare. Arr. Feldenkraiskonferensen i Stockholm.

Inf. G. Iverus, tel. 08/25 86 55. Nockebytorget 6, 161 41 Bromma

DEN STÖRSTA FRIHETEN

Ge ord som läker själen i julklapp! Nu kommer ett urval av EVA JAGRELLS dikter med några helt nyskrivna i en liten presentbok DEN STÖRSTA FRIHETEN.

Ge den till Dig själv eller någon annan, som behöver lite extra luft under vingarna.

Boken kostar 45:- (plus 10:- i porto o. exp.avd.). Sätt in 55:- på bg. 5681-1946, så kommer boken.

Du kan också skriva eller ringa till:

Förlag FÅGEL FRI
Wingegat. 6
312 30 Låholm
0430-130 32

I vardagen möter jag sällan människor med mina intressen, därför önskar jag brevvänner som delar dem: andliga ting (främst Martinus kosmologi), TM, astrologi, skönlitteratur, musik. Jag är gravt synskadad men kan läsa maskinskrivet och textat med optiska hjälpmedel. Ljudbrev går också bra. Svar till "Vetgirig", Sökaren f. v. b.

New Age rocker – finns Du? Kombinationen är kanske ovanlig, men jag hoppas att Du finns! Du man som, liksom jag, lever New Age i tanke och kärlek, men som ändå trivs på rökiga klubbar med dunkande hårdrock. 26-årig kräfta/lejon i Stockholm söker sin långhåriga, rock-älskande tvillingssjäl med förkärlek för Richard Bach, Shakti Gawain m fl. Var finns Du som kan dela både min livsfilosofi och min musiksmak, och den livsstil som denna kombination medför? Svar till "Love Ain't No Stranger", Sökaren f v b.

Inbetalningskort

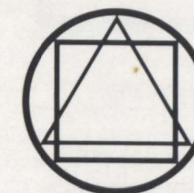
för prenumerationsförnyelse medföljer detta nummer.

Det går ut med hela upplagan. Några har redan förmyat sin prenumeration; de kan kasta inbetalningskortet, eller ge det till någon annan.

"SUNRISE"

är en Engelskspråkig tidskrift från TEOSOFISKA SAMFUNDET – PASADENA

Pris 60:- för 6 nr/år. Skriv gärna och begär ett gratis ex. till Anne Eek, Eriksbergsgatan 18, 114 30 Stockholm.

Vad är Rosenkorset?

LECTORIUM ROSICRUCIANUM, Det Gyllene Rosenkorsets Internationella Skola förmedlar i vår tid den Universella Befrielse läran om Transfigurationens process. Denna skola vänder sig till de människor som känner att det förutom den kända världen måste finnas något annat, och

som längtar efter detta Gudomliga andra. För dessa visar LECTORIUM ROSICRUCIANUM en praktisk väg som först leder till djup självkännedom, till en upplevelse av vårt jagbundna medvetande som binder oss till materien och sätter gränser för vår frihet. Målet för Lectorium Rosicrucianum är dock inte enbart filosofisk undervisning om människan och hennes kosmiska väsen, om hennes varifrån och varthän, utan även om hennes strukturella förmåla till ande, själ och kropp. Denna förändringens väg försöker Lectorium Rosicrucianum omsätta i gärning över hela världen.

Information om Rosenkorsets Lära och Mål kan fås genom:

LECTORIUM ROSICRUCIANUM
Bergsradsvägen 92
121 58 JOHANNESHÖV

Nya tidskrifter

I mitten av oktober kom första numret av kvartalstidningen *Goda Nyheter*, med journalisten Mona Sundquist som drivande kraft. Den är ett proffsigt arbete. Man kan läsa om "alternativa nobelpriset", Amnestys verksamhet, Rolf Österbergs idéer om företagsamhet, Dag Romells tankar om kreativitet, ny behandling mot högt blodtryck, goda datanyheter, konsten att förlåta, att bön hjälper sjuka och en intervju med Svenska Dagbladets chefredaktör Bertil Torekull. Flera av inslagen är av New Age-typ.

Första numret är klart intressant och lovar gott för framtiden. Jag hoppas dock att *Goda Nyheter* inte blir en tummelplats för tveksamma New Age-idéer. Tidningsidén är alltför god för att förstöras av New Age-flum. (Till *goda* New Age-idéer hör Rolf Österbergs funderingar kring vitsen med arbete.)

Adress: Goda Nyheter, Box 2059, 103 12 Stockholm.

Hösten -90 dök också *Följeslagare* upp med sitt första nummer. Eldsjälen bakom heter Mikael Ranerås. Tidskriften är obunden men vill föra fram bland annat Baileys, Blavatskys och Laucencys läror, som redaktionen betraktar som esoterisk kunskap.

I nr 1 kan man läsa ett avsnitt ur en ny bok av Lars Adelskog, glimtar ur den esoteriska historien samt om klärvoajant forskning, "ekonomi utan ränta och inflation" (JAK-rörelsen), samarbete i den nya tiden, konst och samhällets förnyelse och en intervju med Nina Harder på Café Pan.

Adress: Förnyelse, c/o Ström, Slipgatan 15, 117 39 Stockholm.

Kanske vi levttidigare

Den amerikanske psykiatern Raymond A. Moody blev världskänd genom sina böcker om nära-döden-upplevelser. Under senare år har han också intresserat sig för tidigare-liv-upplevelser och skrivit en bok om sådana, *Coming all the way back* (1990) vilken har översatts till svenska av läkaren Göran Grip och getts ut av Natur och Kultur: *Tidigare-livupplevelser* (1990).

Moody säger inte att reinkarnation är förklaringen till de märkliga upplevelsena, men han uttrycker sig inte kategoriskt, utan tveksamt: "Vad är nu dessa upplevelser för någonting? De är åtminstone återspeglings av vad som finns djupt nere i vårt undermedvetna. Och de kan rent av vara bevis för att det finns liv före livet."

Moody's svar på frågan "finns reinkarnation?" blir "kanske!".

Boken är värdefull och mycket intressant för en sökare genom att den objektivt och mångsidigt redogör för fenomenet tidigare-liv-upplevelser. Läsaren får dra sina egna slutsatser.

Den bild som Moody målar upp av fenomenet är motsägelsefull. Vissa fakta tycks stödja reinkarnationshypotesen – tex att man funnit den upplevde personens namn i gamla kyrkböcker – medan andra verkar strida mot den. En säker slutsats synes omöjlig att dra.

Fenomenet är i alla händelser ytterst märkligt. De mentala bilderna känns precis som minnen av något som hänt alldeles nyligen.

Moody har själv många gånger gått tillbaka i tiden och upplevt tidigare liv, och han har som psykiater behandlat åtskilliga

patienter med metoden regression till tidigare liv, tydligen ofta med gott resultat, så han har goda egna erfarenheter. Ändå säger han inte att reinkarnation måste vara förklaringen till upplevelsena. Men alla regressionsterapeuter han haft kontakt med tror på reinkarnation. "De har blivit övertygade, både genom sina patienters och sina egna personliga upplevelser, om att minnet överlever döden och finns djupt nedlagt i vårt sinne."

Att "minnena" ibland har klara och tydliga naturliga förklaringar är uppenbart. I ett fall fanns förklaringen i gamla familjefilmer med exakt de scener som upplevts under en regression till tidigare liv. Men det finns också fall som är svåra att förstå – och som är väl förenliga med reinkarnationshypotesen. "Hur kan jag förklara de få förbryllande fall där en tidigare-livupplevelse faktiskt stämmer med en verklig människas liv i det förflutna? Jag kan inte förklara dem och det kan inte vetenskapen heller." Strömmen av bilder utgör en av sinnets gåtor. Bilderna bevisar inte att reinkarnation finns, "men de är förvisso bevis för att det finns en rik och meningsfull värld bortom vardagsmedvetandet".

Moody nämner flera olika förklaringsmodeller, utan att ta ställning för någon av dem. Han nämner exempelvis att det mänskliga sinnet vid koncentrerad avslappning ofta håller sig sysselsatt med självfabricerade fantasier. Vid regressionshypnos kan även dolda minnen komma upp i medvetandet, varvid händelser, som upplevs som tidigare liv, skapas.

Ett intressant och roligt inslag i boken är där Moody beskriver försök att se tidigare liv i en kristallkula. Det tycks röra sig om ett verkligt fenomen: bilder dyker upp i kulan – frågan är hur de skall tolkas. Jag blev så fascinerad att jag skickade efter en kristallkula.

Översättaren, Göran Grip, skriver i ett brev till Sökaren bland annat: Moody "gör tydlig skillnad mellan beskrivningen av fenomenet tidigare-livupplevelse och tolkningen av det. Och framför allt visar han hur man kan använda sig av detta intressanta fenomen oberoende av hur man tolkar det. Nästan vem som helst kan få en tidigare-livupplevelse med hjälp av till exempel hypnos eller självhypnos. Och det har visat sig att oberoende av om man tror på reinkarnation eller ej har ens tidigare-livupplevelse mycket stor relevans för ens liv."

Alla som är intresserade av reinkarnationstanken bör läsa Moodys bok!

SM

Det "spökar" på Vettinge

Skånepågen, religionspsykologen, författaren, journalisten, översättaren, forskaren och äventyraren Örjan Björkhem, som till pionjären inom svensk parapsykologi John Björkhem, är mannen som gör vad som fal-

ler honom in. Nu har han hittat på en metod som innebär det genombrott inom parapsykologin som världen har väntat på: psi-fenomen som kommer när man kallar på dem!

På Örjans kurser dräller det av omöjliga fenomen: klärvoajans, psykometri, prekognition, psykokinesi, spökeri. Fast något vetenskapligt genombrott rör det sig ändå inte om. Glade Örjans metod är inte strikt vetenskaplig, och det är han ju väldigt medveten om. Från akademisk forskarsynpunkt är den slarvig. Ändå kanske den visar på något betydelsefullt som verkligen existerar.

Den under flera decennier dominerande metoden inom parapsykologin, laboratorieförsök med statistisk utvärdering, har visat sig ofruktbar; de tunga bevisen har uteblivit. Örjan underkänner Rhine och dennes efterföljare. Han går en annan väg, en praktisk psi-framskapande väg; han åstadkommer en atmosfär där deltagarnas världsbild gungar och där de tror att omöjliga fenomen kan hända när som helst – och med en hel del hjälp på traven kan de flesta människor faktiskt prestera det till synes otänkbara.

Örjan rapporterar om sina tankar och experiment i boken *Praktisk parapsykologi* med undertiteln *Paranormala fenomen i vardagslivet* (Zindermans förlag 1990). Alla människor har paranormal förmåga, poängterar Örjan, och det går i allmänhet att locka fram den. Nyckeln är hans teori om *händelsehorisonten*: när gränserna för vad som anses möjligt tillfälligt vidgas, skapas förutsättning för det "övernaturliga" att hända.

Kanske är Örjan i Simrishamn en parapsykologins nydanare, ett namn som i framtiden kommer att nämnas med bänan och respekt i vetenskapliga sammanhang: mannen som med ganska enkla åtgärder löste upp den gordiska knuten och visade upp en rad psi-företeelser, som kullkastar den materialistiska verklighetsuppfattningen. "Det var på Vettinge herrgård det började." Eller också kommer andra forskare att utveckla och förfina hans metod och ta åt sig äran – eller så kommer andra, som försöker upprepa hans resultat att misslyckas, varefter metoden kommer i vanrykte och fördöms som ovetenskaplig.

Det är i alla händelser märkliga ting som Örjan berättar om; och det är svårt för läsaren att tro att de allesammans har "naturliga" förklaringar – åtminstone om han inte hör till "skeptikernas" gudsförgätna skara.

SM

Kontakt med andevärlden?

Den italienske advokaten Lino Sardos Albertinis son Andrea försvann 1981. Troligen blev han mördad, men kroppen påträffades aldrig. I sorgen efter sonen sökte advokaten upp ett skriftmedium, och genom den automatiska skriften tycktes han få kontakt med den bortgångne. Andrea berättade att han blivit dödad av några män

och att kroppen slängts i floden Po. Han gav noggranna anvisningar om var kroppen fanns, undersökningar gjordes, men kroppen hittades inte.

Den plats i floden som Andreas ande hade pekat ut, fotograferades med infrarött ljus, och anden ritade genom mediet i konturerna av sin kropp på ett par av fotona. Det går att tolka in ett ansikte i bilden, men man kan på samma foto, med en gnutta fantasi, även tolka in flera andra ansikten och människokroppar.

Meddelandena från Andrea övertygade fader om att han verkligen hade kontakt med den bortgångne sonens ande, och han skrev en bok, *Livet efter döden existerar!* (Zindermans 1990, svensk översättning av Livia Buizza).

Albertini reflekterar inte på ett vetenskapligt kritiskt sätt, utan tänker som katolik i mer religiösa banor. Någon god bekantskap med den parapsykologiska forskningen rörande medialitet visar han dessvärre inte. Det är lätt att förstå att personer utan riktig kännedom om hur gåtfullt det mänskliga medvetandet är, och om relevant forskning och problemställning, kan fås att tro på den automatiska skriftens sanning. Bevis för ett liv efter detta utgör de relaterade händelserna inte, men det tror Albertini. I sorgen efter sonen har han letts av sina känslor och inte förmått göra en professionell analys.

SM

På upptäcktsresa till den inre trädgården

I Shakti Gawains nya bok *Den inre trädgården* (Energica Förlag) tar författarinnan oss med på sin egen personliga livsresa. Hon vill ge en bild av sig själv och sin väg till sin egen inre trädgård samtidigt som hon ger en bild av mänsklighetens möjlighet att återvända till paradiset trädgård.

Boken består av fyra huvuddelar: Jordens väg, Min väg, Människans väg och Din väg.

Den första delen av Jordens väg innehåller en intressant kort världshistoria, tankar om den vändpunkt vi befinner oss vid samt exempel på möjligheter till transformation av världen.

Del två som handlar om Shakti Gawains liv, är den dominerande delen i boken. Den är i mitt tycke alltför lång med ingående skildringar av collegetiden, alla pojkvänner och otaliga utlandsresor. Kanske är det typiskt amerikanskt att skriva så här. Då och då glimtar intressanta upplysningar förbi i raden av älskare, vänner och andliga lärare. Avsnittet om hur Shakti Gawain blir medveten om sin egen "skugga" och möter den är betydligt mera givande. Det gäller att ta hand om olika sidor hos sitt inre barn och integrera det i sin personlighet.

Människans väg som är den tredje delen i boken är en kort fabel om hur den manliga sidan hittar tillbaka till sin kvinnliga del.

Den avslutande delen innehåller vägledning och övningar riktade till läsaren. Olika

sorters meditationer möter här liksom ett förslag på en användbar kommunikationsprocess för att lösa problem och relationer. "Att leva i ljuset" är för mig Shakti Gawains viktigaste bok. "Den inre trädgården" framstår mera som en lättviktare. Kanske bidrog också den fina och fantasifulla omslagsbilden på "Den inre trädgården" till att mina förväntningar skruvades upp alltför högt.

Eva Jagrell

Diktord

Det återfunna ordet heter en diktsamling av Inga Lindsjö (bokförlaget Artemis 1990), 32 sidor mycket korta dikter, med sorgsenhet, med ljus, med andliga insikter. Formen är opretentiös, formuleringarna ibland träffande. Läser man dikterna sakta, erfar man känsligheten.

Molnet

Ljuset finns alltid. När ett moln skymmer solen är jag det molnet.

Närvaron

En glad katt kommer emot mig. Jag ser i den närvarons tecken.

Häftet kan beställas direkt från författarinnan. Det kostar 40 kronor. Postgiro: 413 25 49-9.

SM

EN SJÄLVBIOGRAFI

Alice A. Baileys böcker är klassiker inom den esoteriska filosofin. Eftersom de är under översättning till svenska har under senare år allt fler kunnat ta del av den djupa visdom som de rymmer. Men vem är kvinnan bakom verket?

Det kan Du få veta genom att läsa hennes självbiografi som nu har kommit på svenska. I den skildrar hon med kärv uppriktighet sin dramatiska väg från en skyddad engelsk överklassstillvaro, via förkunnande av kristen fundamentalism, till det mentalt telepatiska skrivsamarbetet med Mästaren D.K.

Det verkligt centrala i denna bok är dock den uppmuntran den skänker genom att tydligt visa på ett generellt mönster för det mänskliga livet – de personliga svårigheterna väcker en andlig strävan, som om den är uthållig och ärlig leder till ett själsstyrt tjänande.

En självbiografi erhålles enklast genom förskotts betalning av 150:- till postgiro 43 58 04-0.

Stiftelsen Tibetanens Bokfond
Box 220
142 02 Trångsund

VATTUMANNEN

FÖRLAG & BOKHANDEL

...är Sveriges äldsta, fristående bokhandel för esoterisk litteratur.

Vi har också ett gott sortiment av tal- och musikkassetter för meditation och avspänning m.m.

Krystaller, halvädeltstenar – både oarbetade och som smycken. Slagru- tor, pendlar, tarotkort, zonerapikort.

Datahoroskop och biorytm etc.

Du kan beställa diverse kataloger över bok- och musiksoriment Data- listor över hela vårt boksoriment kan du få mot en mindre kostnad. Beställ i så fall en ämnesområdeslista först. Ur den kan du sedan välja de områ- den som intresserar dig.

VATTUMANNEN, Box 45096, 104 30 Stockholm
(Drottninggatan 83) 08-10 96 15, 10 69 15

Substansen som är universums grund

Verkligheten är medvetande, hävdar indiska mystiker. Allt som existerar är tankar i medvetandesubstansen. Materiens värld är en illusion – *maya* – så tillvida som den inte existerar annat än som idéer i medvetande eller – som det ibland sägs – är medvetande i grov, förtätad form. Brahma (Skaparen) vars väsen är medvetande (Brahman) tänker fram hela universum.

Verklighetens grund har, enligt mystikerna, ingen början och inget slut. Den bara ÄR, tidlös, odelbar och oföränderlig, men den materiens illusoriska värld som springer fram ur Brahmas tänkande, förändras ständigt i en process av tillblivelse, varande och förgängelse.

Enligt mystiker finns alltså ingen materia i detta begrepps traditionella betydelse. Samma slutsats har moderna fysiker dragit.

Den store engelske fysikern Sir Arthur Eddington sa att universums yttersta stoff är tankestoff, Sir James Jeans ansåg att universum mer ser ut som en stor tanke än som en stor maskin, och den svenskamerikanske astronomen Gustaf Strömberg talade om "universums själ".

Materiens värld, så som den uppfattas genom våra sinnesorgan, är inte alls solid till sitt väsen. Atomen liknar inte, så som man förr trodde, ett solsystem i miniatyr: det är inga fasta materiella elektroner som kretsar kring en fast, materiell kärna. Nobelpristagaren i fysik Werner Heisenberg sa att försöket att tänka på elementarpartiklar i visu-

ella termer är att totalt missförstå dem. De är inga ting.

Den materialistiska, mekanistiska uppfattningen av verkligheten är död. I stället finner vi bevis för att vi lever i ett universum som i sitt väsens grund är ett skapande medvetande och som ständigt förbättrar sina skapelser till allt högre medvetande och intelligens och allt mer komplexa strukturer.

Den yttersta verkligheten är alltså inte materia i traditonell mening, men inte heller tomhet, utan snarare ett medvetet väsen med intelligenta tankeprocesser och skaparförmåga.

Enligt mystiker är verklighetens grund samma substans som utgör vår egen innersta mänskliga kärna. Vårt djupaste väsen är alltså samma verklighet som är alltings andliga väsens-kärna. Vi kan se på varje ting och säga: Det är jag. Allting är jag i skilda former. Jag är ekorren, elefanten, vilden och vetenskapsmannen, torteraren och den torterade, segraren och den besegrade, lärdomsljuset och den dumme. Till mitt väsen är jag Ett med *allt*. Och jag är Ett med Brahman, Guds väsen.

Mitt innersta väsen är Substansen som är universums grund.

Substansen tänker och skapar. Det är en insikt som är mystikens och som vetenskapen nu närmar sig.

Vad är då *meningen* med allt. Finns en mening?

Meningen kan vara att universum söker sin fulländning.

SM

Innehåll

Birgitta Manners Stålhammar:

Per Ragnar – livsresenär med många yrkeskostymer 2

Iris Mattsson-Kihlman:

Ayur-Veda 4

Nils-Olof Jacobson:

En ande i datorn – eller en spricka i tiden? 8

Susan Smith Jones:

Om sinneslugn, ensamhet och tystnad 12

Ann-Caroline Manhof:

Consensus (dikt) 15

Kristina Bryngel:

Två dikter 15

SM:

Eva Jagrell drar sina strån till New Age-stacken 16

Eva Jagrell:

Kärleksmeditation (dikt) 17

Per Frisk och SM:

Michel Gauquelin – en forskare som stöder astrologi 18

Rolf Ejvegård:

Parapsykologin i Utrecht nu ett minne blott 22

Raymond A. Moody:

Att skåda i kristallkula 26

Inga Lindsjö:

Dikter 30

Åsa Freij:

En tidningsidé: bara goda nyheter 31

Mona Sundquist:

"Vi har en bärbar himmel inom oss" 32

Brev

35

Johannes Ljungquist:

Replik till Håkan Blomqvist 36

Recensioner

38

SÖKAREN

Oberoende tidskrift för livssynsfrågor.

Redaktör och ansvarig utgivare:

Sven Magnusson

Adress: Östra Kanalgratan 18,
652 20 Karlstad

Telefon: 054-11 16 89

Prenumerationspris:

Helår (8 nr) 195:- (1991: 220:-)

Halvår 105:- (1991: 120:-)

Postgiro: 706047-8

Bankgiro: 372-8128

Annonsspriser: (moms tillkommer):

Helsida 1.300:-, halvsida 750:-
småannonser 25:- per spalt-cm, men
minst 75:-

Wallin & Dalholm Boktr AB,
Lund 1990

ISSN 0038-0504

NYHET!

ÄNTLIGEN HAR BOKEN OM VETTINGE KOMMIT!

ÖRJAN BJÖRKHEM

PRAKTISK PARAPSYKOLOGI

Paranormala fenomen i vardagslivet

ZINDERMANS

PRAKTISK PARAPSYKOLOGI

Religions-, och parapsykologen Örjan Björkhems nya bok **Praktisk parapsykologi** (Zindermans 1990) har underrubriken **Parapsykologi i vardagslivet**, men egentligen kunde det ha stått: **Det spökar på Vettinge!**

För det är vad boken handlar om, de "spöken" eller rättare sagt paranormala fenomen Örjan Björkhem och Dzintra och Göran Klingborg tillsammans med alla kursdeltagarna och gästande medier lockat fram och studerat på Vettinge herrgård under avspända former.

Fenomenen kommer nu för första gången "när man kallar på dem" vilket innebär ett verkligt genombrott för parapsykologin!

Efter att ha gett en översikt av parapsykologins historia fram till nutiden diskuterar Örjan Björkhem på ett lättillgängligt sätt teorin som ligger till grund för kurserna, nämligen att paranormala fenomen lättare gör sig gällande i en glad och avspänd och förväntansfull, men för den skull inte okritisk atmosfär. Han berättar om psykometri ("föremålsläsning") och hypnos och avslappning, om att "se" och "höra", travelling clairvoyance, kristallskådning, spådomar och andra upplevelser – och om försöken att ge kursdeltagarna en så komplett och objektiv bild som möjligt av det paranormala området.

Vad är normalt och vad är paranormalt? Vad är medial begåvning? Som boken visar har kursdeltagarna på Vettinge helt enligt Björkhems teorier visat prov på häpnadsväckande paranormala förmågor. I kapitel efter kapitel ger han en lättöverskådlig bild av vad som hänt och vilka resultat man fått – den första sammanställningen av det stora foto-, band- och videomaterial som samlats ihop på Vettinge sedan kursstarten 1987.

Boken tar också upp det kanske egendomligaste av alltihop – hur kursdeltagarna förändras, hur de tycker att också deras vanliga liv har fått ett nytt, mer spännande och positivt innehåll.

Örjan Björkhem diskuterar också medier och deras psykologi. På Vettinge deltar både svenska och engelska medier under kurserna och ger privata och offentliga seanser, och de kursdeltagare som varit med på Londonresorna har som regel mött både Doris Collins, Robin Stevens och Odile René. Örjan berättar om Doris Collins clairvoyance- och healingförmåga och Robin Stevens framgångar med det klassiska "stolsexperimentet".

I sammanhanget skildrar han också den spännande bakgrunden till utgrävningen av den gamla katedralen i Glastonbury, en av Englands äldsta kultplatser dit Englandsresenärerna också brukar fara.

Men **Praktisk parapsykologi** handlar alltså först och främst om vad kursdeltagarna på Vettinge själva har åstadkommit. Det är ingen gör-det-självt-bok – tvärtom varnar Örjan Björkhem uttryckligen för eget experimenterande utan sakkunnig ledning – utan snarare en arbetsbok. Alla som deltagit i de här kurserna kan intyga att hur trevligt man än har det är det många uppgifter att lösa och stora krav på arbetsinsatser från deltagarnas egen sida. På Vettinge sitter man inte av långa föredrag och ockulta teaterföreläsningar – på Vettinge arbetar man, gör praktiska experiment med den yttre och inre verkligheten, med det man tror sig veta och det man nätt och jämnt anar.

För första gången någonsin kan man här styra de paranormala fenomenen.

Och det är på det viset man gör världen större, vidgar sina egna gränser och börjar inse att man står mitt i Äventyret!

Du har nu chansen att köpa PRAKTISK PARAPSYKOLOGI till förmånspris genom att beställa på nedanstående beställningssedel. Även andra av Zindermans böcker kan Du beställa samtidigt till förmånspris (se nedanstående förteckning). Porto tillkommer.

Dock alltid portofritt om Du förskottsbetalar till vårt postgirokonto nr 433 29 24-2 (skriv i så fall beställningen på postgirotalongen och skicka inte in denna beställningssedel).

Lägg bara beställningssedeln på brevlådan. Zindermans har redan betalat portot. Glöm inte skriva namn och adress längst ner på beställningen!

Härmed beställes nedan förkryssade böcker:

Sänd alla böcker på en gång ☐

Sänd bok/böcker per månad ☐

			Ditt förmånspris
☐	Björkhem, Örjan: PRAKTISK PARAPSYKOLOGI Paranormala fenomen i vardagslivet. Ill.	inb. 144 s.	138:–
☐	Björkhem, Örjan: DJÄVULEN MOBILISERAR Paranormal roman om en svensks upplevelser i Indien.	inb. 297 s.	130:–
☐	Björkhem, Örjan: SIAREN FRÅN FINDUS Om svenska medier och siare.	inb. 209 s.	110:–
☐	Doncic, Obrad: DRÖMMAR Om drömforskning och drömtolkning	inb. 190 s.	120:–
☐	Doncic, Obrad: DRÖMSYMBOLER Handbok i drömtydning enligt modern drömforskning.	inb. 150 s.	120:–
☐	Doncic, Obrad: VID GRÄNSEN TILL DET OKÄNDA Modern parapsykologi.	hft. 220 s.	112:–
☐	Johnson, Martin: PARAPSYKOLOGI Försök till forskning i upplevande och kunskapens gränsmarker.	inb. 200 s.	120:–
☐	Jarvis, D. C.: FOLKMEDICIN Hälsohemligheter som kan förlänga livet och ge kraft och styrka åt ung och gammal.	hft. 172 s.	88:–
☐	Jacobson, Nils-Olof: LIV EFTER DÖDEN? Om parapsykologin, mystiken och döden.	inb. 350 s.	142:–
☐	Jonson, Bert Yoga: ASTROLOGI Så gör du ditt och andras horoskop.	inb. 160 s.	108:–
☐	Sardos, Lino: LIVET EFTER DÖDEN EXISTERAR! Ett ovanligt och noggrant dokumenterat vittnesbörd. Ill. NYHET!	inb. 164 s.	155:–
☐	Yogson, Bert: REINKARNATION, SEXUALISM, LIVSÖDE En bok om återfödelse och androgynitet. Ill.	inb. 170 s.	158:–

Namn:

Adress:

Postadress:

Frankas ej.
Zindermans
betalar
portot.

Zindermans

SVARSPOST

410355700

404 01 GÖTEBORG

Via Förlag presenterar

Toni Packer

Seendet som inte vet

Toni Packer, lärare på Spring Water Center i USA, född i Tyskland 1927, blev elev till Roshi Philip Kapleau (författare till bl a "Zens tre pelare") och 1971 lärare på hans Zen center i Rochester.

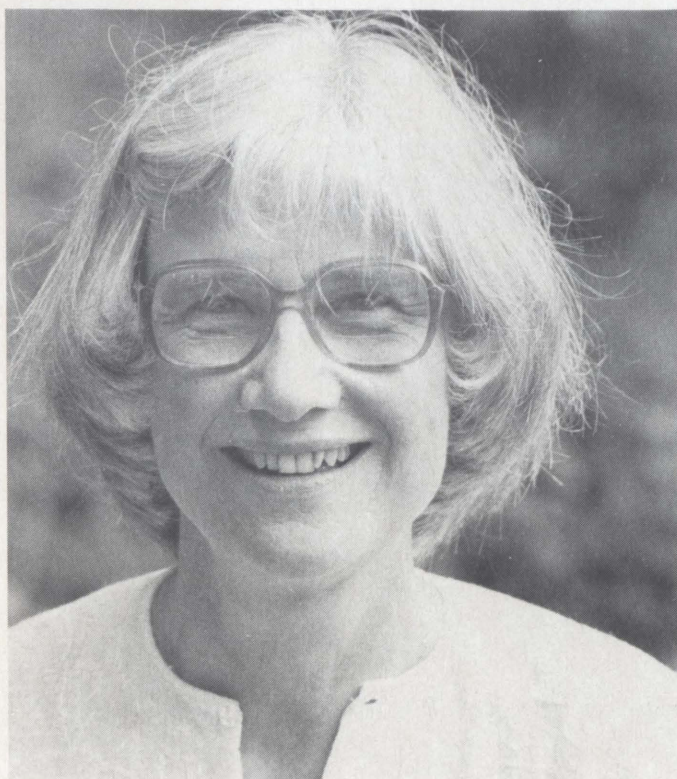
Hennes möte med J Krishnamurtis arbete förstärkte och renade ett djupt ifrågasättande av alla etablerade former och traditioner - inklusive den zenbuddistiska tradition hon deltog i. Hon lämnade centret 1981 och startade sitt eget, där hon undervisar, ger föreläsningar, leder meditationsretreater och träffar människor individuellt.

...Tonis absoluta ifrågasättande och insikt i tankens, känslans och viljans handlingsmekan-

nism närmar sig Krishnamurtis, dvs den nakna konfrontationen med "jaget" - den ständiga strömmen av programmerade tankar, känslor och föreställningar och impulser som styr våra liv. Här följer några smakprov ur hennes bok:

"Zenarbetet är *inte* sökande efter trygghet, skönhet och inspiration eller ett sätt att ge uttryck för sig själv. Det är ett ifrågasättande av alla band och beroendeförhållanden, deras orsaker och verkningar, det är att på egen hand komma underfund med om frihet från band överhuvudtaget är möjlig...

Zenarbetet på meditationsmattan och i det dagliga livet innebär att man blottlägger detta

ständigt återupprepade förlopp. Att fullständigt se in i dess djupaste ursprung är befrielse från det...

Det finns inte någon religiös dogm i det här arbetet. Människan kan vakna upp till sanningen - odelbarheten, klarheten, helheten och medkänslan i seende och handlande...

I uppvaknandet till livets odelbarhet och helhet försvinner vreden, begäret och sorgen...

Bara i det klara oförmedlade seendet är frigörelse möjlig från den tvångströja som begrepp, åsikter, fördomar, fruktan, övertygelser och vidskeplighet innebär...

Det finns inte någon konkret belöning i detta. Att sitta, andas, vara uppmärksam och förstå - kan allt detta äga rum för sin egen skull...?

ETT MJUKT, JORDNÄRA VARDAGS-ZENARBETE I KRISHNAMURTIS RADIKALA ANDA

Boken är en samling artiklar, brev och samtal. Den innehåller också författarinnans kommentarer till frågor som berör uppmärksamhet, sorg, auktoritet, förhållandet andlig ledare och elev, religiös tradition med mera.

RECENSION

Toni Packer är en zenlärare som från början arbetade under Philip Kapleau, men som efter fjorton år som elev till denne lämnade hans center och grundade ett eget. Nu har

VIA givit ut hennes kortfattade bok *Seendet som inte vet* (1989) i svensk översättning av Alf Henriksson, med anföranden, korrespondens och nedtecknade frågestunder.

Det är inte svårt att förstå att hon i längden inte kunde verka under Kapleau. Hennes bok visar ingenting av dennes auktoritära inställning. Till skillnad från många zenbuddister vill hon inte göra någon kategorisk skillnad mellan "lärare" och "mästare". Hon ställer inga krav på att hennes elever skall ha enbart henne som lärare och inte någon annan, hon säger sig inte betrakta sina elever som sina barn och hon vägrar att tala om för dem vad de skall göra och vad de skall låta bli.

Över huvud taget innehåller boken inte många föreskrifter, och inte många påståenden, men desto fler frågor. Författaren undviker medvetet att framhäva sin egen person och sina egna åsikter. Istället blir de många frågorna en spegel som hon håller fram mot läsaren, och som denne om han är klok passar på att kasta en ordentlig blick i.

Och så mycket mer kan man inte begära av en buddistisk meditationshandledning. Visserligen har den sjätte zenpatriarken Hui Neng i en berömd vers påpekat att det inte finns någon spegel, men det betyder ju inte att man skall låta bli att titta i den så länge man tycker sig se den. Zentraktionens paradoxer får inte förväxlas med beatnikflum, och att förneka sina illusioner är inte detsamma som att ha blivit fri från dem.

Gunnar Gällmo

BESTÄLLNINGSKUPONG

Till VIA Förlag, Box 5069, 123 05 Farsta, tel 08-6049015

Jag beställer härmed

.....ex av Toni Packers bok "Seendet som inte vet", Pris 70:-
ISBN 91-86582-02-X.

Namn:.....

Adress:.....

Postadress:.....

Frakt och expavg. 10 kr tillkommer

J. KRISHNAMURTI

att vara fri

Via Förlagsgemenskap

Via Förlag presenterar

J. KRISHNAMURTI

Att vara fri

Jiddu Krishnamurti föddes 1895 i Indien, utbildades i Frankrike, England och USA. Som andlig lärare tog han avstånd från alla religiösa sekter och organisationer. Han förkastade begreppen lärare och lärjunge och ansåg att varje människa måste vara sin egen lärare. Krishnamurti reste världen runt hela sitt liv till sin död 1986 och lyssnade till människors problem och bekymmer. Han diskuterade med dem, höll många föreläsningar och gav ut många böcker samt audio- och videokassetter om mänsklighetens belägenhet och de eviga livsfrågorna. VIA förlag har i svensk översättning även givit ut "Om att leva" och "Bortom våldet".

J. Krishnamurti som var en av vår tids stora forskare och lärare i tankeprocessens

verkliga struktur och funktion ville inte kalla sig filosof eller mystiker. Han sade att hans ord är som en spegel där vi kan betrakta vår natur och det kaos vi skapat i vår tillvaro. Och att den som ser klart, förändras. Var och en kan helt oberoende av andra genomföra en förändring inom sig själv och i sitt förhållande till omvärlden.

Han hävdade att vi måste bli fria från våra präglingar - från auktoriteters och konventioners tryck, från oroande tankar, från rädsla. Vi måste också inse hur all konkurrens och ambition oupphörligen försätter oss i konflikttillstånd. Den som kan se sig själv klart och förbli

tyst inför det han ser, blir fri och fylld av energi och glädje.

Vägen till befrielse är enligt Krishnamurti meditation som inte innebär vegeterande passivitet utan total uppmärksamhet, ett återvinande av barnets friska synsätt.

"Att vara fri", i redigering av Mary Lutyens är en syntes av Krishnamurtis djupa och psykologiskt förankrade visdom. Hör följer ett utdrag ur boken:

"Alla yttre förändringar som förorsakats av krig, revolutioner, reformationer, lagstiftning och ideologier har fullständigt misslyckats i sina försök att ändra den mänskliga naturen och därigenom samhället. Må vi människor som lever i denna ohyggliga värld fråga oss: Kan detta samhälle som bygger på konkurrens brutalitet och fruktan få ett slut? Inte som ett intellektuellt begrepp, inte som en förhoppning utan som ett faktum, så att sinnet blir friskt, nytt och oskuldsfullt och kan skapa en helt ny värld? Det kan endast ske, tror jag, om var och en av oss inser den centrala sanningen, att vi som individer, som mänskliga varelser bär hela ansvaret för tillståndet i världen, i vilken världsdelen vi än må bo och vilken kultur vi än må tillhöra."

RECENSION

"J. Krishnamurtis arbete är genomsyrt av vad som kan kallas essensen av en vetenskaplig ansats när denna betraktas i sin absolut högsta och renaste form...

Krishnamurti betonar ständigt att han på intet sätt är någon auktoritet. Han har gjort vissa upptäckter och han gör helt enkelt sitt bästa för att göra dessa tillgängliga för dem som kan lyssna. Det är här jag råkade på det som jag upplever vara Krishnamurtis största upptäckt. Vad han allvarligt föreslår är att all denna oordning som är grundorsaken till så mycket elände och sorg i världen och som hindrar människor från att arbeta riktigt tillsammans har sin rot i det faktum att vi är okunniga om våra tankeprocessers gemensamma natur" ...

Prof. David Bohm
teoretisk fysiker och filosof
Birkbeck College,
University of London

BESTÄLLNINGSKUPONG

Till Via Förlag, Box 5069, 123 05 Farsta, tel 08-6049015

Jag beställer härmed

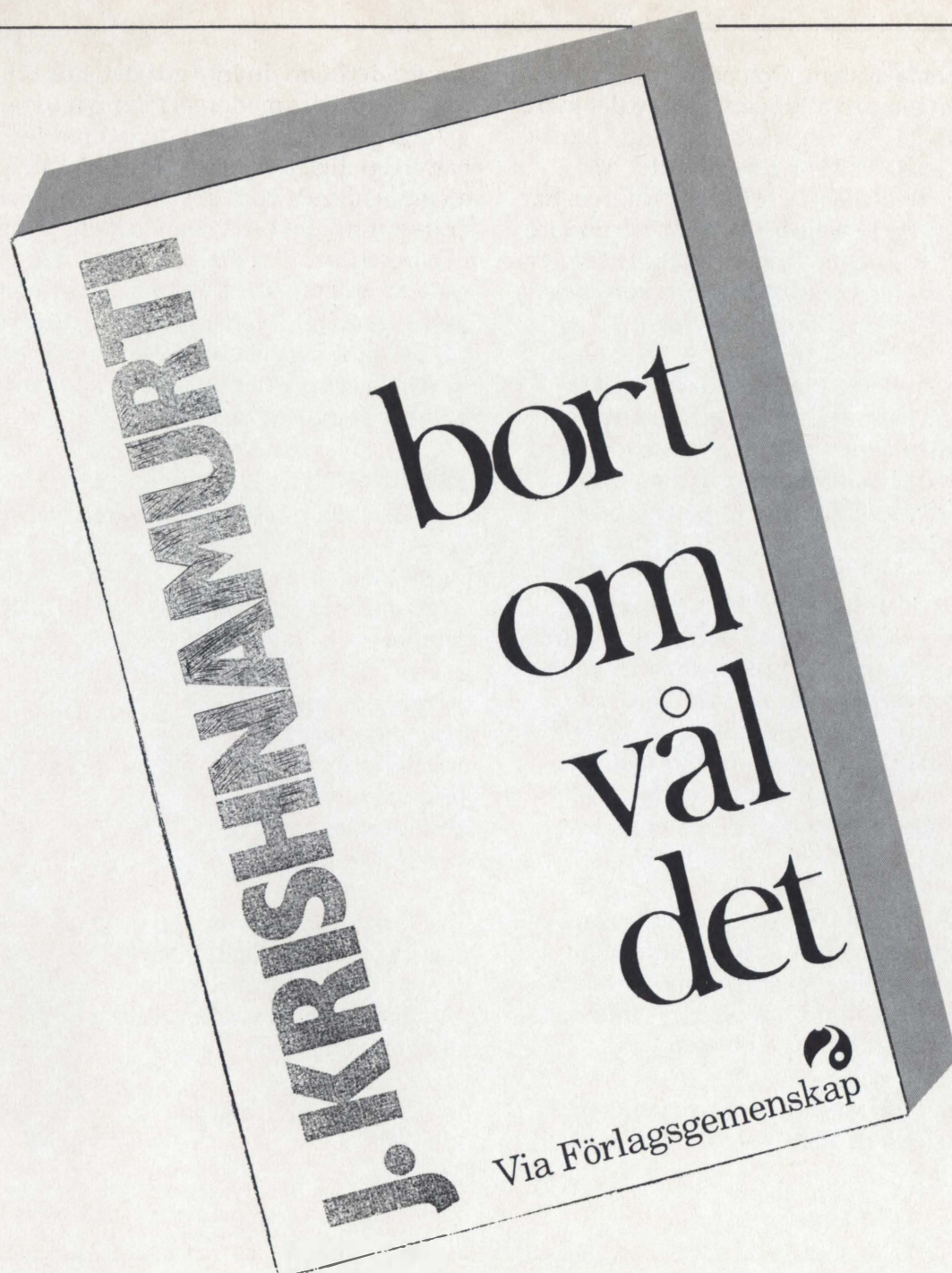
.....ex. av Att vara fri, Pris 140:-, ISBN 91-86582-00-3

Namn:.....

Adress:.....

Postadress:.....

Frakt och expavg. 15 kr tillkommer

Via Förlag presenterar
Jiddu Krishnamurti
Bortom våldet

Jiddu Krishnamurti - en av världens ledande religiösa filosofer, författare och lärare, föddes i Indien 1895. Efter hans död 1986 skrev Svenska Dagbladet på Idagsidan (21 februari 1986), som innan dess hade infört några artiklar om honom: "Ändå hade vi aldrig kunnat

drömma om att artiklarna skulle få ett så överväldigande gensvar. Under någon månad ringde och skrev människor till oss för att berätta vad Krishnamurti betytt för deras livsåskådning. Det var intresset som fick oss att ana att Sverige höll på att få en ny religion - utanför

alla etablerade system. Och när vi gjorde den stora serien om privatreligionen blev det klart: Om de som går "sin egen väg till Gud" har någon profet så är det Krishnamurti" All välfärd och högtstående teknologi till trots har människan inte lyckats bli klokare och godare. Hennes liv är präglad av komplicerade samlevnadsproblem med stridigheter och konkurrens, brutalt våld och oerhörda lidanden.

Aggresiviteten inom oss har sin rot i fruktan, konstaterar den indiskfödde vishetsläraren J. Krishnamurti; fruktan föder våld och det är först när människan är befriad från fruktan som samhället kan förbättras och våldet upphör.

För att åstadkomma denna förändring fordras enligt Krishnamurti en ständig, klarögd och fördomsfri uppmärksamhet på det egna jaget och omvärlden. Jaget är en tankekonstruktion, tanken är jaget och uppmärksamhet på detta kan leda till att sinnet blir tyst. När jaget är borta och det inte längre finns någon konflikt, sker förändringen omedelbart och fullständigt.

Att läsa Krishnamurti är impulsgivande och en hjälp att komma ur konventionella tankebanor för alla som strävar mot inre omvandling, från materialism och destruktivitet. Vi citerar ett kort utdrag ur boken:

"Kan vi då lära oss, bli varse vad våld är? Hur ser du på det? Fördömer du det? Urskul-

dar du det? Om du inte gör det, hur ser du då på det? Gör det medan vi talar om det - det är väldigt viktigt. Betraktar du det här fenomenet, nämligen dig själv som våldsmänniska, såsom en utomstående som gör inre iakttagelser? Eller granskar du det utan någon utomstående, utan någon censor? När du ser, gör du det då i egenkap av en granskare, skild från det han ser, en som säger: "Jag brukar inte våld, men jag vill göra mig fri från våldet"? När du ser på det sättet, då förutsätter du att ett fragment betyder mer än de andra."

RECENSION

Den amerikanske författaren Henry Miller skrev: "Det finns ingen som jag skulle anse som ett större privilegium att få möta" och "Jag tror inte det finns någon nu levande vars tankar är mera impulsgivande. Jag känner ingen nu levande som är mera fri från fördomar".

Boken lämnar oss upproriska och förbryllade. Den tvingar oss att ompröva den grund varpå hela vår inställning till livet vilar.

Läraren, Helsingfors

BESTÄLLNINGSKUPONG

Till VIA Förlag, Box 5069, 123 05 Farsta, tel 08-6049015

Jag beställer härmed

.....ex. av Bortom våldet, Pris 150:-, ISBN 91-86582-00-6

Namn:.....

Adress:.....

Postadress:.....

Frakt och expavg. 15 kr tillkommer

TILLFÄLLIG REA!

HANS HOF

Var finns Gud?

Tankar om andlighetens villkor idag

En bok som pejlar dagens andliga läge, kyrkans kris och människors behov av andlighet. Med utgångspunkt från sina insikter i medeltida mystik pekar författaren på möjliga vägar att i vår verklighet finna Gud.

87 s. Nu 10 kr inkl frakt

LISBETH GUSTAFSSON

Mysterielängtan, 1 o. 2

Mysterielängtan – det är vår tids längtan efter fördjupning och allvar i en ytlig och förtinglig värld. I intervjuform presenteras olika vägar människor idag söker sig fram på mot inre verklighet och gudsupplevelse.

64+45 s. Nu 10 kr tillsammans inkl frakt

Den helige Serafims råd för det andliga livet

Den ryske munken Serafim av Sarov var den siste i Ryssland som helgonförklarades före revolutionen. Hans *Råd för det andliga livet* är en klassisk vägledning både i öst och väst till inre liv och gudserfarenhet. Vackert utförande.

Mjukband. 64 s. 3 sv/v ill. 30 kr inkl frakt

NY UPPLAGA. SJÄTTE TUSENDET

ANTHONY DE MELLO

Lyssna till fågelns sång

"Den lärdes ord är till för att begripas. Mästarens ord är inte till för att begripas, utan för att avlyssnas som vinden i trädet, flodens brus, fågelns sång. Mästarens ord är till för att väcka hjärtat till det som är bortom all kunskap."

Äkta andlighet – det är i hög grad att befria sig från slentrianmässighet och vana. Detta är en bok som med sina historier och meditationer väcker, befriar och leder bortom den begränsande fenomenvärlden, till den frihet och rymd som kännetecknar en andlig verklighet. En skattkammare för var och en som vill andligväxt och mognad. Författaren är jesuit och verksam i Indien.

152 s. 85 kr inkl frakt

OLE KRUSE

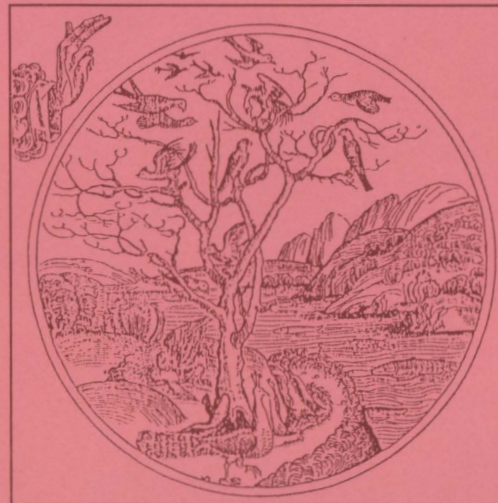
Förkunnelse och symbol

"I lidande bäres stenarna fram till det som bygges, och i längtan. Men Mästaren, över alla Mästare, han allena bygger."

Ole Kruse tillhörde de tillbakadragna i Göteborgs konstnärskretsar även om han hade stor betydelse för t ex vännerna Ivar Arosenius och Gerhard Henning. Han vägrade acceptera mass- och maskinkulturen och gick i stället allt djupare in i en kristen symbolvärld. Han blev en förkunnare i den profetiska traditionen, både i text och bild.

Här presenteras ett urval av hans texter samt hans konst i svartvitt och färg i en vackert utförd bok i A4-format, med efterord av bl a professor Sven Sandström.

97 s. 67 illustrationer i sv/v och färg. 165 kr inkl frakt. Numrerad upplaga 225 kr

SVARSTALONG

Namn

Adress

Postadress

Jag beställer:

..... ex Pilgrimsresan

..... ex Kontemplation

..... ex Gnosis nr 1/90-1/91

..... ex Förkunnelse och symbol

..... ex Lyssna till fågelns sång

..... ex Var finns Gud?

..... ex Mysterielängtan 1 och 2

..... ex Den helige Serafims råd för det andliga livet

Alla priser inkluderar moms och frakt.
Omgående leverans. Betaltid 14 dagar.

IVAN SHMELJOV

Pilgrimsresan

En dokumentär skildring i romanens form av en pilgrimsresa år 1879 till Sergius-Treenighetsklostret utanför Moskva

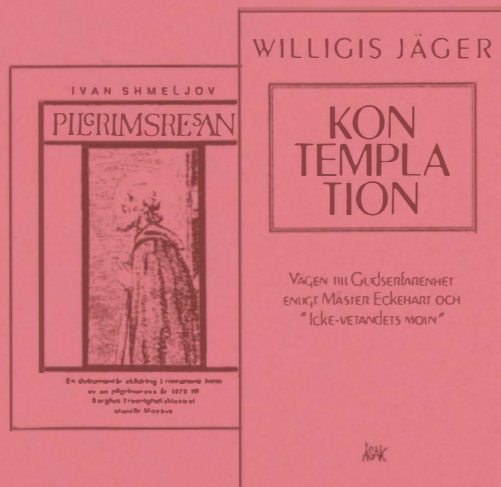
Sex år gammal fick Ivan Shmeljov följa med sin fars gamle trojänare Gorkin på en pilgrimsresa till det berömda Sergius-Treenighetsklostret sju mil norr om Moskva. På traditionellt vis skulle man gå till fors.

Resan börjar i södra Moskva, går rakt genom Kreml, över Röda Torget, ut mot stadens norra tull. Sedan fortsätter den över vida fält, genom mörka skogar, förbi kusliga hålvägar. Men i de trivsamma ryska byarna står samovarerna beredda och pirogerna doftar. Man råkar ut för lynniga värdshusvärdar, giriga försäljare och berusade soldater – men möter också godhjärtade ryska gummor, pilgrimer, gudsdårar. Underbara saker händer och sagolika historier berättas under vägen.

Framme vid klostret upplever pilgrimerna högtiden och trängseln vid den helige Sergijs grav och får kyssa relikerna. De söker i den närbelägna skogen upp den klarseende staret Varnava som ger dem sin välsignelse.

Detta är inte bara en mustig barndoms- eller folklivskildring. Här tecknas den djupa ryska fromheten. Allting livet bjuder får en religiös tolkning: Ynglingen avgör sig för ett allvarligt liv, drinkaren grips av ånger, flickan som mist sin förstfödde befrias ur sin sorg. Mötet med det heliga skakar och förändrar sinnelag och livsinriktning. Bara den moderna rationalisten – i faderns gestalt, upptagen som han är av egna mål och beräkningar – förblir obörörd. Detta är således inte bara en resa i geografin utan också en andlig resa – en pilgrimsfärd i ordets djupaste bemärkelse.

260 s. 60 sv/v bilder. 150 kr inkl frakt

WILLIGIS JÄGER

Kontemplation

Vägen till gudserfarenhet enligt Mäster Eckehart och "Icke-vetandets moln"

"Människan skall inte låta sig nöja med en tänkt Gud; ty när tanken förgår, då förgår också Gud."

Så skrev mystikern Eckehart på 1200-talet – med märklig aktualitet än idag. I vår tid mer än någonsin är ju Gud snarare en tänkt Gud än en upplevd Gud. För de flesta av oss innebär tron mera ett omfattande av läror och etiska principer än ett liv i Gud.

Denna bok vill – med stöd i den klassiska mystiken – vara en praktisk vägledning för dagens människor till gudserfarenhet. Den vill förnya vår kunskap om den väg som fäderna kände och vandrade: kontemplationens, den stilla bödens, skådandets väg. Den vill hjälpa oss till den stilla punkt där gudsmötet blir möjligt. Där sedan – för att tala med Mäster Eckehart – "Gud får vara Gud i oss".

192 s. 140 kr inkl frakt

GNOSIS NR 1/90–1/91

På spaning efter helighet och mening

I decennier har frågan om "livets mening" behandlats som en intellektuell fråga, som en fråga om att välja livsåskådning. Vi vill lyfta fram en helt annan, mera fruktbar infallsvinkel: mening är inte en intellektuell angelägenhet utan en upplevelsefråga. Den religiösa erfarenheten har alldeles uppenbart en meningsskapande funktion. Av särskilt intresse i det sammanhanget är mystiken, som ju i så hög grad representerar erfarenhetslinjen i religionens värld.

I avdelningen **På spaning efter helighet i vår tid** vill vi göra upp med sekulariseringen och peka på den upplevelse av meningslöshet och snöpt rationalism som blivit en följd därav.

Avdelningen **Kvinnor söker andlighet** speglar sökandet bland kvinnor efter andlighet via mytförståelse och djuppsykologi, samt ger kvinnoperspektiv på traditionell religiositet. Avdelningen **Mystikens meningsskapande funktion** innehåller en rad principiella och fenomenologiska uppsatser om den religiösa erfarenheten. Avdelningen **Mystiken i luthersk tradition** är en djupdykning i mystiklitteraturen alltifrån Eckehart och Tauler fram till Rudin och Söderblom. Och slutligen avdelningen **Den gränsöverskridande mystiken** behandlar religionens och mystikens avantgardister – de för vilka mystiken utgör bryggan till andra religioner och till konst och litteratur.

352 s. 200 sv/v bilder. Lösnummer 190 kr inkl frakt. Prenumeration 160 kr/år

"Mystiken är juveln i den kristna trons krona" (J P Lange)

Frankeras ej.
Mottagaren
betalar porto

Bokförlaget Åsak
SAHLIN OCH DAHLSTRÖM AB

Svarspost
Kundnummer 80069500
820 60 DELSBO

GNOSIS TIDSKRIFT FÖR EN
ANDLIG KULTUR

På spaning efter helighet
och mening

Sökaren
 Östra Kanalgatan 18
 652 20 Karlstad
 Postgiro 70 60 47-8
 Tfn. 054-11 16 89

Sökaren är en alternativtidsskrift som informerar om nya tankar, ny medvetenhet, ny livsstil, helhetssyn, ny forskning, ny människosyn, ny andlighet.

Sökaren är en nya tidens tidsskrift med fängslande läsning om vishet, religion, parapsykologi, UFO, metoder för personlig utveckling.

Sökaren — en oberoende tidsskrift för livssynsfrågor.

Sökaren är informativ, saklig, öppen och bitvis kritisk. Alltid intressant. Med vilja att nå fram till sanning och till det som har betydelse för Dig som sökande människa. Sökarens innehåll har tyngd och substans.

Reportage berättar om vad som hänt. Bokrecensioner informerar om nya böcker. Seriösa kulturartiklar av kunniga experter och andra goda skribenter går på djupet.

Sökaren vill inte leda Dig fram till en tro, utan ge Dig upplysningar som kan vara av värde i Ditt eget, fria sanningssökande. Den vill öka Dina kunskaper, stimulera Ditt tänkande och kännande och visa Dig var Du kan söka vidare.

Prenumerera på Sökaren 1991!

POSTGIROT SVERIGE

Meddelande till betalningsmottagaren

Prenumeration på Sökaren 1991

Helår (8 nr) 220:—

Halvår 120:—

INBETALNING/GIRERING B

2 • Konto • Avg • Bel •

Till postgirokonton nr

70 60 47 — 8

Avgift

Kassastempel

Betalningsmottagare (endast namn)

SÖKAREN

Avsändare (namn och postadress)

Eget kontonr vid girering

Svenska kronor

öre

I DETTA FALT FÅR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS — RESERVERAT FÖR POSTGIROT

#

#

7060478#02#